

Indiener: College van burgemeester en wethouders

Datum: 20 augustus 2019

Portefeuillehouder(s): Burgemeester Molkenboer

Portefeuille(s): Recreatie en Toerisme

Contactpersoon: I. Wesselingh

Tel.nr.: 0348 42 8559 **E-mailadres:** wesselingh.i@woerden.nl

Onderwerp:

Recreatieschap Stichtse Groenlanden: ontwerp-jaarrekening 2018 en ontwerp-programmabegroting 2020

Samenvatting:

Het dagelijks bestuur van het recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft de ontwerp-jaarrekening 2018 en de ontwerp-programmabegroting 2020 aan de deelnemende gemeenten en provincie toegezonden voor zienswijzen. De jaarstukken zijn dit jaar later dan gebruikelijk, Recreatie Midden Nederland (RMN) heeft u hierover eerder geïnformeerd.

Het recreatieschap Stichtse Groenlanden (Recreatieschap) voert de bovenregionale recreatietaken uit ten behoeve van 9 gemeenten en de provincie Utrecht. Wij stellen de raad voor een zienswijze in te dienen over de ontwerp-jaarrekening 2018 en de ontwerp-programmabegroting 2020 van Recreatieschap Stichtse Groenlanden, waarin wordt aangegeven dat de gemeente Woerden onder voorwaarden met beide documenten kan instemmen, waarbij de gemeente belang hecht aan het op orde krijgen van RMN, de uitvoeringsorganisatie van de schappen.

Gevraagd besluit:

1. Een zienswijze in te dienen op de Ontwerp-programmabegroting 2020 en de ontwerp-jaarrekening van 2018 van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden, overeenkomstig bijgevoegde brief (19U.16562);
2. Hiervoor een deelnemersbijdrage van €209.905 voor 2020 beschikbaar te stellen en dit bedrag ten laste te brengen van het reguliere (geïndexeerde) budget 65700021/43304.

Inleiding

Waarom wordt dit voorstel nu voorgelegd?

Op 3 juli 2019 heeft het dagelijks bestuur van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden: de ontwerp-programmabegroting 2020 en ontwerp-jaarrekening 2018 vastgesteld en verzonden naar de deelnemers. De jaarrekening en de begroting zijn dit jaar later dan gebruikelijk. U bent hierover eerder door het bestuur van het recreatieschap geïnformeerd (19.009295).

In overeenstemming met de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt u in de gelegenheid gesteld een zienswijze kenbaar te maken op de ontwerp programmabegroting. U wordt gevraagd om voor 1 oktober 2019 uw zienswijze kenbaar te maken, zodat uw zienswijze kan worden betrokken bij de besluitvorming in het algemeen bestuur over de programma begroting in de AB-vergadering van 9 oktober 2019.

Participatieproces

Hoe is dit voorstel tot stand gekomen

Op 17 januari 2019 stelde uw raad met raadsvoorstel 18R.00817 de zienswijze vast op de ontwerp-uitgangspunten voor de begroting 2020 van het recreatieschap. Op 23 april 2019 heeft u via het college een brief van het recreatieschap (19.009295) ontvangen waarin het DB van recreatieschap heeft aangekondigd dat de ontwerp-programmabegroting 2020 en ontwerp-jaarrekening 2018 niet tijdig voor 15 april 2019 konden worden voorgelegd en dat de DB vergadering van juni 2019 de stukken ter besluitvorming zouden worden geagendeerd. Door de vertraging die is opgetreden, liggen de jaarstukken nu pas voor aan de raad.

Samenwerking met andere gemeenten

Het recreatieschap Stichtse Groenlanden is een gemeenschappelijke regeling van de provincie Utrecht en de gemeenten Nieuwegein, Stichtse Vecht, Woerden, Houten, IJsselstein, Lopik, De Bilt Utrecht en De Ronde Venen.

Wat willen we bereiken?

Met onze bijdrage aan het recreatieschap willen we bereiken dat we goede recreatieve voorzieningen hebben, die aansluiten op de vraag van de recreanten in de Utrechtse regio. Deze recreatieve voorzieningen dragen bij aan een vitaal en aantrekkelijk woon- en werkklimaat voor onze inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het recreatieschap beheert een groot aantal recreatiegebieden waaronder Strijkviertel, Maarsseveense plassen, Vinkeveense plassen, Noorderpark, Ruigenhoek, Salmsteke en Terreinen Tull & 't Waal.

Specifieke zaken die daarvoor gedaan worden aan de Woerdense recreatieve schapsvoorzieningen naast reguliere exploitatie, beheer en onderhoud in 2020 zijn:

Oortjespad: In 2019 is de opening geweest van Buitenplaats Kamerijck. Momenteel lopen de onderhandelingen tussen het recreatieschap en de exploitant van Buitenplaats Kamerijck om het gehele beheer over te dragen naar de exploitant. Het recreatieschap behoudt jaarlijkse publieke nettolasten (na aftrek van extra inkomsten uit nieuwe erfpacht) van maximaal €80.000,= als publieke bijdrage. De verwachting is dat de onderhandelingen uiterlijk eind van 2019 zijn afgerond en dat het beheer per 1 januari 2020 is overgedragen. Binnen het bestemmingsplan heeft de exploitant nog de ruimte om extra horeca-activiteiten toe te voegen nabij de Kinderboerderij, of dit in 2020 al gerealiseerd gaat worden is nog niet bekend.

Cattenbroekerplas:

De gemeente, recreatieschap en ondernemer Pretfabriek zijn met elkaar in gesprek over de ontwikkeling van een recreatieconcept met horeca "type Lakehouse". Na afronding van de planologische procedure door de gemeente Woerden, is het recreatieschap beoogd eigenaar. Het recreatieschap zal dit recreatiegebied dan in beheer uitgeven aan de ondernemer. Na verwachting zal dit niet in 2019 maar in 2020 plaatsvinden (zie tekst begroting p. 9).

Routebureau Utrecht:

Per 1 januari 2018 is het Routebureau Utrecht opgericht. De gemeente Woerden neemt deel aan dit routebureau. De financiële bijdrage van de gemeente verloopt indirect via het Recreatieschap Stichtse Groenlanden. De wandel-, fiets-, en sloepennetwerken zijn ondergebracht bij het Routebureau. Het routebureau is verantwoordelijk voor het beheer en ontwikkeling van de routenetwerken en de marketing daarvan. In 2020 komt wandelroutenetwerk C (om en nabij Houten) het laatste deel van het wandelroutenetwerk in het schapsgebied in beheer erbij.

Recreatieve routestructuren/Paden en Routes:

Het recreatieschap heeft zelf ook recreatieve fietspaden waaronder Houstkade en De Rivier (deels) in in beheer in de gemeente Woerden, daarnaast geeft zij een financiële bijdrage aan de boerenlandpaden in het wandelknooppuntennetwerk.

Argumenten

1.1 Het negatieve resultaat van de ontwerp-jaarrekening 2018 valt binnen de marge van het preventief toezicht en kan worden opgevangen binnen de algemene reserve.

De jaarrekening 2018 komt voor programma A uit op een licht negatief resultaat van €20.646. Dat valt binnen de marge van het preventief toezicht dat in 2018 door Binnenlandse zaken was ingesteld. Eind 2018 heeft de toezichthouder aangegeven het preventief toezicht voor 2019 op te heffen en het schap terug te plaatsen naar repressief toezicht.

1.2 Er is nog geen (goedkeurende) accountantsverklaring beschikbaar voor de ontwerp jaarrekening 2018

De verwachting is dat de (goedkeurende) accountantsverklaring na de zomer beschikbaar is. In de zienswijze brief wordt dit meegenomen.

1.3 De ontwerp-programmabegroting 2020 draagt bij aan de belangrijke, eerste stap om 'de basis op orde' te brengen.

In dit voorjaar is bij de uitvoeringsorganisatie RMN duidelijk geworden dat de basis nog niet op orde is. Daarbij kwam naar voren dat de personeelslasten bij RMN te laag zijn begroot en dat een correctie naar boven noodzakelijk is. Deze hogere kosten worden doorberekend aan de schappen. De dekking van deze hogere personeelslasten is mogelijk gemaakt met het besluit uit 2018 van de deelnemers aan het schap om hun bijdragen met ingang van 2019 met 20% te verhogen. Deze verhoging was ondermeer bedoeld om de basis op orde te brengen. Het huidige voorstel voor de ontwerp-begroting van het recreatieschap 2020 bevat de (meest) noodzakelijke uitgaven voor de eerste stap om de basis op orde te brengen.

1.4 Binnen de begroting blijft er ruimte voor ontwikkeling.

De deelnemersbijdragen zijn met ingang van het jaar 2019 met 20% verhoogd: 10% voor instandhouding (nodig vanwege hogere kosten en te weinig indexatie in de jaren ervoor) en 10% voor ontwikkeling (het verbeteren van de kwaliteit van bestaande recreatieterreinen en voorzieningen). Ondanks het feit dat er in 2020, 2021 en 2022 geen dotatie zal zijn aan de ontwikkelreserve om de hogere personeelslasten op te vangen, blijft er ruimte om te ontwikkelen, zij het minder dan oorspronkelijk de bedoeling was.

1.5 Voor de gemeente Woerden is belangrijk dat al ingang gezette ontwikkelingen van met name bij Recreatiegebied Cattenbroek en Oortjespad worden gecontinueerd en dat hiervoor bij het schap voldoende capaciteit op wordt ingezet.

De beide reactieve ontwikkelingen de gemeente kunnen bijdragen aan de kwalitatieve als kwantitatieve vraag van onze inwoners en zijn goede voorbeelden van publiek-private samenwerking.

2.1 Los van de indexering gaat de deelnemersbijdrage aan SGL in 2020 niet omhoog.

In verband met gestegen loonkosten voor de uitvoeringsorganisatie is een indexatie van alle deelnemersbijdragen van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden van 1,5% gehanteerd. De ontwerp-begroting past binnen de te indexerende gemeentelijke bijdrage in de (concept) gemeentebegroting.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

1.1 De ontwerp-begroting wijkt af van de uitgangspunten zoals die eerder aan de gemeenteraad zijn voorgelegd voor zienswijze.

Het dagelijks bestuur geeft in haar aanbiedingsbrief aan waarom de voorliggende programma begroting afwijkt van de eerder vastgestelde uitgangspunten voor de begroting 2020. Er zijn, naar aanleiding van het preventief toezicht en de aanpassing van de rekening aan het BBV, knelpunten en uitdagingen geconstateerd. Er zijn in het verleden fouten gemaakt bij de berekening van de formatie en de indexatie van de personeels- en apparaatskosten. Hierdoor zijn structurele tekorten ontstaan bij (de uitvoeringsorganisatie) RMN. Als bedrijfsvoeringsorganisatie moet zij dit doorberekenen aan haar deelnemers t.w. Recreatieschap Stichtse Groenlanden en Plassenschap Loosdrecht e.o. Daarbij is mede

door de reorganisatie die noodzakelijk was door de liquidatie van het recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei- en Kromme Rijnstreek (UHVK), de bedrijfsvoering onder druk komen te staan en zijn de financiële systemen niet langer toereikend.

1.2 *In de begroting is een PM post Transitiebudget RMN opgenomen voor noodzakelijke ontwikkelopgaven bij RMN*

RMN heeft aan het dagelijks bestuur van het schap aangegeven dat budget benodigd is voor de noodzakelijke ontwikkelopgaven bij RMN. Vooralsnog kunnen de tekorten die daaruit zijn voortgekomen (zoals de te lage begroting van personeelslasten) worden opgevangen bij het recreatieschap door een aantal jaar geen dotatie te doen aan het ontwikkelbudget. Er is echter ook een PM post Transitiebudget RMN in de begroting opgenomen. De reden hiervoor is dat RMN weliswaar knelpunten heeft geconstateerd, maar nog onvoldoende inzichtelijk heeft kunnen maken wat de oplossingen hiervoor kunnen zijn en wat deze zullen kosten. Het DB heeft gemeend beter een PM post op te nemen dan een fictief geraamd bedrag, dat nog onvoldoende is onderbouwd. Het DB zal over de invulling van deze post later moeten beslissen. In 2019 is de deelnemersbijdrage voor schap structureel verhoogd met 20%, de gemeente gaat er dan ook vanuit dat de benodigde middelen voor de basis op orde brengen binnen de begroting van het recreatieschap kunnen worden gerealiseerd.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

De deelnemersbijdrage voor Woerden in 2020 wordt € 209.905. Wij stellen voor dit bedrag ten laste te brengen van het reguliere (geïndexeerde) budget 65700021/43304 in programma 4.

Communicatie

Het dagelijks bestuur van het recreatieschap wordt bericht door middel van bijgaande brief over de zienswijze.

Vervolgproces

Op 10 september organiseert het recreatieschap een informatieavond in het provinciehuis in Utrecht voor (de vertegenwoordigers in) de deelnemende gemeenteraden en Provinciale Staten, hierbij worden de uitdagingen en knelpunten van het schap en RMN nader toegelicht.

Op 9 oktober 2019 wordt in het Algemeen Bestuur Stichtse Groenlanden de programmabegroting 2020 en de jaarrekening 2018 behandeld.

In het najaar 2019 volgt een begrotingswijziging 2019 (zie aanbiedingsbrief) waarin de hogere doorbelasting van RMN en de extra kosten voor het oplossen van urgente knelpunten worden meegenomen.

Bevoegdheid raad:

Artikel 29, vierde lid, van de Gemeenschappelijke regeling recreatieschap Stichtse Groenlanden.

Bijlagen:

1. Aanbiedingsbrief incl. ontwerp-jaarrekening 2018 en ontwerp programmabegroting 2020 recreatieschap Stichtse Groenlanden (19.083162)
2. Kadernota 2019-2022 Recreatieschap Stichtse Groenlanden (18i.007921)
3. Raadsvoorstel: Ontwerp Uitgangspunten begroting 2020 Recreatieschap Stichtse Groenlanden (18R.00817)
4. Brief uitstel aanlevering jaarstukken recreatieschap Stichtse Groenlanden (19.009295)
5. Concept raadsbesluit (19R.00611)
6. Concept brief zienswijze (19U.16563)

De secretaris,

drs. M.H.J. van Kruisbergen MBA

De burgemeester,

V.J.H. Molkenboer

**RECREATIESCHAP
STICHTSE
GROENLANDEN.**

ONTWERP
BEGROTING 2020

4 JULI 2019

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1. Inleiding	6
1.1 Algemeen.....	6
1.2 Begrotingsjaar 2020	6
1.3 Ontwikkelingen	7
1.4 Procedure	7
1.5 Leeswijzer.....	7
2. Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?	8
2.1 Recreatieschap Stichtse Groenlanden, Programma A	8
2.2.1 Ontwikkelingen Programma A.....	8
2.2 Recreatieschap Stichtse Groenlanden, Programma B (Vinkeveense Plassen)	10
2.2.1 Ontwikkelingen programma B	11
2.3 Beheer en Onderhoud	12
2.3.1 Wegen	13
2.3.2 Gebouwen en riolering	13
2.3.3 Water	13
2.3.4 Watergangen en oevers Vinkeveense Plassen.....	13
2.3.5 Groen: beplantingen	14
2.3.6 Groen: grasvegetaties	14
2.3.7 Schoonhouden en vuilafvoer	15
2.3.8 Terreininventaris	15
2.3.9 Materieel	15
2.4 Toezicht & Handhaving	15
2.4.1 Programma B	15
3 Wat mag het kosten.....	17
3.1 Waarderingsgrondslagen	17
3.1.1 Algemeen.....	17
3.1.2 Vaste activa	17
3.2 Overzicht van baten en lasten – Programma A.....	18
3.3 Overzicht van baten en lasten – Programma B.....	19
3.4 Overzicht van baten en lasten – Geconsolideerd	21
3.8 Geprognosticeerde balans	22
3.9 Deelnemersbijdrage naar deelnemer	23
Programma A.....	23
Programma B.....	23
4 Paragrafen	24
4.1 EMU-saldo.....	24

4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	24
4.2.1 Kwantitatieve risico's	26
4.3 Financiële Kengetallen	27
Beoordeling kengetallen algemeen	27
Beoordeling kengetallen	28
Beoordeling netto schuldquote	28
Solvabiliteitsrisico	28
Structurele exploitatieruimte	28
Bijlage 1 Overzicht reserves	29
SGL-A	29
SGL-B	29
Bijlage 2 Staat van investeringen 2020	30
Bijlage 3 Informatie verbonden partijen	32
Recreatie Midden Nederland (RMN)(prog. 1)	32
Bijlage 4 Programmabegroting op taakveldniveau	33

Voorwoord

Voor u ligt de Ontwerp Programmabegroting Stichtse Groenlanden 2020, opgesteld in opdracht van het dagelijks bestuur door haar bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland (RMN).

Recreatieschap Stichtse Groenlanden is een gemeenschappelijke regeling (GR) op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Binnen deze GR werken de gemeenten De Bilt, De Ronde Venen, Houten, Lopik, Stichtse Vecht, Nieuwegein, Utrecht, Woerden en IJsselstein en de provincie Utrecht samen aan beheer en ontwikkeling van toegankelijke recreatiegebieden voor inwoners en bezoekers van de regio.

Recreatieschap Stichtse Groenlanden is in 1999 opgericht *“ter behartiging van het belang van de deelnemers bij de intergemeentelijke openluchtrecreatie en de bescherming van natuur en landschap.”* Deze taakomschrijving is en blijft ongewijzigd, maar wat hieronder wordt verstaan en hoe hier invulling aan wordt gegeven, is wel aan verandering onderhevig.

Voor de huidige budgetperiode (2019-2022) heeft het recreatieschap de volgende uitgangspunten vastgesteld:

- Regio Utrecht groeit en daarmee de vraag naar recreatievoorzieningen;
- Het recreatieaanbod moet aansluiten bij de behoefte van recreanten;
- Publieke recreatievoorzieningen moeten voor iedereen toegankelijk en betaalbaar blijven.

Zowel Programma A (Stichtse Groenlanden) als Programma B (Vinkeveense Plassen) heeft (extra) middelen ter beschikking gesteld om deze ambities te realiseren;

- Programma Stichtse Groenlanden heeft voor de budgetperiode 2019-2022 de deelnemersbijdrage met 20% verhoogd: 10% ten behoeve van in stand houding (het dekken van toenemende kosten voor 'reguliere werkzaamheden') en 10% ten behoeve van ontwikkeling (het verbeteren van de kwaliteit van bestaande recreatieterreinen en voorzieningen).
- Programma Vinkeveense Plassen beschikt tot 2024 nog over een bijdrage van Amsterdam en zet zich tot die tijd in op het verlagen van kosten en het vergroten van inkomsten om ook in 2024 tot een sluitende begroting te komen.

Deze opgaven komen onder druk te staan, omdat de kosten van de uitvoeringsorganisatie onverwacht toenemen. Stichtse Groenlanden heeft de uitvoering van haar werkzaamheden - Beheer & Onderhoud, Toezicht & Handhaving, Ontwikkeling, Exploitatie, Bedrijfsvoering en Bestuursondersteuning - belegd bij Recreatie Midden-Nederland (RMN). RMN is dé uitvoeringsorganisatie voor Recreatieschap Stichtse Groenlanden, Plassenschap Loosdrecht e.o. en Routebureau Utrecht. De helft van de uitgaven van het recreatieschap bestaat dan ook uit kosten voor Recreatie Midden-Nederland.

In het eerste kwartaal 2019 – tijdens het opstellen van de begroting – kwam aan het licht dat er in de afgelopen jaren fouten zijn gemaakt in de formatiebegroting van Recreatie Midden-Nederland en het verwerken van de loonindexatie als gevolg van cao-wijzigingen. Dit heeft tot gevolg dat er een structureel tekort is ontstaan in de begroting van Recreatie Midden-Nederland. Dit tekort moet worden doorbelast aan haar deelnemers (recreatieschap Stichtse Groenlanden en Plassenschap Loosdrecht e.o.). Deze structurele hogere doorbelasting van Recreatie Midden-Nederland kan door beide programma's worden opgevangen, maar heeft tot gevolg dat ambities moeten worden bijgesteld of getemporeerd.

Daarnaast werkt Recreatie Midden-Nederland aan een plan van aanpak om de benodigde verbeteringen in de bedrijfsvoering te realiseren. Er worden verschillende scenario's verkend om de

basis op orde te krijgen en de organisatie toekomstbestendig te maken dan wel de uitvoering van de taken en ambities van het recreatieschap te borgen. Recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft hier in 2020 geen concreet transitiebudget voor geraamd, maar wel een PM post opgenomen voor de te verwachte kosten.

Opgemaakt door het dagelijks bestuur bij besluit van 3 juli 2019 en vastgesteld door het algemeen bestuur op 9 oktober 2019.

Dhr. H.J.C. Geerdes

Voorzitter

Mw. S. Stolwijk

Secretaris

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Het recreatieschap is een gemeenschappelijke regeling (GR) op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Op basis van deze wet kunnen gemeenten, provincies en waterschappen publiekrechtelijk samenwerken aan een belang dat verder strekt dan de gemeente- of provinciegrens. Het belang van recreatie, natuur en landschap is regionaal van aard. De behartiging daarvan — waaronder begrepen het dragen van de kosten die gepaard gaan met de instandhouding en verbetering van voorzieningen — is daarom in een intergemeentelijk of regionaal samenwerkingsverband georganiseerd.

Recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft als taak 'beheer & onderhoud', 'toezicht & handhaving', 'ontwikkeling' en 'exploitatie' van (vrij) toegankelijke en eigentijdse recreatievoorzieningen in het buitengebied. Dit buitengebied is veelzijdig: van uitgestrekte veenweidegebieden en de Vinkeveense Plassen tot agrarische gebieden en de Lek met zijn prachtige uiterwaarden. Wandelen, fietsen, vissen en watersporten als zwemmen en kanoën: het kan allemaal in de gebieden van Stichtse Groenlanden.

Het recreatieschap zorgt voor de volgende terreinen: Strijkviertel, Oortjespad, Eend, Grutto, Maarsseveense Plassen, Vinkeveense Plassen, Salmsteke, 't Waal, De Leijen, Heulsewaard, Middelwaard, Cattenbroek, Nedereindse Plas, Laagraven, Haarrijnse Plas, Ruigenhoek, Hampoort/ de Rivier, Heemstede Noord en de Meerlo brug/ Hollandse IJsselpad. Maar ook kilometers lange routes voor wandelaars, fietsers, ruiters en kanoërs.

Gescheiden financiële huishouding

In 2018 is gemeente De Ronde Venen, na opheffing van recreatieschap Vinkeveense Plassen, toegetreden tot recreatieschap Stichtse Groenlanden. Besloten is dat de financiële huishouding binnen het recreatieschap voorlopig wordt gescheiden in twee delen: het werkgebied van Stichtse Groenlanden van voor 2018 (programma A) en het werkgebied de Vinkeveense Plassen (Programma B) dat gemeente De Ronde Venen heeft ingebracht. Dit betekent dat de begroting bestaat uit twee programma's, er twee financiële administraties worden gevoerd en dat er over twee onderdelen verantwoording wordt afgelegd in de jaarrekening. Hiermee worden de financiële risico's over en weer gescheiden. De 'oude' deelnemers van Stichtse Groenlanden lopen geen risico verband houdend met het Vinkeveense gebied en De Ronde Venen loopt geen risico in verband met het werkgebied van Stichtse Groenlanden van voor 2018. Deze afspraak wordt in het najaar 2022 geëvalueerd.

1.2 Begrotingsjaar 2020

Recreatieschap Stichtse Groenlanden werkt met budgetperiodes van vier jaar. Begrotingsjaar 2020 is het tweede jaar van de budgetperiode 2019-2022. Het is tevens het tweede begrotingsjaar waarin het gebied van de Vinkeveense Plassen is opgenomen. In de budgetperiode 2019-2022 werken we verder aan de projecten en opgaven die voortkomen uit het in 2019 herijkte Ontwikkelplan Stichtse Groenlanden en het in februari 2019 vastgestelde Programma Vinkeveense Plassen 2019-2024.

Uitgangspunten programmabegroting 2020

Voor ieder jaar binnen de vierjarige budgetperiode worden, ter voorbereiding op het opstellen van de begroting, financiële uitgangspunten opgemaakt door het dagelijks bestuur en vastgesteld door het algemeen bestuur. De uitgangspunten voor de programmabegroting 2020 zijn in het dagelijks bestuur d.d. 28 november 2018 vastgesteld en voor zienswijze aangeboden aan de deelnemers. Uit deze zienswijzen zijn aandachtspunten, verbeteringsuggesties en voorwaarden naar voren gekomen welke bij het opstellen van deze begroting zijn meegenomen.

1.3 Ontwikkelingen

In de begroting geven we aan welke ontwikkelingen er in 2020 op het recreatieschap afkomen en hoe deze financieel worden vertaald. Uitgangspunt is dat er een structureel sluitende programmabegroting 2019-2022 wordt opgesteld.

Omdat de begroting 2018 (Programma A) een structureel tekort liet zien, heeft het dagelijks bestuur een stevig traject doorlopen hoe dit tekort op te lossen en tegelijkertijd meer toekomstbestendig te worden. Naar aanleiding van dit traject heeft het bestuur besloten tot een verhoging van de deelnemersbijdrage van 20%, waarvan 10% bestemd is voor in stand houding (het dekken van oplopende tekorten als gevolg van toenemende kosten voor 'reguliere werkzaamheden') en 10% om structureel te kunnen blijven ontwikkelen (het verbeteren van de kwaliteit van de bestaande recreatieterreinen en voorzieningen). Hiervan is 5% (€ 125.400) een dotatie aan de Ontwikkelreserve en 5% (€ 125.400) voor RMN om een programmamanager aan te stellen.

De programmamanager gaat in 2019 aan de slag met een herijking van het Ontwikkelplan met bijbehorend investeringsprogramma. Ten behoeve van het investeringsprogramma is in de begroting in 2019 € 650.000 opgenomen voor aanpassing van de parkeerplaatsen bij de recreatieterreinen om te voldoen aan het huidige "intensieve" gebruik. In de jaren 2020, 2021 en 2022 is in de meerjarenbegroting een investering opgenomen van respectievelijk € 750.000, € 250.000 en € 750.000. Concrete invulling hiervan wordt in 2019 uitgewerkt met de herijking van het Ontwikkelplan en het bijbehorende investeringsprogramma.

Voor Programma B, Vinkeveense Plassen, is in 2018 invulling gegeven aan het 'Toekomstplan Vinkeveense Plassen' in de vorm van een programmaplan. Doel van dit programmaplan is het opvangen van de bijdrage van de uittrekkende Gemeente Amsterdam per 2024 door het verlagen van de structurele kosten en het verhogen van de inkomsten uit exploitatie. Deze ontwikkelingen alsmede de incidentiele kosten om dit te realiseren zijn onderdeel van deze begroting.

De komende budgetperiode zetten we ons in op duurzaam beheer, onderhoud en doorontwikkeling van onze recreatievoorzieningen in de regio met oog voor natuur en landschap. Het recreatieschap zorgt voor een passend recreatieaanbod 'binnen handbereik'. Dit vraagt om structurele inzet om de inrichting van de bestaande recreatieterreinen te verbeteren, voorzieningen toe te voegen en bekendheid te vergroten op een manier die past in het landschap van regio Utrecht.

Zo blijft de regio Utrecht een aantrekkelijke omgeving om te wonen, werken en recreëren.

1.4 Procedure

Het dagelijks bestuur biedt deze 'Ontwerp Programmabegroting 2020' voor zienswijze aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan provinciale staten van de deelnemende provincie aan. Met inachtneming van eventuele zienswijzen stelt het algemeen bestuur de 'Programmabegroting 2020' vast.

1.5 Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk heeft u de algemene uitgangspunten voor het opstellen van deze programmabegroting kunnen lezen. Het tweede hoofdstuk is het programmaplan 2020. In dit hoofdstuk worden de strategische doelstellingen van recreatieschap Stichtse Groenlanden beschreven. Hoofdstuk drie beschrijft wat het gaat kosten en hoofdstuk vier bevat de paragrafen die nader ingaan op risico's en weerstandvermogen, onderhoud kapitaalgoederen, financiering en bedrijfsvoering. Hoofdstuk vijf bevat de exploitatiecijfers voor 2020 en een toelichting op de ontwikkeling van deze cijfers en er wordt een beeld geschetst van de meerjarige ontwikkeling van de exploitatie. Ten slotte geeft hoofdstuk zes een beeld van de financiële positie van recreatieschap Stichtse Groenlanden.

2. Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

2.1 Recreatieschap Stichtse Groenlanden, Programma A

In 2019 herijkt het bestuur van het recreatieschap het ontwikkelplan Stichtse Groenlanden (A) en het bijbehorende investeringsprogramma. Vanaf de begroting 2019 zijn door een verhoging van de deelnemersbijdragen extra middelen beschikbaar gekomen voor ontwikkelingen. Hoe we die middelen gaan inzetten in 2020 wordt bepaald op basis van de herijking van het ontwikkelprogramma. Dat wordt dus later in 2019 duidelijk.

In de tussentijd gaat een beperkt aantal ontwikkelingen wel door (zie tabel).

De gevolgen van die ontwikkelingen voor de begroting, het gaat hierbij steeds om te verwachten extra inkomsten of besparingen, zijn nog te onzeker om nu al te kwantificeren. Dat heeft onder andere te maken met nog te doorlopen vergunning- en bouwtrajecten en onderhandelingen. Voor de verschillende processen maken we gebruik van het ontwikkelbudget en van de inzet van eigen medewerkers.

Beheer en onderhoud wordt uitgevoerd volgens het meerjaren-onderhoudsplan en het meerjarenplan voor vervangingsinvesteringen. Voor de terreinen en voorzieningen van programma A zijn in 2020 relatief weinig grote ingrepen gepland.

We krijgen in 2020 op bescheiden schaal ook te maken met extra kosten voor beheer en onderhoud. Dat heeft te maken met het overnemen van terreinen van de provincie in 2019 in het kader van het programma Recreatie om de Stad. We gaan ervan uit, dat we de kosten voor beheer en onderhoud van die terreinen binnen de begroting kunnen opvangen, omdat ze al begroot zijn, of omdat er ook (pacht)opbrengsten samenhangen met het eigendom en beheer van deze terreinen.

2.2.1 Ontwikkelingen Programma A

Wat willen we bereiken?

Het aanbod van het recreatieschap en de ontwikkeling daarvan is een belangrijke tegenhanger van de bevolkingstoename en voortgaande verdichting in de regio. We streven naar een divers aanbod en willen daarmee aansluiten op de diversiteit aan leefstijlen en de recreatievraag die daarmee samenhangt. Om dit te bereiken werken we aan het meer herkenbaar, vindbaar en bereikbaar maken van de terreinen. We doen dat veelal samen met andere overheden, terreinbeherende organisaties en belanghouders in onze omgeving.

In 2019 vindt een herijking plaats van het ontwikkelplan voor programma A. 2020 is het eerste uitvoeringsjaar dat volgt op de herijking van het ontwikkelplan.

In de Kadernota 2019-2022 zijn voor programma A de volgende opgaven geformuleerd:

- begroting in evenwicht;
- leren van de ervaringen uit het Ontwikkelplan 2015-2018;
- keuzes maken om een aantrekkelijk, toegankelijk en betaalbaar recreatieaanbod voor de toekomst te garanderen;

Wat gaan we daarvoor in 2020 doen?

In de onderstaande tabel is per recreatiegebied of ontwikkelproject toegelicht welke verwachte ontwikkelingen er in 2020 plaats zullen vinden.

PRODUCT	TOELICHTING
Maarsseveense Plassen	Op de Maarsseveense Plassen voorzien we in 2020 geen bijzondere ontwikkelingen. Voor het gebied staat wel een bedrag van €365k op de onderhoudsbegroting van 2020. Het betreft het vervangen van de beschoeiing Elzenpad.
Strijkviertel	We ontwikkelen samen met de gemeente Utrecht en een ondernemer de locatie Strijkviertel. We beogen in ieder geval de realisatie van een horecavoorziening, type “lakehouse”, aan de noordoever van de plas. In 2019 worden de plannen verder uitgewerkt en zou de planologische procedure kunnen starten. In een positief scenario kan de bouw starten in de loop van 2020.
Noorderpark/Ruigenhoek	<p>We verwachten dat gemeente De Bilt in het voorjaar van 2019 de planologische procedure afrondt die nodig is voor realisatie van de oefengolfbaan in Ruigenhoek. In dat geval kan de ondernemer de benodigde vergunningen aanvragen voor de aanleg van de baan. In een positief scenario kan die later in 2019 starten en kan de baan in 2020 open. Dit leidt in 2020 mogelijk tot de eerste pachtinkomsten voor het schap.</p> <p>Verder zetten we de samenwerking met onze gebiedspartners, provincie Utrecht, gemeente Utrecht, gemeente de Bilt, Staatsbosbeheer voort in Noorderpark/Ruigenhoek. We willen het gebied vooral beter toegankelijk en overzichtelijk maken, onder andere door aantrekkelijke en meer herkenbare bebording.</p> <p>We verwachten, dat we in 2020 te maken krijgen met de aanpak van de Noordelijke Randweg Utrecht. Op termijn zorgt die voor een betere ontsluiting van het recreatiegebied vanuit de wijk Overvecht. Dat is bijvoorbeeld ook in het belang van de exploitatie van de horecavoorziening bij de forelvisvijver.</p>
Hampoort/ de Rivier	<p>Als we in 2019 de overdracht van het terrein Hampoort van de provincie aan het recreatieschap rond hebben, kunnen we een ondernemer werven. Afhankelijk van het plan van die ondernemer moeten er planologische procedures en een bouwtraject worden doorlopen.</p> <p>Het gebied is aantrekkelijker gemaakt voor de recreant met de opening van fietspad De Rivier. Er ligt een ambitie om nog een aftakking van dit fietspad te realiseren, maar het is onzeker of dat lukt. Dat heeft te maken met grondposities.</p> <p>We verwachten dat we in de loop van 2019 een besluit kunnen laten nemen over het al dan niet verwerven van een voor recreatie te ontwikkelen terrein, dat langs het fietspad ligt.</p>
Oortjespad	In 2019 willen we de locatie Oortjespad in erfpacht hebben overgedragen aan ondernemer Kameryck. We zetten in op overdracht van het hele terrein, inclusief kinderboerderij en plas de Eend.
Cattenbroek	We verwachten, dat we in 2019 de overdracht van het gebied Cattenbroek van de gemeente Woerden aan het schap rond krijgen. In die overdracht is voorzien in een ondernemer, die een horecavoorziening, type “lakehouse” wil realiseren aan de zuidoever van de recreatieplas. Hij wil hierbij ook een aanbod voor vrijetijdsactiviteiten realiseren. We zetten in op beheer van het terrein door deze ondernemer.
Salmsteke	We verwachten dat we deze locatie samen met partners Rijkswaterstaat, Hoogheemraadschap Stichtse Groenlanden, provincie Utrecht, gemeente Lopik en Staatsbosbeheer verder kunnen ontwikkelen. We bevinden ons in 2020 in de planfase voor het project “Uiterwaard”, waarin we kosten maken ten behoeve van het proces (nadere onderzoeken bijvoorbeeld). De realisatie van de plannen verwachten we vanaf 2022.

Laagraven/ Heemstede Noord	<p>In Laagraven werken we aan de aansluiting van wandelrouten netwerk C aan wandelrouten netwerk B en mogelijk de realisatie van een TOP bij Down Under.</p> <p>We hebben in 2019 gronden verworven in Heemstede Noord, waarvan we een deel doorverkopen aan de gemeente Houten en aan het waterschap. Afhankelijk van de uitkomsten van de herijking van het ontwikkelplan kunnen we in 2020 verder met het opstellen van een ontwikkelvisie voor dit gebied.</p>
Tull en 't Waal/ Honswijkerplas	<p>We zijn in dit gebied al bezig met de planologische procedure die nodig is om een recreatief knooppunt 't Waal mogelijk te maken. We verwachten die planologische procedure in 2019 af te kunnen ronden, zodat we in 2020 een ondernemer kunnen zoeken.</p>
Wandelrouten netwerk C	<p>We werken aan de realisatie van Wandelrouten netwerk C (Kromme Rijnstreek). Dit netwerk sluit in het gebied Laagraven aan op Wandelrouten netwerk B.</p>
De Leijen	<p>We willen in de Leijen een recht van erfpacht vestigen met grondeigenaar het Utrechts Landschap. Op basis daarvan kunnen wij een ondernemer aantrekken voor realisatie en exploitatie van een horecavoorziening. Daarmee zou het gebied een impuls kunnen krijgen voor wat intensievere recreatie.</p>
Nedereindse Plas	<p>Voor de Nedereindse Plas is €224k begroot voor groot onderhoud 'na sanering'. Pas als er duidelijkheid is over de afwikkeling van die sanering kan worden bepaald hoe we deze middelen inzetten.</p> <p>In 2019 werken we samen met de gemeente Utrecht, provincie, waterschap en omgevingsdienst aan een bestuurlijk besluit, dat een basis moet leggen onder verdere ontwikkeling van dit gebied, al dan niet met recreatieve voorzieningen.</p>
Fietspad Verlengde Meerlopad/ Hollandse IJsselpad	<p>In 2019 bereiden we de realisatie van dit fietspad voor. We verwachten dat het in 2020 kan worden aangelegd met inzet van middelen uit het programma Recreatie om de Stad. De uiteindelijke beheerkosten voor het recreatieschap zijn al opgenomen in de begroting.</p>
Fietspad Reijerscop	<p>Provincie Utrecht werkt samen met de gemeenten Utrecht, Woerden en Montfoort, het waterschap en het recreatieschap aan de realisatie van een fietspad Reijerscop. Realisatie is nog onzeker. Dat geldt ook voor eventuele overdracht van het pad aan het recreatieschap. Beheerkosten zijn ook nog niet opgenomen in de begroting.</p>
Routebureau	<p>Sinds 1 januari 2018 is het recreatieschap een van opdrachtgevers van het Routebureau Utrecht. Beheer en ontwikkeling van routenetwerken evenals de gezamenlijke informatievoorziening en marketing, loopt via het routebureau. Het recreatieschap draagt hier jaarlijks.. aan bij. In 2020 wordt (een deel van) wandelrouten netwerk C gerealiseerd, onder andere in het gebied Laagraven.</p>

2.2 Recreatieschap Stichtse Groenlanden, Programma B (Vinkeveense Plassen)

In 2024 komt de vaste deelnemersbijdrage (€ 235.000,-) van de gemeente Amsterdam voor de Vinkeveense Plassen te vervallen. Het opvangen van de wegvallende deelnemersbijdrage is onderbouwd in het Toekomstplan Vinkeveense Plassen (2015). De afgelopen jaren is gewerkt aan de uitvoering van dit Toekomstplan waarvan een deel is gerealiseerd. Andere onderdelen uit dit plan kwamen echter niet goed van de grond, doordat samenhang ontbrak. Ook was er geen specifieke inzet op de ontwikkeling van de zandeilanden. Het voormalig recreatieschap Vinkeveense Plassen heeft daarom besloten de verdere uitvoering van het Toekomstplan in de vorm van een meer

samenhangend programma te laten plaatsvinden. Dit programma is op 6 februari 2019 door het dagelijks bestuur vastgesteld.

Ook in de Kadernota 2019-2022 zijn opgaven voor het gebied in programma B geformuleerd:

- Het uitvoeren van achterstallig en toekomstig onderhoud
- Het uitvoeren van een pakket maatregelen om tot een sluitende begroting te komen in 2024
- Inspelen op de nieuwe vraag van recreanten door ondernemers meer ruimte te bieden

2.2.1 Ontwikkelingen programma B

Wat willen we bereiken?

De Vinkeveense Plassen leveren een belangrijke bijdrage aan het recreatieve aanbod in het noordwestelijk deel van de Provincie Utrecht. Met de toetreding van gemeente De Ronde Venen tot het recreatieschap Stichtse Groenlanden met inbreng van de bezittingen van het voormalig recreatieschap Vinkeveense Plassen is een groot en aansluitend gebied tot stand gekomen waarin van verschillende soorten recreatie genoten kan worden.

De Vinkeveense Plassen bestaan voor een groot deel uit water en bieden een specifieke vorm van recreatie aan. De ambitie voor het gebied: *de Vinkeveense Plassen is een toekomstbestendig (water)recreatiegebied dat aansluit bij de behoefte van de bezoekers*. Om dit te bereiken, werken we aan het herkenbaar, vindbaar en bereikbaar maken van het gebied en zetten we in op een aantrekkelijk en gevarieerd recreatief aanbod.

Wat gaan we daarvoor in 2020 doen?

In de onderstaande tabel is per recreatiegebied of ontwikkelproject toegelicht welke verwachte ontwikkelingen er in 2020 plaats zullen vinden.

PRODUCT	TOELICHTING
De Basis op orde	<p>De komende periode wordt een groot gedeelte van de zandeilanden en legakkers in het bezit van het schap voorzien van een nieuwe beschoeiing. De uitvoering van de eerste tranche van het beschoeien van de zandeilanden en legakkers is in 2018 gerealiseerd. Deze vernieuwing is noodzakelijk door het achterblijven van investeringen in de beschoeiingen in de afgelopen periode. De inschatting is dat in 2020 gestart wordt met het vervangen van 3651 m¹ aan beschoeiing. We bekijken of het mogelijk is om een deel van de oevers natuurvriendelijk te beschoeien.</p> <p>Op basis van de in 2019 uitgevoerde pilots om de verzonken legakkers zichtbaar te maken en te versterken, wordt in 2020 gekeken of en hoe we dit ook op overige verzonken legakkers kunnen toepassen. Er is budget beschikbaar voor het afgraven van de verzonken legakkers.</p> <p>In 2019 starten we met het verbeteren van de entrees op Winkelpolder en eiland 4 naar het gebied. Mogelijk voeren we hier in 2020 ook nog activiteiten voor uit.</p> <p>In 2019 starten we met het inzichtelijk maken van alle (erf)pacht- en huurcontracten in het gebied. We bekijken daarna of contracten herzien en inkomsten verhoogd kunnen worden.</p>

Recreatieve ontwikkeling	<p>De opgave voor de komende jaren richt zich op het verder recreatief ontwikkelen van het gebied, zodanig dat er inkomsten gegenereerd worden om het gebied duurzaam te kunnen onderhouden en te kunnen blijven aansluiten bij de wensen van de bezoekers.</p> <p>Het ontwikkelen van de zandeilanden wordt binnen een project uitgevoerd en bestaat uit een aantal fasen. In 2019 werken we aan businesscases per beoogde ontwikkellocatie (Winkelpolder, eilanden 1 & 2, eilanden 4 & 5 en eiland 13) en vanaf 2020 realiseren we concreet nieuwe voorzieningen in het gebied.</p> <p>De realisatie van deze opgave is afhankelijk van de mogelijkheden die het nieuwe bestemmingsplan Plassengebied van gemeente De Ronde Venen gaat bieden. De planning is dat de raad in het tweede kwartaal van 2020 het herziene bestemmingsplan vaststelt. Op basis van dit vastgestelde bestemmingsplan kan met ondernemers invulling worden gegeven aan de recreatieve ontwikkeling van het gebied. Tot die tijd zijn kleinere activiteiten, bijvoorbeeld het toestaan van tijdelijke activiteiten of evenementen mogelijk.</p>
Maatschappelijke verbreding	<p>In het programma Vinkeveense Plassen 2019-2024 is bewust gekozen voor een aanpak die vanuit een breder perspectief naar de uitdagingen die er voor het gebied liggen, maar waar het recreatieschap niet primair voor aan zet is, kijkt.</p> <p>In 2019 wordt verkend hoe er, samen met andere partijen, gewerkt kan worden aan de totale kwaliteit van het gebied. Hierbij leggen we de verbinding met natuur- en waterkwaliteit, duurzaamheid, het versterken van het cultuurhistorisch landschap, mobiliteit en marketing, kunst en cultuur. Het is lastig te voorspellen welke concrete activiteiten er in 2020 uitgevoerd kunnen worden en wat hierin van het recreatieschap wordt verwacht. In ieder geval is capaciteitsinzet op deze onderwerpen in 2020 gewenst.</p>
Overige terreinen	<p>Een groot deel van de veenweideterreinen zijn voorafgaand aan de toetreding van De Ronde Venen tot het recreatieschap verkocht. Alleen de fiets/wandelpaden Veenkade West en Veenkade Oost (eigendom Plassenschap Loosdrecht) zijn voor het behoud van de aanwezige routestructuur niet verkocht. Voor deze paden zijn geen ontwikkelingen voorzien in 2020.</p>
Toezicht & Handhaving	<p>Gemeente De Ronde Venen investeert extra in toezicht & handhaving op de plassen. In 2019 is gestart de verwachtingen op het gebied van toezicht & handhaving te bespreken en inzichtelijk te maken. In 2020 werken we verder aan de optimalisering van de samenwerking.</p>
Ontheffingen en vergunningen	<p>Voor de Vinkeveense Plassen worden waterski-, duik-, en pleziervaartuigenontheffingen verleend. In 2018 is een pilot met een dagpenning voor de duikzone gestart. Deze loopt door in 2019. Als dit een positieve uitkomst heeft, wordt dit structureel gemaakt in 2020.</p>
Routebureau	<p>Sinds 1 januari 2018 is het recreatieschap een van opdrachtgevers van het Routebureau Utrecht. Beheer en ontwikkeling van routenetwerken evenals de gezamenlijke informatievoorziening en marketing loopt via het routebureau.</p>

2.3 Beheer en Onderhoud

Het recreatieschap heeft als taak te voorzien in de behoefte aan recreatie (basis-) voorzieningen zowel op het land als op en aan het water (dagrecreatieterreinen, recreatiestranden, fiets- en wandelpaden en recreatieve routes) in het buitengebied. Een van de kenmerken van basisvoorzieningen is dat zij over het algemeen gratis toegankelijk zijn.

Het beheer is in beweging. Met de aanschaf van GeoVisia als beheertool is een start gemaakt met een herziening van de beheermethodiek binnen Recreatie Midden-Nederland (RMN). Alle beheergebieden zijn ingemeten en opgenomen in GeoVisia. Daaropvolgend is in 2018 een begin

gemaakt met het invoeren van gegevens om de technische beheermaatregelen te kunnen doorrekenen. 2019, 2020 en 2021 staan in het teken van het completeren van de benodigde beheergegevens. Door middel van inspectierondes wordt de technische staat van alle elementen in de beheergebieden in kaart gebracht en ontstaat er een gedetailleerd inzicht in de huidige staat en onderhoudsbehoefte.

Begin 2019 worden voor alle gebieden waar RMN beheert nieuwe beheerplannen opgesteld. Deze plannen geven een actuele beschrijving van de (beeld)kwaliteit per beheergebied. Hierin wordt ook de verhouding tussen de gerealiseerde kwaliteit en de beheerkosten getoetst. De beheerplannen maken het mogelijk om in 2019 met de deelnemers van het recreatieschap in gesprek te gaan over de uitgangspunten van het beheer, de huidige beheerkeuzes en of de gerealiseerde kwaliteit overeenkomt met de wensen en verwachtingen van de deelnemers. Het is op dit moment nog niet te voorspellen welke invloed de discussie heeft op de begroting voor 2020 en verder.

Naast de jaarlijkse begroting voor de reguliere onderhoudswerkzaamheden heeft RMN een Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) 2019-2029. Dit MJOP geeft invulling aan de wettelijke verplichtingen en laat zien waar de komende periode groot onderhoud aan de paden en recreatieterreinen of objecten gepland staat.

In 2021 verwacht RMN het nieuwe beheersysteem volledig te hebben ingericht en wordt het MJOP herijkt. Vanaf dat moment is het mogelijk om jaarlijks een nauwkeuriger beeld geven van de te verwachten werkzaamheden en de te maken kosten voor de periode 2021-2045.

2.3.1 Wegen

Jaarlijks worden de wegen geïnspecteerd. De hieruit voortkomende acties worden planmatig aangepakt en voor de toekomst in de meerjarenbegroting opgenomen. Gaten in de half verharde parkeergedeelten en paden op de recreatieterreinen worden jaarlijks uitgevuld, evenals gaten in het asfalt van toegangswegen en fietspaden. Het periodiek aanbrengen van een nieuwe slijtlaag of deklaag bij de diverse (half)verhardingen behoort tot het groot onderhoud. Waar nodig worden tegels en straatklinkers vervangen. Het periodiek herstraten van grotere oppervlaktes tegels en straatklinkers behoort tot het groot onderhoud. Dit geldt, behalve voor bovengenoemde wegen en paden, ook voor de verhardingen bij gebouwen.

2.3.2 Gebouwen en riolering

Het onderhoud bestaat voornamelijk uit het periodiek schilderen van het houtwerk, het repareren van kapot sanitair en het verhelpen van storingsen. Het schoonmaken van de toiletvoorzieningen op de terreinen is uitbesteed, alleen bij Strandbad Maarsseveense Plassen wordt dit door ingehuurd medewerkers uitgevoerd. Het periodiek vervangen van dakbedekkingen is groot onderhoud.

2.3.3 Water

Bij de najaarschouw wordt de oever- en watervegetatie van de watergangen in het weidegebied uitgemaaid. Jaarlijks wordt een deel van de watergangen op diepte gebaggerd om aan de diepte-eis uit de keur van het waterschap te kunnen voldoen. De scheisloten langs de recreatieterreinen en fietspaden worden in het najaar, vanwege de schouwverplichting, machinaal gesloten. Het onderhoud van watergangen en oevers is uitbesteed.

2.3.4 Watergangen en oevers Vinkeveense Plassen

Jaarlijks worden alle watergangen geschouwd en een deel ervan op diepte gebaggerd. Het recreatieschap beheert de beschoeiing van legakkers in de Vinkeveense Plassen en bijna 11 km beschoeiing van de zandeilanden. De oevers rond de zandeilanden worden voor het grootste deel beschermd middels een middelzware beschoeiing. Er is een meerjarenplan opgesteld voor het vervangen van de beschoeiingen van de zandeilanden en een aantal recreatief belangrijke legakkers. De beschoeiingen worden uitgevoerd in duurzame materialen die 40 jaar meegaan.

Tot deze beschoeiingen zijn gerealiseerd, worden ontstane gaten in de beschoeiingconstructies gerepareerd en het bijbehorende stuk land aangevuld. Dit gebeurt in het kader van groot onderhoud. De recreatiestranden op de zandeilanden worden aan het begin van het seizoen onder profiel gebracht en geëgaliseerd en aangevuld met zand.

2.3.5 Groen: beplantingen

Op de terreinen wordt een beheer gevoerd gericht op de vorming en instandhouding van midden-bos. Dit levert een beeld op van een struikenetage, met daarbovenuit vrij grote bomen. Het beheer richt zich op de vorming en instandhouding van een lagenopbouw binnen de aanwezige beplanting.

Dit geeft voldoende luwte en afscherming voor de recreant en een mooi landschappelijk beeld als achtergrond.

Gefaseerd (om totale kaalslag te voorkomen) wordt de struikenetage afgezet, zodat deze weer uit kan lopen en een dicht geheel vormt. De opgaande bomen worden deels gedund om een gevarieerder sortiment te krijgen. Vooral op de "grotere" terreinen (Maarsseveense Plassen en Ruigenhoek) wordt een meer natuurlijker beheer toegepast. Dit bestaat uit onder meer het uitkappen van vlinderhoeken en het aanplanten van bes-dragende struiken.

De veiligheid van de recreant wordt zo goed mogelijk gewaarborgd door beoordeling van de bomen door middel van een boomveiligheidsplan. Uit jaarlijkse/driejaarlijkse of zesjaarlijkse controles, door eigen personeel of adviesbureaus (afhankelijk van het veiligheidsrisico), komen acties naar voren die door de aannemer worden uitgevoerd. Het afkomende hout wordt in het kader van duurzaamheid versnipperd en afgevoerd naar de bio-energiecentrale.

In verband met essentaksterfte moeten er met het oog op boomveiligheid voor recreant en eigen personeel forse ingrepen binnen de terreinen worden gedaan. De werkzaamheden bestaan uit het verwijderen van aangetaste bomen, zowel solitair bomen als beplantingen in bosvakken, het aanplanten van andere boomsoorten en het snoeien van zieke essen.

2.3.6 Groen: grasvegetaties

Op de terreinen is een deel van de grasvelden ingericht voor intensief recreatief gebruik, de overige delen zijn gericht op extensiever gebruik of natuurontwikkeling met recreatief medegebruik. Delen van de recreatieterreinen worden tijdens het seizoen zo gemaaid zodat er prettige ligweiden ontstaan. Het extensief beheer richt zich op het aantal keer per jaar klepelen van het gras of begrazing. Het maaiwerk is (binnen programma A) uitbesteed door middel van beeldbestekken. Hierbij wordt de beeldkwaliteit aangegeven waaraan de grasvegetatie minimaal moet voldoen.

Het beheer van de grasvegetatie op de dijktafsluitingen van de terreinen 't Waal en Heulsewaard langs de Lek wordt uitgevoerd door begrazing. Hiermee wordt op een natuurlijke wijze een stevige grasmat gevormd die voldoet aan de in de keur van het waterschap gestelde eisen. Een deel van de dijktafsluitingen, zoals bij het nieuwe terrein Honswijkerplas, wordt gehooid.

Op de recreatieterreinen wordt regelmatig gemaaid, vaak tot ver in november. We zien de laatste jaren dat het groeiseizoen steeds langer wordt en daarmee de periode dat het gras gemaaid moet worden. De veel besproken klimaatverandering heeft daarmee ook effecten op het terreinbeheer. Extreem nat of extreem droog weer beïnvloedt het maaiwerk en daarmee de beeldkwaliteit.

Op de eilanden in de Vinkeveense Plassen zijn de gazons grotendeels ingericht voor intensief recreatief gebruik. Gedurende het seizoen wordt het gras met grote regelmaat gemaaid. Rond de legakkers gecreëerde afmeerplaatsen, in de bermen rond de eilanden en bij de rietakkers moet geregeld (liefst jaarlijks) worden gemaaid. Dit gebeurt in eigen beheer, wederom gefaseerd waarbij ca. 50% blijft staan ten behoeve van rietbewoners die overjarig riet nodig hebben, zoals de Grote Karekiet.

2.3.7 Schoonhouden en vuilafvoer

Betreft het schoonhouden van de terreinen, de gebouwen en de watergangen.

2.3.8 Terreininventaris

Onder terreininventaris valt het beheer en onderhoud van onder andere terreinmeubilair, speelvoorzieningen, afzettingen, kunstwerken en installaties. Terreinmeubilair dient veilig, onderhoudsarm en vandalismebestendig te zijn. Bij de picknicksets en –banken beperkt het onderhoud zich tot schilderwerk en het vervangen van kapotte onderdelen (maar meestal de hele set). Dat geldt ook voor de op recreatieterreinen aangebrachte beheerborden, verordeningeborden, steigers en dergelijke. Deze zijn uitgevoerd in kunststof. Het onderhoud bestaat uit het vervangen van kapotte onderdelen en het eventueel verwijderen van graffiti.

De speelvoorzieningen zijn uitgevoerd in hout, staal, aluminium of kunststof. Het onderhoud bestaat uit het vervangen van kapotte onderdelen en het frezen van de ondergrond om te voldoen aan de veiligheidseisen (val-dempende waarde) vanuit het Wet Attractiebesluit. Elk jaar worden alle speeltoestellen op veiligheid beoordeeld door een gecertificeerd instituut. De hieruit voortkomende acties worden planmatig opgelost en tevens in de meerjarenbegroting opgenomen.

Op de recreatieterreinen zijn robuuste vuilnisbakken geplaatst die tegen een stootje kunnen. Het onderhoud beperkt zich tot het vervangen van vernielde bakken. Waar mogelijk plaatsen we ondergrondse vuilcontainers binnen terreinen van het recreatieschap. Aan terreininventaris wordt alleen dagelijks onderhoud gepleegd totdat deze aan vervanging toe is. Meubilair dat is geschonken aan het schap wordt niet vervangen of hersteld.

2.3.9 Materieel

Materieel is het onderhoud aan de onderhoudsvoertuigen, aanbouwmachines, ed. zoals werkbussen met hydraulische kraan, trekkers, veegmachine, maaimachine, werkboden, etc. Jaarlijks wordt het materieel gekeurd door een gecertificeerd bedrijf. Het onderhoud bestaat uit dagelijks onderhoud zoals doorsmeren, vervangen filters, schoonmaak en het herstellen van storingen. Na afschrijving (de technische levensduur) wordt het materieel vervangen.

2.4 Toezicht & Handhaving

Om veilig te kunnen recreëren en om overlast te bestrijden, is het belangrijk dat toezicht en handhaving wordt ingezet op de terreinen en plassen van het recreatieschap. De behoefte aan toezicht en handhaving groeit. Enerzijds, omdat naast wettelijke taken ook een beroep wordt gedaan op het gastheerschap van de boa's, anderzijds omdat recreatieschap Stichtse Groenlanden in de komende jaren meer wil gaan handhaven op het naleven van de 'eigen' Verordening Recreatieschap Stichtse Groenlanden (die in 2019 wordt geactualiseerd). Dit vraagt om meer inzet op bestuursrechtelijke handhaving.

2.4.1 Programma B

De huidige boa capaciteit voor de Vinkeveense Plassen betreft 1,03 fte. Dit is onvoldoende om een dekkend dienstrooster (dagelijks aanwezig) te kunnen garanderen. Structurele uitbreiding van de capaciteit voor toezicht & handhaving op de Vinkeveense Plassen is zeer wenselijk. Door dagelijks zichtbaar aanwezig te zijn kan er sneller geacteerd worden. Daarnaast zal de aanwezigheid van boa's de veiligheid op en rond het water aanzienlijk verhogen. Gemeente De Ronde Venen investeert in 2020 extra in toezicht & handhaving op de plassen. In 2019 is gestart de verwachtingen op het gebied van toezicht & handhaving te bespreken en inzichtelijk te maken. In 2020 werken we verder aan de optimalisering van de samenwerking in het gebied.

Om tot een effectieve handhaving te komen is het noodzakelijk dat alle betrokken partijen effectief samenwerken. Momenteel wordt er al samengewerkt tussen de politie en de boa's van het recreatieschap. Deze samenwerking is met name gericht op veiligheid en het handhaven van de

overlast & leefbaarheidsfeiten. Daarnaast wordt er samengewerkt tussen het recreatieschap en de gemeente. Door deze samenwerking te intensiveren, kan er beter worden toegezien op gemeentelijke verordeningen en toezicht op de verkoopvoorwaarden van de verkochte legakkers. Hierin kunnen beide partijen elkaar aanvullen en versterken.

In 2017 is een groot deel van de legakkers in de Vinkeveense Plassen verkocht. Toentertijd is voorgesteld om een budget van € 30.000 + € 90.000 = € 120.000 te reserveren voor toezicht en handhaving (op beschoeiingsplicht en bebouwingsvoorschriften). Aangezien deze toezicht-en handhavingskosten worden gemaakt in het kader van het project verkoop legakkers is het voorstel de handhavingskosten te bekostigen vanuit de opbrengsten verkoop legakkers of bij onvoldoende opbrengsten uit de algemene reserve van het recreatieschap.

3 Wat mag het kosten

3.1 Waarderingsgrondslagen

De begroting is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

3.1.1 Algemeen

De waardering van activa en passiva vindt plaats op basis van inkoopprijs en bijkomende kosten. Tenzij bij de desbetreffende post anders wordt vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs (=aanschafwaarde minus afschrijvingen c.q. aflossingen).

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

3.1.2 Vaste activa

Materiële vaste activa

Volgens artikel 59 BBV dient er een onderscheid gemaakt te worden tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringsbijdragen die verhandelbaar zijn en/of op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. Niet relevant daarbij is of de investering geheel kan worden terugverdiend.

Materiële vaste activa met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs minus eventuele investeringsbijdragen van derden. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, rekening houdend met een eventuele bijdrage van derden en de ingeschatte restwaarde. Indien ingebruikname plaatsvindt voor 1 juli, vindt afschrijving plaats over het gehele boekjaar. Indien ingebruikname plaatsvindt na 1 juli vindt de eerste afschrijving plaats in het eerstvolgende boekjaar.

Afschrijvingspercentages

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

ACTIVA PERCENTAGE	
Grond en water	0%
Bouwkundige werken	2,5 - 75%
Bedrijfsgebouwen	4- 40%
Machines, apparaten en installaties	3 - 30%

3.2 Overzicht van baten en lasten – Programma A

	Begrotingspost	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
3a	Doorbelaste personeelskosten	€ 1.410.200	€ 1.736.500	€ 1.771.200	€ 1.806.600	€ 1.842.700
3c	Doorbelaste apparaatskosten	€ 441.400	€ 487.900	€ 497.700	€ 507.700	€ 517.800
5	Inhuur personeel derden	€ 358.000	€ 320.600	€ 323.800	€ 327.000	€ 330.300
7	Rente en afschrijvingen	€ 1.080.200	€ 695.800	€ 737.700	€ 646.900	€ 557.000
9	Huur en pachten	€ 30.000	€ 27.500	€ 27.800	€ 28.100	€ 28.300
11	Bestuurs- en apparaatskosten	€ 71.000	€ 64.900	€ 65.600	€ 66.200	€ 66.900
13	Belastingen en verzekeringen	€ 51.600	€ 46.900	€ 47.300	€ 47.800	€ 48.400
15	Energie- en waterkosten	€ 54.300	€ 41.100	€ 41.500	€ 41.900	€ 42.400
17	Onderhoud en vuilafvoer	€ 1.050.900	€ 992.000	€ 1.001.900	€ 1.011.900	€ 1.022.100
19	Voorziening groot onderhoud	€ 308.100	€ 277.400	€ 277.400	€ 277.400	€ 277.400
21	Publiciteits- en overige kosten	€ 16.500	€ 96.700	€ 97.600	€ 98.600	€ 99.600
	Transitiebudget RMN	€ -	PM	€ -	€ -	€ -
	Onvoorzien (0,1% van lasten)	€ -	€ 4.800	€ 4.900	€ 4.900	€ 4.800
	Totaal lasten	€ 4.872.200	€ 4.792.100	€ 4.894.400	€ 4.865.000	€ 4.837.700
2	Opbrengsten van eigendommen	€ 878.200	€ 922.500	€ 928.500	€ 934.600	€ 940.700
4	Rechten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6	Rente	€ 5.000	€ -	€ -	€ -	€ -
8	Overige baten	€ 258.300	€ 260.900	€ 263.500	€ 266.100	€ 268.800
12	Dekkingsmiddelen	€ 3.444.100	€ 3.497.300	€ 3.550.800	€ 3.605.100	€ 3.660.300
	<i>Deelnemersbijdrage</i>	€ 3.010.300	€ 3.055.500	€ 3.101.300	€ 3.147.800	€ 3.195.000
	<i>Transparantie BTW</i>	€ 433.800	€ 441.800	€ 449.500	€ 457.300	€ 465.300
	Totaal baten	€ 4.585.600	€ 4.680.700	€ 4.742.800	€ 4.805.800	€ 4.869.800
	Totaal lasten en baten	€ -286.600	€ -111.400	€ -151.600	€ -59.200	€ 32.100
	Mutatie reserve BIJ	€ 475.300	€ 89.600	€ 139.600	€ 83.700	€ 77.600
	Mutatie reserve AF	€ -128.700	€ -	€ -	€ -	€ -100.400
	SALDO	€ 60.000	€ -21.800	€ -12.000	€ 24.500	€ 9.300

Toelichting

- In dit overzicht van baten en lasten is de verhoging van de deelnemersbijdrage RMN verwerkt. Dit leidt tot een aanzienlijke verhoging van posten 3a en 3c.
- Vanwege de verhoging van de deelnemersbijdrage RMN kan de beoogde dotatie aan de ontwikkelreserve in 2020, 2021 en 2022 niet plaatsvinden. Vanaf 2023 kan deze reserve weer worden aangevuld.
- De transitie van Recreatie Midden-Nederland en de bijbehorende kosten zijn als PM-post opgenomen in de begroting. Zodra er een reële raming van te verwachten kosten wordt opgesteld, zal de begroting worden gewijzigd.
- Kinderboerderij Het Oortjespad wordt medio 2019 overgedragen aan Kameryck. De kosten voor beheer en onderhoud komen te vervallen, maar het schap gaat wel een 'publieke bijdrage' betalen om een aantal openbare voorzieningen op het terrein in stand te houden. De publieke bijdrage zorgt voor een toename van de post 'publiciteits- en overige kosten' en voor lastenverlichting op de overige posten.

- De afname in kapitaallasten is het gevolg van het volgens BBV-methodiek berekenen van de afschrijvingen en rente. Daarnaast is er afgelopen jaren minder geïnvesteerd dan eerder begroot.
- De voorziening Groot Onderhoud is geactualiseerd.
- De post 'Onvoorzien' is conform BBV toegevoegd aan de staat van baten en lasten. Deze bedraagt 0,1% van de overige lasten.
- Er is extra aandacht besteed aan de opbrengsten van eigendommen. Deze is geheel geactualiseerd, maar recente ontwikkelingen (zoals de verwachte nieuwe exploitant op het Strijkviertel) zijn hierin niet meegenomen.
- De verwerking van de reserves is conform BBV opgesteld. Ook hier zijn subsidies in mindering gebracht en zijn de mutaties geactualiseerd naar het huidige, lage aantal ontwikkelingen. Naar verwachting gaan de onttrekkingen uit de reserves stijgen naarmate uitvoering gegeven wordt aan het ontwikkelplan dat najaar 2019 aan het bestuur wordt aangeboden. Voor een overzicht van reserves, zie bijlage 1.

3.3 Overzicht van baten en lasten – Programma B

	Begrotingspost	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
3a	Doorbelaste personeelskosten	€ 936.700	€ 1.012.000	€ 963.900	€ 980.800	€ 997.900
3c	Doorbelaste apparaatskosten	€ 212.500	€ 261.100	€ 266.300	€ 271.600	€ 277.100
5	Inhuur personeel derden	€ 40.800	€ 41.200	€ 41.600	€ 42.000	€ 42.500
7	Rente en afschrijvingen	€ 327.000	€ 146.100	€ 143.400	€ 137.000	€ 142.700
9	Huur en pachten	€ 14.900	€ 15.000	€ 15.200	€ 15.400	€ 15.500
11	Bestuurs- en apparaatskosten	€ 19.500	€ 19.700	€ 19.900	€ 20.100	€ 20.300
13	Belastingen en verzekeringen	€ 22.300	€ 22.500	€ 22.700	€ 23.000	€ 23.200
15	Energie- en waterkosten	€ 15.900	€ 16.100	€ 16.200	€ 16.400	€ 16.500
17	Onderhoud en vuilafvoer	€ 174.200	€ 175.900	€ 177.700	€ 179.500	€ 181.000
19	Voorziening groot onderhoud	€ 63.800	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
21	Publiciteits- en overige kosten	€ 13.400	€ 13.500	€ 13.700	€ 13.800	€ 13.900
	Transitiebudget RMN	€ -	PM	€ -	€ -	€ -
	Onvoorzien (0,1% van lasten)	€ -	€ 1.800	€ 1.800	€ 1.800	€ 1.800
	Totaal lasten	€ 1.841.000	€ 1.799.900	€ 1.757.400	€ 1.776.400	€ 1.807.400
2	Opbrengsten van eigendommen	€ 20.700	€ 26.800	€ 25.800	€ 26.000	€ 25.600
4	Rechten	€ 110.000	€ 111.100	€ 112.200	€ 113.300	€ 114.500
6	Rente	€ 3.200	€ -	€ -	€ -	€ -
8	Overige baten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
12	Dekkingsmiddelen	€ 1.597.500	€ 1.631.100	€ 1.641.100	€ 1.662.700	€ 1.684.600
	<i>Deelnemersbijdrage</i>	€ 1.353.300	€ 1.370.100	€ 1.387.200	€ 1.404.500	€ 1.422.100
	<i>Transparantie BTW</i>	€ 244.200	€ 261.000	€ 254.000	€ 258.200	€ 262.500
	Totaal baten	€ 1.731.400	€ 1.769.000	€ 1.779.100	€ 1.802.000	€ 1.824.700
	Totaal lasten en baten	€ -109.600	€ -30.900	€ 21.700	€ 25.600	€ 17.300
	Mutatie reserve BIJ	€ 400.000	€ 59.000	€ 58.200	€ 48.200	€ 48.200
	Mutatie reserve AF	€ -232.600	€ -	€ -	€ -	€ -
	SALDO	€ 57.800	€ 28.100	€ 79.900	€ 73.800	€ 65.500

Toelichting

- In dit overzicht van baten en lasten is de verhoging van de deelnemersbijdrage RMN verwerkt. Dit leidt tot een aanzienlijke verhoging van posten 3a en 3c.
- De transitie van Recreatie Midden-Nederland en de bijbehorende kosten zijn als PM-post opgenomen in de begroting. Zodra er een reële raming van te verwachten kosten wordt opgesteld, zal de begroting worden gewijzigd.
- De financiering van de personeelskosten uit het ontwikkelplan Vinkeveense Plassen is opgenomen in posten 3a en 3c. Dit geeft de programmaorganisatie de ruimte de noodzakelijke stappen te zetten in de ontwikkeling van de Vinkeveense Plassen richting de uittreding van Gemeente Amsterdam per 2024
- De afname in kapitaallasten is het gevolg van het volgens BBV-methodiek berekenen van de afschrijvingen en rente. Daarnaast is er afgelopen jaren minder geïnvesteerd dan eerder begroot.
- De voorziening Groot Onderhoud is geactualiseerd.
- De post 'Onvoorzien' is conform BBV toegevoegd aan de staat van baten en lasten. Deze bedraagt 0,1% van de overige lasten.
- De post 'Opbrengsten van eigendommen' is in overeenstemming gebracht met het recent vastgestelde Programmaplan Vinkeveense Plassen 2019-2024. Mogelijke extra opbrengsten worden verwerkt in de begroting als opbrengsten gegarandeerd zijn.
- De verwerking van de reserves is conform BBV opgesteld. Ook hier zijn subsidies in mindering gebracht en zijn de mutaties geactualiseerd naar het huidige, lage aantal ontwikkelingen. De extra inkomsten voor de aanleg van beschoeiingen worden direct ten laste gebracht van het actief en zijn niet (meer) zichtbaar in de reserves. Voor een overzicht van reserves, zie bijlage 1.

3.4 Overzicht van baten en lasten – Geconsolideerd

De geconsolideerde staat van baten en lasten van het recreatieschap Stichtse Groenlanden voor 2020 ziet er als volgt uit.

	Begrotingspost	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
3a	Doorbelaste personeelskosten	€ 2.346.900	€ 2.748.500	€ 2.735.100	€ 2.787.400	€ 2.840.600
3c	Doorbelaste apparaatskosten	€ 653.900	€ 749.000	€ 764.000	€ 779.300	€ 794.900
5	Inhuur personeel derden	€ 398.800	€ 361.800	€ 365.400	€ 369.000	€ 372.800
7	Rente en afschrijvingen	€ 1.407.200	€ 841.900	€ 881.100	€ 783.900	€ 699.700
9	Huur en pachten	€ 44.900	€ 42.500	€ 43.000	€ 43.500	€ 43.800
11	Bestuurs- en apparaatskosten	€ 90.500	€ 84.600	€ 85.500	€ 86.300	€ 87.200
13	Belastingen en verzekeringen	€ 73.900	€ 69.400	€ 70.000	€ 70.800	€ 71.600
15	Energie- en waterkosten	€ 70.200	€ 57.200	€ 57.700	€ 58.300	€ 58.900
17	Onderhoud en vuilafvoer	€ 1.225.100	€ 1.167.900	€ 1.179.600	€ 1.191.400	€ 1.203.100
19	Voorziening groot onderhoud	€ 371.900	€ 352.400	€ 352.400	€ 352.400	€ 352.400
21	Publiciteits- en overige kosten	€ 29.900	€ 110.200	€ 111.300	€ 112.400	€ 113.500
	Transitiebudget RMN	€ -	PM	€ -	€ -	€ -
	Onvoorzien (0,1% van lasten)	€ -	€ 6.600	€ 6.700	€ 6.700	€ 6.600
	Totaal lasten	€ 6.713.200	€ 6.592.000	€ 6.651.800	€ 6.641.400	€ 6.645.100
2	Opbrengsten van eigendommen	€ 898.900	€ 949.300	€ 954.300	€ 960.600	€ 966.300
4	Rechten	€ 110.000	€ 111.100	€ 112.200	€ 113.300	€ 114.500
6	Rente	€ 8.200	€ -	€ -	€ -	€ -
8	Overige baten	€ 258.300	€ 260.900	€ 263.500	€ 266.100	€ 268.800
12	Dekkingsmiddelen	€ 5.041.600	€ 5.128.400	€ 5.192.000	€ 5.267.800	€ 5.344.900
	<i>Deelnemersbijdrage</i>	€ 4.363.600	€ 4.425.600	€ 4.488.500	€ 4.552.300	€ 4.617.100
	<i>Transparantie BTW</i>	€ 678.000	€ 702.800	€ 703.500	€ 715.500	€ 727.800
	Totaal baten	€ 6.317.000	€ 6.449.700	€ 6.522.000	€ 6.607.800	€ 6.694.500
	Totaal lasten en baten	€ -396.200	€ -142.300	€ -129.800	€ -33.600	€ 49.400
	Mutatie reserve BIJ	€ 875.300	€ 148.600	€ 197.800	€ 131.900	€ 125.800
	Mutatie reserve AF	€ -361.300	€ -	€ -	€ -	€ -100.400
	SALDO	€ 117.800	€ 6.300	€ 68.000	€ 98.300	€ 74.800

3.8 Geprognosticeerde balans

ACTIVA	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
Immateriële vaste activa	€ 385.863	€ 252.708	€ 150.465	€ 92.000	€ 42.777
Materiële vaste activa	€ 8.189.793	€ 9.439.717	€ 9.245.856	€ 9.825.179	€ 9.340.365
Financiële vaste activa	€ 47.832	€ 47.832	€ 47.832	€ 47.832	€ 47.832
Totaal vaste activa	€ 8.623.487	€ 9.740.257	€ 9.444.152	€ 9.965.011	€ 9.430.973
Uitzettingen	€ 923.778	€ 923.778	€ 923.778	€ 923.778	€ 923.778
Liquide middelen	€ 385.527	€ 385.527	€ 385.527	€ 385.527	€ 385.527
Overlopende activa	€ 94.840	€ 94.840	€ 94.840	€ 94.840	€ 94.840
Totaal vlottende activa	€ 1.404.145	€ 1.404.145	€ 1.404.145	€ 1.404.145	€ 1.404.145
Totaal generaal activa	€ 10.027.632	€ 11.144.402	€ 10.848.297	€ 11.369.156	€ 10.835.118

PASSIVA	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
Eigen vermogen	€ 3.476.479	€ 3.303.179	€ 3.173.283	€ 3.139.725	€ 3.189.100
Voorzieningen	€ 1.196.179	€ 840.929	€ 913.079	€ 843.079	€ 734.079
vaste schulden	€ 3.516.942	€ 5.052.161	€ 4.731.302	€ 5.353.619	€ 4.954.006
Totaal vaste passiva	€ 8.189.600	€ 9.196.269	€ 8.817.664	€ 9.336.423	€ 8.877.185
vlottende schulden	€ 1.385.259	€ 1.495.359	€ 1.577.859	€ 1.579.959	€ 1.505.159
overlopende passiva	€ 452.774	€ 452.774	€ 452.774	€ 452.774	€ 452.774
Totaal vlottende passiva	€ 1.838.033	€ 1.948.133	€ 2.030.633	€ 2.032.733	€ 1.957.933
Totaal generaal passiva	€ 10.027.632	€ 11.144.402	€ 10.848.297	€ 11.369.156	€ 10.835.118

Deze geprognosticeerde balans is in het kader van het BBV een verplichte bijlage in de begroting. In de meerjarige balansprognose zijn de volgende ontwikkelingen verwerkt.

- Afschrijvingen op activa
- Mutaties op activa vanwege nieuwe investeringen
- Mutaties op reserves en voorzieningen
- Aflossing op vaste geldleningen

In 2018 zijn de posten materiele vaste activa en eigen vermogen geactualiseerd i.v.m. het niet meer activeren van bijdragen derden (subsidies). De activa niet meerjarig geactualiseerd zijn gebaseerd op de standen jaarrekening 2017 gezien de jaarrekening 2018 nog niet definitief beschikbaar is.

3.9 Deelnemersbijdrage naar deelnemer

Programma A

	2019		2020	BTW
Gemeente Utrecht	€ 1.029.523	34,2%	€ 1.044.965	€ 151.103
Provincie Utrecht	€ 930.183	30,9%	€ 944.135	€ 136.523
Gemeente Nieuwegein	€ 248.373	8,3%	€ 252.099	€ 36.454
Gemeente Stichtse Vecht	€ 164.541	5,5%	€ 167.009	€ 24.150
Gemeente Woerden	€ 206.803	6,9%	€ 209.905	€ 30.352
Gemeente Houten	€ 197.919	6,6%	€ 200.888	€ 29.049
Gemeente IJsselstein	€ 137.331	4,6%	€ 139.391	€ 20.156
Gemeente Lopik	€ 57.039	1,9%	€ 57.895	€ 8.372
Gemeente De Bilt	€ 38.588	1,3%	€ 39.167	€ 5.664
	€ 3.010.300		€ 3.055.455	€ 441.821

Volgens afspraak worden de bijdragen van de Gemeente Utrecht (34,2%) en de Provincie Utrecht (30,9%) berekent over de totale deelnemersbijdrage. De overige deelnemers betalen naar rato van het aantal inwoners. De bijdrages zijn geïndexeerd met de overeengekomen 1,5%.

Programma B

	2019	2020
<i>Reguliere bijdrage</i>	€ 1.353.300	€ 1.370.111
Provincie Utrecht	€ 657.300	€ 667.160
Gemeente De Ronde Venen	€ 463.400	€ 470.351
Gemeente Amsterdam	€ 232.600	€ 232.600
<i>Doorschuij BTW</i>	€ 244.200	€ 261.012
Provincie Utrecht	€ 87.300	€ 93.310
Gemeente De Ronde Venen	€ 95.800	€ 102.395
Gemeente Amsterdam	€ 61.100	€ 65.306
<i>Totaal</i>	€ 1.597.500	€ 1.631.122
Provincie Utrecht	€ 744.600	€ 760.470
Gemeente De Ronde Venen	€ 559.200	€ 572.746
Gemeente Amsterdam	€ 293.700	€ 297.906

Tot het uittreden van de Gemeente Amsterdam in 2024 blijft de deelnemersbijdrage conform afspraken uit de uittredingsovereenkomst bevroren op € 232.600. Dit betekent dat de indexatie binnen programma B enkel wordt toegepast op gemeente De Ronde Venen en de Provincie Utrecht waardoor de totale deelnemersbijdrage per saldo lager is dan 1,5%.

4 Paragrafen

4.1 EMU-saldo

	Euro x1000	2019	2020	2021
1	Exploitatiesaldo voor mutatie reserves	€ 117.800	€ 6.300	€ 68.000
2	Afschrijvingen ten laste van exploitatie	€ 624.838	€ 738.390	€ 761.104
3	Bruto dotaties vanuit exploitatie aan voorzieningen	€ 371.900	€ 352.400	€ 352.400
4	Uitgaven aan investeringen in IVA en MVA welke worden geactiveerd	€ 2.172.100	€ 1.858.500	€ 465.000
5	Ontvangen subsidies op onder 4 genoemde bedragen	€ -	€ -	€ -
6a	Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in IVA en MVA	€ -	€ -	€ -
6b	Boekwinst op desinvesteringen in IVA en MVA	€ -	€ -	€ -
7	Uitgaven aan aankoop van grond inclusief preparatie	€ -	€ -	€ -
8a	Verkoopopbrengsten van grond	€ -	€ -	€ -
8b	Boekwinst op grondverkoop	€ -	€ -	€ -
9	Betalingen ten laste van de voorzieningen	€ 356.759	€ 287.800	€ 139.050
10	Overige betalingen welke rechtstreeks ten laste van een reserve worden gebracht	€ -	€ -	€ -
11	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	€ -	€ -	€ -
EMU-Saldo		€ 3.643.397	€ 3.243.390	€ 1.785.554

4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

nr	Programma	omschrijving	risico bedrag 2020	risico bedrag 2021	risico bedrag 2022	risico bedrag 2023
1	SGL-A	Tegenvallende opbrengsten Strandbad	€ 60.000	€ 60.600	€ 61.200	€ 61.800
2	SGL-A	Contract golfterrein Laagraven	€ 64.000	€ 64.600	€ 65.200	€ 65.900
3	SGL-A&B	Erfpacht en huur (niet nakomen verplichtingen)	€ 25.000	€ 25.300	€ 25.600	€ 25.900
4	SGL-A	Vertraging overdracht beheer Oortjespad	€ 90.000	€ 90.000	€ 90.000	€ 90.000
5	SGL-B	Exploitatie zandeilanden VVP	€ 48.000	€ 88.000	€ 120.000	€ 120.000
6	SGL-B	Aanbesteding vervangen beschoeiingen VVP	€ 60.000	€ 90.000	€ -	€ 90.000
7	SGL-B	Wegvallen van bijdrage Amsterdam *	€ -	€ -	€ -	€ -
8	SGL-A&B	Rente	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
9	SGL-A&B	Klimaatveranderingen	€ 85.000	€ 85.000	€ 85.000	€ 85.000
		Totaal aan geïdentificeerde risico's	€ 452.000	€ 523.500	€ 467.000	€ 558.600
10	SGL-A&B	Buffer voor opvangen onvoorziene risico's met een geringe impact	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
		Totaal aan benodigd weerstandsvermogen	€ 502.000	€ 573.500	€ 517.000	€ 608.600
			90%	90%	90%	90%
			€ 451.800	€ 516.200	€ 465.300	€ 547.700

* Risico geldt vanaf 2024 en valt derhalve buiten begrotingsperiode 2020-2023.

1. Strandbad Maarsseveense Plassen

Het bezoekersaantal voor het strandbad wordt geraamd op 80.000 betalende bezoekers, door onder andere onvoorspelbaarheid weersomstandigheden bestaat het risico dat dit aantal niet wordt gehaald of dat de kosten voor bijvoorbeeld inhuur van lifeguards door extreem warm weer onevenredig stijgen.

2. Contract golfterrein Laagraven

Met de pachter van het golfterrein op Laagraven is een betalingsregeling getroffen in 2018. Het is

onduidelijk of deze betalingsregeling voldoende zekerheid geeft voor de inkomsten in 2020 en verder.

3. Erfpacht, huur en evenementen

De geraamde omzet uit erfpacht, verhuur en evenementen bedraagt ongeveer € 500.000 van programma A. Het risico dat de exploitanten niet aan hun verplichtingen kunnen voldoen, is aanwezig.

Het risico wordt geschat op vijf procent van de omzet, zijnde € 25.000.

4. Vertraging in overdracht beheer Oortjespad

Voor Oortjespad is een intentieovereenkomst gesloten met de ondernemer van Kameryck.

Verwachting is dat het beheer en onderhoud van het gehele terrein in 2019 overgedragen wordt aan de ondernemer. Het risico dat de overdracht vertraagt of niet behaald wordt, is aanwezig. In de begroting is een bedrag aan lastenvermindering geraamd van € 90.000 vanaf 2020, zijnde de beheerkosten na aftrek van de baten.

5. Exploitatie zandeilanden Vinkeveense Plassen (VVP)

In het Programma Vinkeveense Plassen 2019-2024 is rekening gehouden met een extra opbrengst van de exploitatie van de zandeilanden, opbouwend richting 2023 van € 120.000. Er is een risico dat de opbrengsten tegenvallen. Ontwikkeling van de zandeilanden is mede afhankelijk van het nog vast te stellen herziene bestemmingsplan door gemeente De Ronde Venen. De planning hiervan is vertraagd. Vaststelling door de raad valt niet te verwachten eerder dan 2020. Dit geeft een onzeker toekomstbeeld, omdat de tijd dringt.

6. Aanbesteding en voortgang vervangen beschoeiingen VVP

In 2018 is een meerjarenbegroting opgesteld voor de beschoeiingen van de Vinkeveense Plassen. In deze begroting is uitgegaan van een geactualiseerde prijs per strekkende meter en een jaarlijkse marktindexatie van 2%. In deze calculatie is uitgegaan van een restrisico op de uitvoering van 3%.

7. Ondervangen van wegvallende bijdrage gemeente Amsterdam (VVP)

Het wegvallen van de bijdrage van de gemeente Amsterdam aan beheer en onderhoud van het gebied Vinkeveense Plassen dient te worden ondervangen door extra inkomsten te genereren en kosten voor beheer en onderhoud te verlagen. Om die reden is er een Toekomstplan vastgesteld en een programmamanager aangesteld. Het risico bestaat dat extra inkomsten tegenvallen en kosten voor beheer en onderhoud niet verlaagd kunnen worden.

8. Rente

Conform Besluit Begroting & Verantwoording is de rekenrente bepaald op 1%. Mocht deze rente gaan stijgen heeft dit per 0.1% een effect van € 10.000. In de risico inventarisatie is uitgegaan van 0.2%.

9. Klimaatveranderingen

Een belangrijke tendens is te zien in de merkbare gevolgen van klimaatveranderingen voor de onderhoudsmaatregelen en de noodzaak van piekopvang daarbinnen. Er moet rekening worden gehouden met de volgende aspecten die extra kosten met zich meebrengen):

- langer groeiseizoen (waardoor extra maaibeurten nodig zijn);
- wateroverlast (zoals ondergelopen parkeerterreinen en beschadiging van beplanting);
- ontwikkeling van ziektes en exoten (de bestrijding van essentaksterfte -kap + herplant - en de steeds eerdere ontwikkeling van blauwalg).

Dit soort situaties zijn in het verleden voorgevallen en daarmee een realistisch gegeven voor de komende jaren. In 2018 zijn beheerplannen voor de recreatieschappen opgesteld. Hierin is omschreven hoe wordt omgegaan met de gevolgen van klimaatveranderingen. Het risico is geraamd op € 85.000.

Voor een gebied als de Vinkeveense Plassen, dat voornamelijk uit water bestaat, zal de klimaatverandering gevolgen gaan hebben. Wellicht nog niet op korte termijn, maar we zullen ons voor moeten bereiden op extremere weersomstandigheden: langere periodes van droogte, kortere en heviger regenval. De verwerking van het water bij grote hoeveelheden neerslag en het in stand houden van de natuur bij droogte zullen investeringen vragen die nu nog niet te overzien zijn.

10. Onvoorziene risico's

Naast bovengenoemde grote risico's heeft onze gemeenschappelijke regeling te maken met kleinere risico's, zoals het illegaal dumpen van giftige afvalstoffen, niet verhaalbare vernielingen en wijzigingen in wetgeving met mogelijk financiële gevolgen. Deze worden niet afzonderlijk benoemd en gekwantificeerd, maar hiervoor wordt gedurende de meerjarentermijn een gelijkblijvend risicobedrag aangehouden van € 50.000.

Als uitgangspunt wordt gehanteerd dat niet alle risico's zich tegelijkertijd zullen voordoen. Om hiervoor te corrigeren wordt een percentage van 90% berekend over het totaal berekende risicobedrag. Dat brengt het totaal benodigd weerstandsvermogen 2020 op afgerond € 451.800 oplopend naar € 547.700 in 2023.

nr	Reserve	2020	2021	2022	2023
1	Algemene reserve	€ 1.104.922	€ 1.122.822	€ 1.221.122	€ 1.295.922
2	bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -
3	post onvoorzien	€ 6.600	€ 6.700	€ 6.700	€ 6.600
4	begrotingsruimte	€ 6.300	€ 68.000	€ 98.300	€ 74.800
5	stille reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
	Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	€ 1.117.822	€ 1.197.522	€ 1.326.122	€ 1.377.322

Beoordeling weerstandsvermogen	2020	2021	2022	2023
Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 1.117.822	€ 1.197.522	€ 1.326.122	€ 1.377.322
benodigd weerstandsvermogen voor risico's	€ 451.800	€ 516.200	€ 465.300	€ 547.700
Restant weerstandsvermogen	€ 666.022	€ 681.322	€ 860.822	€ 829.622

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de beschikbare weerstandscapaciteit ruimschoots voldoende is om de gekwantificeerde risico's af te dekken. In voorkomende gevallen zal in eerste instantie een beroep gedaan worden. Op de algemene reserve om tegenvallers op te vangen, zeker voor de grotere financiële tegenvallers. Mocht de algemene reserve niet toereikend zijn dan staan de deelnemende partijen in de GR garant.

4.2.1 Kwantitatieve risico's

In aanloop naar deze begroting 2020-2023 zijn sessies gehouden om de kwalitatieve risico's te inventariseren. Dit heeft geresulteerd in een inventarisatie van tientallen risico's welke gewogen zijn naar impact en kans waarvan de zeven belangrijkste risico's met waardering 'hoog' en 'midden' weergegeven worden.

Risico	Omschrijving	Kans x Impact	Beheersing
Beschikbare capaciteit en kwaliteit van systemen en mensen bij Recreatie Midden-Nederland	De ondersteuning vanuit Recreatie Midden-Nederland is niet voldoende op orde om de doelstellingen van Programma A te realiseren	100 x 60 = hoog	Maandelijkse managementinformatie in MT RMN (niet aanwezig). Voortgangrapportages ter informatie naar de schappen.

Vernieling, criminaliteit en overlast door te weinig toezicht en handhaving	Het team 'Toezicht & handhaving' van Recreatie Midden-Nederland is onvoldoende op orde om de taken uit te voeren. Ook bestuurlijke handhaving ontbreekt.	90 x 80 = hoog	Bij inventarisatie taken en verantwoordelijkheden RMN wordt de kerntaak 'Toezicht & handhaving' expliciet meegenomen.
Teveel opdrachten voor derden voor Recreatie Midden-Nederland waardoor de 20% wordt overschreden	Wanneer de inkomsten van Recreatie Midden-Nederland voor meer dan 20% bestaan uit opdrachten voor derden vervalt het inbestedingsvoordeel voor deelnemers aan het recreatieschap.	80 x 100 = hoog	20%-regel als structureel onderdeel van de voortgangsrapportages RMN.
Onvoldoende aansluiting op de omgeving van de deelnemers en belanghebbenden in politieke en maatschappelijke zin	Bij de uitvoering van de werkzaamheden voor het recreatieschap is afstemming met de omgeving (zowel de bestuurlijk/politieke als de lokale omgeving) essentieel. Gevolg kan zijn onvoldoende draagvlak, langere procedures en vertraging/afstel van doelstellingen	60 x 80 = midden	Programmamanagers betrekken omgeving actief bij de totstandkoming van de ontwikkelplannen.
Inzicht in de provinciebrede ontwikkelkeuzes en recreatief aanbod per gebied	Indien de behoefte van de recreant niet provinciebreed inzichtelijk wordt gemaakt en de ontwikkelingen niet provinciebreed worden gezien heeft dit tot gevolg dat niet in alle behoeftes voldaan kan worden.	40 x 90 = midden	Aansluiting bij Utrecht Buiten door programmamanagers. De 'leefstijlvinder' wordt gebruikt bij het opstellen van ontwikkelplannen.

4.3 Financiële Kengetallen

Kengetallen	B 2020	B 2021	B 2022	B 2023
Netto schuldquote	86%	81%	90%	82%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	86%	81%	90%	82%
Solvabiliteitsratio	30%	29%	28%	29%
Structurele exploitatieruimte	2%	1%	3%	4%

Beoordeling kengetallen algemeen

Uit de beschrijving van de verschillende kengetallen blijkt dat een afzonderlijk kengetal nog weinig zegt over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat die schuld weer wordt afgelost. Het is

dus niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie.

Beoordeling kengetallen

Kijkend naar de kengetallen van Stichtse Groenlanden kan worden geconcludeerd dat de schuldquote en solvabiliteitsratio redelijk in evenwicht zijn. Door de extra doorbelasting vanuit RMN is de exploitatieruimte tijdelijk minder groot, dit trekt bij richting 2023.

Beoordeling netto schuldquote

Hoe hoger de schuld hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de GR ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Normaal bevindt de netto schuldquote zich ergens tussen de 0% en 100%, een gezonde situatie. Afhankelijk of er grote investeringen zijn gepleegd is de schuldquote hoger of lager.

Boven de 100% wordt de situatie zorgwekkend, boven de 130% zeer zorgelijk aangezien er dan sprake is van een zeer hoge schuld. Met een schuldquote onder de 86% is hier sprake van een gezonde situatie.

Solvabiliteitsrisico

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de GR in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld en veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en bestemmingsreserves) hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Hoe hoger de solvabiliteitsratio hoe groter de weerbaarheid van de GR. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van de GR. Hoe hoger het percentage hoe beter de organisatie is toegerust om verplichtingen na te komen. Bij een solvabiliteitsratio lager dan 20% kan gesteld worden dat de solvabiliteit te laag is. Met een groot percentage van boven de 20% voldoet Stichtse Groenlanden aan deze minimale norm.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen de structurele en incidentele lasten. Bij incidentele baten en lasten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Vanuit de reserves worden alleen de onttrekkingen ter afdekking van de kapitaallasten als structureel aangemerkt. Bij de GR zijn alle onttrekkingen uit de reserves als incidenteel aan te merken. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij de structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Bij een ratio van 0% zijn de structurele baten gelijk aan de structurele lasten. Bij een negatieve ratio is de GR structureel niet in evenwicht. Als de ratio positief is dan zijn de structurele baten toereikend om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. Bij Recreatieschap Stichtse Groenlanden is deze ratio structureel positief.

Bijlage 1 Overzicht reserves

SGL-A

Naam reserve en voorziening	Soort reserve	Saldo begin 2019	Bij overig 2019	Af 2019	Saldo eind 2019	Bij overig 2020	Af 2020	Saldo eind 2020	Bij overig 2021	Af 2021	Saldo eind 2021	Bij overig 2022	Af 2022	Saldo eind 2022	Bij overig 2023	Af 2023	Saldo eind 2023
Toevoeging / onttrekking algemene reserve	Algemene reserve	€ -	€ -	€ 144.750	€ -144.750	€ 9.000	€ 21.800	€ -157.550	€ -	€ 12.000	€ -169.550	€ 24.500	€ -	€ -145.050	€ 9.300	€ -	€ -135.750
Algemene reserve	Algemene reserve	€ 675.441	€ -	€ -	€ 675.441	€ -	€ -	€ 675.441	€ -	€ 50.000	€ 625.441	€ -	€ -	€ 625.441	€ -	€ -	€ 625.441
Totaal algemene reserves		€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Reserve ontwikkeling komende jaren	Bestemmingsreserve	€ 209.356	€ 125.400	€ -	€ 334.756	€ -	€ -	€ 334.756	€ -	€ -	€ 334.756	€ -	€ -	€ 334.756	€ 100.400	€ -	€ 435.156
Reserve Wandelroutenetwerk B	Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bestem. reserve calamiteiten	Bestemmingsreserve	€ 48.900	€ -	€ -	€ 48.900	€ -	€ -	€ 48.900	€ -	€ -	€ 48.900	€ -	€ -	€ 48.900	€ -	€ -	€ 48.900
Bestem. reserve natuurontwikkeling fietspaden	Bestemmingsreserve	€ 45.378	€ -	€ -	€ 45.378	€ -	€ -	€ 45.378	€ -	€ -	€ 45.378	€ -	€ -	€ 45.378	€ -	€ -	€ 45.378
Bestem. reserve herplant Nedereindse Plas	Bestemmingsreserve	€ 14.386	€ -	€ -	€ 14.386	€ -	€ -	€ 14.386	€ -	€ -	€ 14.386	€ -	€ -	€ 14.386	€ -	€ -	€ 14.386
Bestem. reserve nieuw beleid gem.Utrecht	Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bestem. reserve bijdrage Oortjespad	Bestemmingsreserve	€ 39.103	€ -	€ 39.103	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bestem. Res. inr. Honswijkplas (v/h 't Waal)	Bestemmingsreserve	€ 866.635	€ -	€ 50.000	€ 816.635	€ -	€ 50.000	€ 766.635	€ -	€ 50.000	€ 716.635	€ -	€ 50.000	€ 666.635	€ -	€ 50.000	€ 616.635
Inrichting Laagraven	Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal bestemmingsreserves		€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Fietspad Nieuw Vulven	Bestemmingsreserve	€ 58.173	€ -	€ 5.800	€ 52.373	€ -	€ 5.800	€ 46.573	€ -	€ 5.800	€ 40.773	€ -	€ 5.800	€ 34.973	€ -	€ 5.800	€ 29.173
Pomp Maarsseveense Plassen	Bestemmingsreserve	€ 44.25	€ -	€ 900	€ 3.25	€ -	€ 900	€ 2.625	€ -	€ 900	€ 1.725	€ -	€ 900	€ 825	€ -	€ 825	€ -
Speeliland Maarsseveense Plassen	Bestemmingsreserve	€ 26.658	€ -	€ 6.900	€ 19.758	€ -	€ 6.900	€ 12.858	€ -	€ 6.900	€ 5.958	€ -	€ 5.958	€ -	€ -	€ -	€ -
MVP Zuidplein ontwikkelplan	Bestemmingsreserve	€ 612.529	€ -	€ 21.000	€ 591.529	€ -	€ 21.000	€ 570.529	€ -	€ 21.000	€ 549.529	€ -	€ 21.000	€ 528.529	€ -	€ 21.000	€ 507.529
Strijkviertel ontwikkelplan	Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Salmsteke ontwikkelplan	Bestemmingsreserve	€ 34.484	€ -	€ 34.484	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Ontwikkelplan komende jaren	Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Beeldbestek MVP	Bestemmingsreserve	€ 8.000	€ -	€ -	€ 8.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Ruigehoek ontwikkelplan	Bestemmingsreserve	€ 14.996	€ -	€ 5.000	€ 9.996	€ -	€ 5.000	€ 4.996	€ -	€ 4.996	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Reserve boomveiligheid	Bestemmingsreserve	€ 16.000	€ -	€ -	€ 16.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Strategische keuze reserve	Bestemmingsreserve	€ 16.000	€ -	€ -	€ 16.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Ruigehoek uitvoering plan	Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Oortjespad ontwikkelplan	Bestemmingsreserve	€ 13.000	€ -	€ 3.000	€ 10.000	€ -	€ -	€ 10.000	€ -	€ -	€ 10.000	€ -	€ -	€ 10.000	€ -	€ -	€ 10.000
Totaal bestemmingsreserves kapitaalasten		€ 2.703.464	€ 125.400	€ 310.937	€ 2.517.927	€ 9.000	€ 111.400	€ 2.375.527	€ -	€ 151.596	€ 2.223.931	€ 24.500	€ 83.658	€ 2.164.773	€ 109.700	€ 77.625	€ 2.196.848
Voorziening groot onderhoud	Voorziening	€ 824.430	€ 308.100	€ 427.700	€ 704.830	€ 277.400	€ 588.050	€ 394.180	€ 277.400	€ 208.550	€ 463.030	€ 277.400	€ 367.200	€ 373.230	€ 277.400	€ 367.200	€ 283.430

SGL-B

Naam reserve en voorziening	Soort reserve	Saldo begin 2019	Bij stortingen 2019	Af 2019	Saldo eind 2019	Bij overig 2020	Af 2020	Saldo eind 2020	Bij overig 2021	Af 2021	Saldo eind 2021	Bij overig 2022	Af 2022	Saldo eind 2022	Bij overig 2023	Af 2023	Saldo eind 2023
Reserve Entrees gebied Project Winkelpolder	Bestemmingsreserve	€ 203.669	€ -	€ 20.300	€ 183.369	€ -	€ 20.300	€ 163.069	€ -	€ 20.300	€ 142.769	€ -	€ 20.300	€ 122.469	€ -	€ 20.300	€ 102.169
Reserve duiken	Bestemmingsreserve	€ 76.591	€ -	€ 14.300	€ 62.291	€ -	€ 13.300	€ 48.991	€ -	€ 12.500	€ 36.491	€ -	€ 12.500	€ 23.991	€ -	€ 12.500	€ 11.491
Ontvangen subsidies	Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Reserve herstel legakkers beschoeing	Bestemmingsreserve	€ 124.205	€ -	€ 10.400	€ 113.805	€ -	€ 10.400	€ 103.405	€ -	€ 10.400	€ 93.005	€ -	€ 10.400	€ 82.605	€ -	€ 10.400	€ 72.205
Reserve beschoeiing gemeente Amsterdam	Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Reserve beschoeiing provincie Utrecht	Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Reserve beschoeiing gemeente de Ronde Venen	Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Reserve Uitvoering Programma waterskieren	Bestemmingsreserve	€ 75.156	€ -	€ 35.000	€ 40.156	€ -	€ 15.000	€ 25.156	€ -	€ 15.000	€ 10.156	€ -	€ 5.000	€ 5.156	€ -	€ 5.000	€ 156
Toevoeging / onttrekking algemene reserve	Algemene reserve	€ 708.931	€ -	€ 100.000	€ 608.931	€ -	€ -	€ 608.931	€ -	€ -	€ 608.931	€ -	€ -	€ 608.931	€ -	€ -	€ 608.931
Toevoeging / onttrekking algemene reserve	Algemene reserve	€ -	€ -	€ 50.000	€ -50.000	€ 28.100	€ -	€ -21.900	€ 79.900	€ -	€ 58.000	€ 73.800	€ -	€ 131.800	€ 65.500	€ -	€ 197.300
Voorziening groot onderhoud	Voorziening	€ 509.649	€ 63.800	€ 82.100	€ 491.349	€ 75.000	€ 119.600	€ 446.749	€ 75.000	€ 71.700	€ 450.049	€ 75.000	€ 55.200	€ 469.849	€ 75.000	€ 94.200	€ 450.649
Reserve beschoeiing provincie Utrecht-2e fase	Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal		€ 1.698.201	€ 63.800	€ 312.100	€ 1.449.901	€ 103.100	€ 178.600	€ 1.374.401	€ 154.900	€ 129.900	€ 1.399.401	€ 148.800	€ 103.400	€ 1.444.801	€ 140.500	€ 142.400	€ 1.442.901

Bijlage 2 Staat van investeringen 2020

Er is sprake van een stelselwijziging BBV. Hierdoor mag pas met de afschrijving gestart worden bij gereedkomen van het actief. Hiertoe zijn de lopende investeringen opnieuw beoordeeld. Zolang een investering niet wordt uitgevoerd blijft het krediet openstaan. Derhalve worden vanaf deze begroting de systematiek gebruikt dat investeringen die langer dan 2 jaar openstaan worden afgesloten. Indien deze in een later begrotingsjaar uitgevoerd worden is de systematiek dat het oorspronkelijke begrotingsjaar eerst wordt afgesloten en vervolgens de oorspronkelijke investering in het nieuwe begrotingsjaar wordt opgevoerd.

Programma	(Begrotingsjaar) Investing	Afschrijvings termijn	Begroot /resterend krediet	Handhaven/ Afsluiten	Toelichting	Bedrag aan Afschrijving
SGL-A	2018: MVP overkapping	10	€ 45.000	Afsluiten	Afsluiten opnieuw opgevoerd in 2020	€ 4.500
SGL-A	2018: Lely Splendimo	5	€ 7.500	Afsluiten	Afsluiten opnieuw opgevoerd in 2020	€ 1.500
SGL-A	2018: Lockers	10	€ 3.500	Afsluiten	Vervalt	€ 350
SGL-B	2017: Nessersluis - vervangen steiger	25	€ 45.000	Afsluiten	Vervalt	€ 1.800
Totaal af te sluiten investeringskredieten			€ 101.000		Totaal aan vervallen afschrijvingen	€ 8.150

Lopende investeringen betreft de investeringen die in uitvoering zijn. Deze kredieten zijn in voorgaande begrotingen gevoteerd. Deze zijn weergegeven als lopende investeringen waarbij het jaar in de omschrijving het begrotingsjaar betreft waarin de investering is gevoteerd. De lopende investeringen worden geactiveerd na gereedkoming van het actief. Afschrijving vindt plaats vanaf het jaar volgend op gereedkoming. De meerjareninvesteringsplanning met inbegrip van lopende kredieten kan dan als volgt worden weergegeven:

Programma	(begrotingsjaar) Omschrijving	Afschrijvings- termijn	Lopende Investerings	Begroting 2019	Meerjarenbe- grotting 2020	2021	2022	2023	Bedrag aan afschrijving
	Lopende investeringen								
1	2017: Heulse Waard: speeltoestellen	10	€ 20.000						€ 2.000
1	2017: 't Waal speeltoestellen	10	€ 10.000						€ 1.000
1	2018: MVP watergang uitbreiden	25	€ 365.000						€ 14.600
1	2018: Claas Celtis 446 RX	6	€ 75.000						€ 12.500
1	2018: SB waterglijbaan	10	€ 100.000						€ 10.000
1	2018: MVP parkeerterrein	25	€ 175.000						€ 7.000
1	2018: Salmsteke ontwikkelplan	5	€ 80.000						€ 16.000
1	2018: Strandbad geldverwerk systeem	5	€ 23.000						€ 4.600
1	2018: SB Speelvoorzieningen	10	€ 30.000						€ 3.000
1	2018: Strandbad abonnementen passysteem	5	€ 10.000						€ 2.000
1	2018: SB BBQ plaatsen	5	€ 10.000						€ 2.000
1	2018: velinbakken bg	10	€ 8.000						€ 800
1	2018: velinbakken sg	10	€ 16.000						€ 1.600
1	2018: Klepelmaaier	5	€ 8.000						€ 1.600
1	2018: Campkarren	10	€ 2.500						€ 250
1	2018: GRU Beschoeiing	25	€ 20.000						€ 800
	Sutotaal Programma 1 lopende investeringen		€ 952.500						€ 79.750
2	2016: Businesscase Zandeilanden	5	€ 50.000						€ 10.000
2	2017: Businesscase Zandeilanden	5	€ 50.000						€ 10.000
2	2018: Businesscase Zandeilanden	5	€ 50.000						€ 10.000
2	2018: Boot Stern	7	€ 25.000						€ 3.571
2	2017: Vervangen terreinmeubilair	10	€ 15.000						€ 1.500
2	2018: Onderwaterbeschoeiing voor stranden	40	€ 100.000						€ 2.500
2	2018: Vervanging dekdelen en gord. Brug	25	€ 45.000						€ 1.800
2	2018: Vervangen terreinmeubilair	10	€ 25.000						€ 2.500
2	2018: Voorbereiding blauwe legakkers		€ 40.000						
2	2018: Kapitaaloverdracht blauwe legakkers		€ -40.000						
	Sutotaal Programma 2 lopende investeringen		€ 360.000						€ 41.871
	Vervangingsinvesteringen								
1	Strandbad kassasysteem	5		€ 10.000					
1	Strandbad omroepinstallatie	10		€ 9.000					
1	Strandbad Lockers	5		€ 5.000					
1	Strandbad wasbakken en buitendouches	15		€ 15.000					
1	Portofoons	10		€ 7.000					
1	Voorlader	10		€ 6.000					
1	AED	5		€ 1.700					
1	Buster reddingvletten	5		€ 15.000					
1	Buster buitenboordmotor	5		€ 5.000					
1	De Lijen speeltoestel	10		€ 12.000					
1	Strandbad bandschommel	10		€ 9.500					
1	Heulsewaard doelwand balspel	10		€ 4.200					
1	Strandbad draaitoestel K&K	10		€ 4.200					
1	Strandbad hobbel elementen	5		€ 1.000					
1	Aanpassing parkeerterreinen	20		€ 650.000					
1	verandering dijklichamen	40			€ 300.000				€ 7.500
1	Ontwikkeling Salmsteke	40			€ 300.000				€ 7.500
1	Investeringsprogramma SGL	10			€ 300.000				€ 30.000
1	Investeringsprogramma SGL	20			€ 450.000	€ 250.000	€ 250.000		€ 47.500
1	Investeringsprogramma SGL 2022	20					€ 500.000		€ 25.000
1	Beschoeiingen Noordvaart / Elzenpad	40		€ 250.000					€ 6.250
1	Terreinkar Gator	7		€ 20.000					€ 2.857
1	Speeltoestel schommel	15		€ 15.000					€ 1.000
1	Speeltoestel basketkorf/balspel	10		€ 4.000		€ 4.500			€ 450
1	Speeltoestel klimtoestel	10			€ 12.000				€ 1.200
1	Speeltoestel combinatietoestel	10			€ 23.000				€ 2.300
1	Speeltoestel waterspeeltoestel	10				€ 12.500			€ 1.250
1	Speeltoestel waterspeeltoestel	10				€ 11.000			€ 1.100
1	Bruggen buitengebied	25			€ 60.000	€ 60.000			€ 4.800
1	Pompinstallatie speeleiland	15					€ 45.000		€ 3.000
1	MVP overkapping	10		€ 45.000					€ 4.500
1	Lely Splendimo	5		€ 7.500					€ 1.500
	Subtotaal programma 1 vervangingsinvesteringen			€ 754.600	€ 1.691.500	€ 345.000	€ 838.000	€ 45.000	€ 147.707
2	Toiletgebouw eiland 8 +9+7	25		€ 80.000	€ 160.000	€ 120.000			€ 6.400
2	vervangen regiokantoor Vinkeveen	40					€ 350.000		€ 8.750
2	Vervangen terreinmeubilair	10		€ 25.000					€ 2.500
2	Klepelaar	15			€ 4.000				€ 267
2	Hogedrukreiniger	5			€ 3.000				€ 600
2	Blauwe Legakkers investering				€ 290.000				
2	Blauwe Legakkers kapitaaloverdracht				€ -290.000				
2	Beschoeiingen investering				€ 2.004.312	€ 2.930.972		€ 3.048.455	
2	Beschoeiingen kapitaaloverdracht				€ -2.004.312	€ -2.930.972		€ -3.048.455	
	Subtotaal programma 2 vervangingsinvesteringen			€ 105.000	€ 167.000	€ 120.000	€ 350.000	€ -	€ 18.517
	Totaal begroting SGL		€ 1.312.500	€ 859.600	€ 1.858.500	€ 465.000	€ 1.188.000	€ 45.000	€ 287.845

Bijlage 3 Informatie verbonden partijen

Kenmerk voor een verbonden partij is dat er zowel financiële als bestuurlijke zeggenschap is. Gezien de GR BVO Recreatie Midden Nederland de bedrijfsvoeringstaken voor het schap uitvoert en er bestuurlijke en financiële zeggenschap is, is er sprake van een verbonden partij. De details kunnen als volgt worden weergegeven:

Recreatie Midden Nederland (RMN) (prog. 1)	
Visie	Missie: buiten recreëren, binnen handbereik. RMN is dé uitvoeringsorganisatie voor Plassenschap Loosdrecht e.o., recreatieschap Stichtse Groenlanden en Routebureau Utrecht.
Doel / openbaar belang	De GR BVO RMN is “getroffen met het oog op het belang van de recreatieschappen bij een centraal ondergebracht personeelsbeheer, alsmede bij het indien gewenst voorbereiden van gemeenschappelijk beleid.” (artikel 3 GR) De werkzaamheden van RMN bestaan uit taken op het gebied van: bestuursondersteuning, bedrijfsvoering (hieronder vallen de zgn. PIOFACH-taken, oftewel: personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering, communicatie en huisvesting), beheer & onderhoud, toezicht & handhaving, exploitatie (& ontheffing verlening), ontwikkeling (d.m.v. programmamanagement).
Financieel belang	Bijdrage 2020: € 4.425.600 (exclusief transparantie BTW)
Vestigingsplaats	Utrecht
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in het bestuur
Bijdrage aan programma	Bijdrage aan recreatie (taakveld 5.7 openbaar groen en overige (openlucht recreatie))
Risico's / financieel en beleidsmatig	RMN is “under construction”. De huidige organisatiestructuur is te complex, veroorzaakt aanzienlijke bestuurlijke drukte en kent een (te) forse administratieve last voor de schaal van de organisatie. De organisatie is kwetsbaar voor arbeidsverloop en uitval met het risico op verlies van specifieke kennis en kunde en een minder efficiënte bedrijfsvoering.
Ontwikkelingen	In 2020 dient de reorganisatie van UHVK afgerond te zijn.

Bijlage 4 Programmabegroting op taakveldniveau

Baten -en lasten op taakveld

Omschrijving	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
0.1 Bestuur	142.550	144.799	147.088	149.416
0.4 Overhead	1.671.921	1.705.360	1.739.467	1.774.256
0.5 Treasury	103.730	120.180	116.091	120.705
0.8 Overige baten en lasten	6.600	6.700	6.700	6.600
1.2 Openbare orde en veiligheid	271.996	277.436	282.985	288.645
2.3 Recreatieve Havens	36.156	36.879	37.616	38.369
2.4 Economische havens en vaarwegen	-	-	-	-
3.4 Economische promotie	89.292	90.185	91.087	91.998
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.373.592	4.390.560	4.336.404	4.295.909
Totaal van de lasten	6.695.837	6.772.100	6.757.438	6.765.897
0.5 Treasury	-103.730	-120.180	-116.091	-120.705
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-6.449.668	-6.521.951	-6.607.889	-6.694.481
Totaal van de baten	-6.553.398	-6.642.131	-6.723.980	-6.815.186
Saldo van lasten en baten	-142.440	-129.968	-33.458	49.289
0.10 mutaties reserves (stortingen)	-	-	-	-100.400
0.10 mutaties reserves (onttrekkingen)	148.600	197.800	131.900	125.800
Totaal resultaat van baten -en lasten	6.160	67.832	98.442	74.689

De afwijking ten opzichte van het overzicht van kosten en baten wordt verklaard door het taakveld Treasury welke geen onderdeel zijn van het reguliere overzicht van kosten en baten en afrondingsverschillen in de berekening.

**RECREATIESCHAP
STICHTSE
GROENLANDEN.**

ONTWERP
JAARVERSLAG EN
JAARREKENING 2018

4 JULI 2019

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	3
2. Jaarverslag	4
2.1 Wat hebben we bereikt?	4
3. Wat heeft het gekost	10
3.1 Programma A – kosten en baten	10
3.2 Programma B – kosten en baten	12
3.3 Balans per 31 december 2018 (bedragen in euro's)	14
4. Paragrafen	18
4.1 Lokale heffingen	18
4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	18
4.3 Onderhoud kapitaalgoederen	19
4.4 Bedrijfsvoering	21
4.5 Financiering	22
4.6 Verbonden partijen	22
4.7 Grondbeleid	22
5. Jaarrekening	23
5.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	23
5.2 Toelichting op de balans per 31 december 2018 (Programma A)	24
5.3 Niet uit de balans blijkende verplichtingen	29
5.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten programma A	29
5.5 Overzicht van incidentele baten en lasten	30
5.6 Toelichting op de balans per 31 december 2018 (Programma B)	31
5.7 Niet uit de balans blijkende verplichtingen	34
5.8 Toelichting op het overzicht van baten en lasten	35
6. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	36
6.1 Bezoldiging topfunctionarissen 2018	36
6.2 Bezoldiging topfunctionarissen 2017	37
6.3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT	37
6.4 Samenstelling algemeen en dagelijks bestuur Stichtse Groenlanden	38
7. Bijlagen Programma SGL-A	40
7.1 Staat van aanschaffingswaarden, afschrijvingen en boekwaarden	40
7.2 Staat van reserves en voorzieningen	41
7.3 Staat van opgenomen langlopende geldleningen, aflossingen en rente per 31-12-2018	42
8. Bijlagen Programma SGL-B	43
8.1 Staat van aanschaffingswaarden, afschrijvingen en boekwaarden	43
8.2 Staat van reserves en voorzieningen	44

1. Voorwoord

Voor u ligt, in één document, het jaarverslag en de jaarrekening van Recreatieschap Stichtse Groenlanden over het jaar 2018.

Per 1 januari 2018 is de gemeente De Ronde Venen, met inbreng van recreatiegebied de Vinkeveense Plassen, toegetreden tot recreatieschap Stichtse Groenlanden. Het recreatieschap kent twee gescheiden programma's. Het "oude" Stichtse Groenlanden is weergegeven als Programma A, de Vinkeveense Plassen als Programma B.

Gedurende het (vaar)seizoen 2018 werden totaal 76 warme dagen gemeten met een maximumtemperatuur van 20° C of hoger, waarvan 37 zomerse en 8 tropische dagen. Normaliter zijn dat respectievelijk 60, 21 en 4 dagen. Hiermee was het volgens het KNMI de warmste zomer ooit in de afgelopen drie eeuwen. Ondanks de grote drukte is het seizoen voor Recreatieschap Stichtse Groenlanden goed verlopen en waren er geen noemenswaardige incidenten.

In 2018 is 'Higher Grounds' tot stand gekomen, de verbeteragenda van Recreatie Midden-Nederland (RMN). Als onderdeel daarvan is gestart met programmatisch werken. Als onderdeel daarvan is gestart met programmatisch werken. Voor zowel Programma A als Programma B is in 2018 een programmamanager aangesteld die belast is met het integrale gebiedsbeheer. Eind 2018 was het Programma 'Vinkeveense Plassen 2019-2024' zo goed als gereed. Medio 2019 zal ook de programmamanager voor Programma B een meerjarig ontwikkelplan opleveren. Hiermee wordt een impuls gegeven aan de recreatieve bestemming van Recreatieschap Stichtse Groenlanden. Door het veranderende gebruik, de verstedelijking en de klimaatverandering komt het gebied in toenemende mate onder druk komt te staan.

In 2018 is Programma A van Recreatieschap Stichtse Groenlanden onder preventief toezicht geplaatst door de toezichthouder. Dit heeft tot gevolg gehad dat het resultaat in 2018 binnen het kader 2017 moest vallen. Daarnaast heeft de toezichthouder maandelijkse updates ontvangen over de voortgang. In 2018 heeft Programma A, volgens verwachting, een licht negatief resultaat geboekt, dat binnen het kader van 2017 valt. De algemene reserve heeft voldoende ruimte om het nadelige saldo 2018 op te kunnen vangen. Eind 2018 heeft de toezichthouder aangegeven het preventief toezicht voor 2019 op te heffen.

Programma B laat een tekort zien van € 108.278 en dat was niet voorzien. Het tekort is het gevolg van extra inspanningen op Vinkeveense Plassen bij het opstellen van het programmaplan en de overhead die vanuit Recreatie Midden-Nederland extra wordt toebedeeld op basis van deze inzet. De algemene reserve van Programma B kan deze incidentele tegenvaller opvangen.

De jaarrekening (en het jaarverslag) worden na de voorlopige vaststelling door het bestuur voorgelegd aan de accountant voor de accountantscontrole. Op basis van dat onderzoek kan het definitieve jaarverslag en de jaarrekening worden bijgesteld. Het definitieve document wordt na vaststelling door het bestuur ter kennisname aangeboden aan de deelnemers van het recreatieschap en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

Opgemaakt door het dagelijks bestuur bij besluit van 3 juli 2019 en vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van 9 oktober 2019.

Dhr. H.J.C. Geerdes
Voorzitter

Mw. S. Stolwijk
Secretaris

2. Jaarverslag

2.1 Wat hebben we bereikt?

Het recreatieschap zorgt voor 'beheer & onderhoud', 'toezicht & handhaving', 'exploitatie' en 'ontwikkeling' op de volgende terreinen: Strijkviertel, Oortjespad, Eend, Grutto, Maarsseveense Plassen, Vinkeveense Plassen, Salmsteke, 't Waal, De Leijen, Heulsewaard, Middelwaard, Cattenbroek, Nedereindse Plas, Laagraven, Haarrijnse Plas, Ruigenhoek en de Meerlobrug. Naast deze terreinen zorgt het recreatieschap ook voor kilometers lange routes voor wandelaars, fietsers, ruiters en kanoërs.

Bijna al deze terreinen en routestructuren zijn eigendom van het recreatieschap, alleen de Nedereindse Plas en de Haarrijnseplas (eigendom gemeente Utrecht), de Cattenbroekerplas (gemeente Woerden) en Middelwaard (provincie Utrecht) zijn eigendom van deelnemers van het schap. De werkzaamheden voor deze terreinen worden vergoed door de eigenaren en zijn zodoende kostenneutraal voor het recreatieschap.

In dit hoofdstuk wordt per programma beschreven wat er in 2018 bereikt is.

2.1.1 Recreatieschap Stichtse Groenlanden, Programma A

Programma A omvat het werkgebied van recreatieschap Stichtse Groenlanden, zoals dat voor 2018 bestond, dus exclusief de Vinkeveense Plassen. Het recreatieschap voert binnen programma A het beheer en onderhoud uit op de schapsterreinen, op terreinen van derden en van routestructuren. Voor verbetering van de eigen terreinen en van routestructuren is in 2018 verder gewerkt aan de realisatie van het Ontwikkelplan 2015-2018. Halverwege 2018 heeft het dagelijks bestuur besloten aan de hand van een afwegingskader een aantal ontwikkelprojecten 'on hold' te zetten of met minimale inspanning in de tweede helft van 2018 voort te zetten.

In 2018 is de strategische discussie over de recreatieopgave en de beschikbare middelen uitgemond in de Kadernota 2019-2022. Eind 2018 is gestart met programmatisch werken voor programma A en is bij Recreatie Midden-Nederland een programmamanager aangesteld.

Oortjespad

In 2018 is de ingezette koers voortgezet: realisatie van het plan Oortjespad-plus. Dat plan bestond uit het toevoegen van recreatieve voorzieningen (midgetgolf, speelvoorzieningen, pannenkoekenrestaurant) in combinatie met een overdracht van beheer en gebouwen aan Kameryck, in de vorm van uitbreiding van de erfpachtovereenkomst voor het huidige concept Kameryck. De uitbreiding van de erfpachtovereenkomst met Kameryck is notarieel vastgelegd en er is gestart met de realisatie van de nieuwe voorzieningen. De extra canon voor de uitbreiding is vastgesteld, maar de onderhandelingen met de ondernemer over de overdracht van het beheer liepen eind 2018 nog. Deze worden naar verwachting medio 2019 afgerond.

Terreinen West: Grutto, Hampoort, De Rivier, IJsselpad

Op 21 juni 2018 heeft het dagelijks bestuur besloten om de RodS projecten fietspaden De Rivier, Reijerscop en Hollandse IJssel 'on hold' te zetten. Uit de beschikbare ontwikkel- en inrichtingsgelden voor Hampoort heeft de provincie een bedrag beschikbaar gesteld om een projectleider in te huren, zodat ontwikkeling voort kon gaan. Deze projectleider heeft de recreatieve mogelijkheden verkend en op basis daarvan heeft het dagelijks bestuur van het recreatieschap eind 2018 besloten tot aankoop van gronden in Hampoort voor recreatieve ontwikkeling. Het eventuele vervolg maakt onderdeel uit van het proces voor het Ontwikkelplan 2019-2022.

Strijkviertel

Strijkviertel is één van de terreinen die volgens het Ontwikkelplan 2015-2018 als eerste voor ontwikkeling in aanmerking zouden komen. Er zijn kansen voor de ontwikkeling van een regionaal

recreatieconcept en er is een ervaren ondernemer met een stevig horeca- en recreatieconcept gevonden. Met die ondernemer is een intentieovereenkomst gesloten. In het voorjaar van 2018 heeft de ondernemer een eerste plan aangeleverd, op basis waarvan gesprekken zijn gestart met de gemeente Utrecht als voorbereiding op de bestemmingsplanprocedure.

In 2018 is de oeverbeschoeiing aan de Noordwestzijde van de plas vervangen. Gekozen is voor een duurzaam en natuurvriendelijk alternatief voor de beschoeiing, in combinatie met de aanleg van enkele steigers. Eind maart 2018 is het werk opgeleverd. Daarna vonden nog enkele kleine nazorgwerkzaamheden plaats, zoals terugplaatsen van het straatmeubilair en het inzaaien van gras.

Maarsseveense Plassen

Het strandbad bij de Maarsseveense Plassen bestaat dit jaar 50 jaar, dit is in het zomerseizoen gevierd met diverse activiteiten voor recreanten in het strandbad. Het plein en de entree zijn vernieuwd en in april 2018 opgeleverd. Het recreatieschap streeft jaarlijks naar 80.000 bezoekers. Door het uitzonderlijk mooie zomerweer van 2018 is met 128.000 bezoekers die raming ruimschoots behaald.

Bij de Maarsseveense Plassen was in de periode voor 2018 geïnvesteerd in het Zuidplein en in het beheerderskantoor. Voor 2018 stond op de rol, dat het (voormalig) baggerdepot zou worden verkocht. Eind 2018 liepen de onderhandelingen met de beoogde kopers nog.

Noorderpark/Ruigenhoek

Binnen het grotere gebied Noorderpark is een nieuwe samenwerking tot stand gekomen met provincie Utrecht, gemeenten Utrecht en De Bilt en Staatsbosbeheer, die heeft geleid tot een gezamenlijke gebiedsvisie. Doel is om het gebied Noorderpark als geheel meer identiteit te geven en het en het diverse, ook recreatieve, aanbod te versterken. Naar aanleiding van het afwegingskader Ontwikkelprojecten heeft het dagelijks bestuur op 21 juni 2018 besloten om de tweede helft van 2018 als eigenaar aangehaakt te blijven bij het gebiedsproces met minimale inzet.

Onderdeel van de recreatieve ontwikkeling van het gebied was al de realisatie van een oefengolfbaan. In 2018 liepen de hiervoor benodigde planologische procedures nog. De overige voorzieningen in Ruigenhoek (forelvisvijver, skate/skeelerparcours) draaien net als voorgaande jaren. In de zomer is wel besloten om de BMX-baan per direct te sluiten, vanwege gevaar door instorting/afkalving van delen van de baan. Met de betrokken partijen zoeken we naar een oplossing.

De Leijen

In 2018 heeft geen inzet plaatsgevonden in de ontwikkeling van het gebied in verband met beperkt beschikbare capaciteit. De eventuele toekomstige ontwikkeling wordt meegenomen in de herijking van het Ontwikkelplan 2019-2022.

Nedereindse Plas

In 2018 heeft een brainstormsessie met betrokken organisaties plaatsgevonden (gemeente Utrecht, recreatieschap, provincie Utrecht), om te komen tot ideeën over nieuwe inrichtingsvormen van dit terrein. De ideeën die deze brainstormsessie heeft opgeleverd worden nog verder uitgewerkt.

Laagraven (Heemstede-Noord)

Het gebied Laagraven omvat de beide plassen en Down Under, het te ontwikkelen gebied Heemstede-Noord, de golfbaan Nieuwegein en fiets- en wandelroutes. De provincie heeft, uit de beschikbare ontwikkel- en inrichtingsgelden voor Heemstede-Noord, een bedrag beschikbaar gesteld om een projectleider in te huren. Deze heeft voor Heemstede-Noord een verkenning opgesteld van de kansen, mogelijkheden en afhankelijkheden voor grondoverdracht en ontwikkelingen van het gebied. Eind 2018 heeft het dagelijks bestuur van het recreatieschap besloten om grond in dit gebied over te nemen van de provincie voor eventuele toekomstige recreatieve ontwikkeling.

Salmsteke

In 2016 zijn met Rijkswaterstaat, waterschap de Stichtse Rijnlanden, provincie Utrecht, gemeente Lopik en Staatsbosbeheer integrale bestuurlijke afspraken gemaakt over een brede aanpak van nieuwe recreatie (o.a. veilig zwemmen en een recreatieve voorziening zoals horeca) in combinatie met waterberging, dijkversterking en natuurontwikkeling. In 2018 is verder gewerkt aan een ontwerp in de vorm van een voorkeursalternatief voor het onderdeel "Uiterwaard", waarin de doelen van de verschillende betrokken partijen optimaal op elkaar zijn afgestemd.

Terreinen Tull & 't Waal

Dit terrein bestaat uit verschillende deelgebieden: Boomgaard, 't Waal West en –Oost, Honswijkerplas en Waalse Bos (verpacht aan SBB). Voor het hele gebied is in samenspraak met belanghebbenden gezocht naar een passend recreatieconcept. Daarna zijn de voorbereidingen voor een passend planologisch kader gestart. Hierin is nauw samengewerkt met de omgevingspartijen en de gemeente Houten. Verder is ten behoeve van de bestaande sanitaire voorzieningen en de beoogde ontwikkeling bij de Honswijkerplas de aanleg van een nieuwe waterleiding voorbereid.

Wandelroutenetwerk

Aansluitend op het wandelroutenetwerk Groende Hart West (onderdeel A, De Venen en de Waarden) is in 2017 de basis van wandelroutenetwerk Groene Hart Midden (onderdeel B, Vechtstreek, Noorderpark en Vianen) opgeleverd. Voor 2018 is verlenging van de subsidietermijn aangevraagd om met het resterende budget een verdichting van het netwerk te realiseren. In 2019/2020 volgt de aanleg in de Kromme Rijnstreek (onderdeel C).

Sinds 1 januari 2018 is het recreatieschap een van de opdrachtgevers van het Routebureau Utrecht. Beheer en ontwikkeling van routenetwerken evenals de gezamenlijke informatievoorziening en marketing lopen via het routebureau.

Terreinen derden: Cattenbroek

In 2018 is verder gewerkt aan de voorbereiding van de overdracht van de Cattenbroekerplas van de gemeente Woerden aan het recreatieschap. In dat verband zijn gesprekken gevoerd met een ondernemer die een recreatieconcept wil ontwikkelen en het beheer en onderhoud van het terrein op zich wil nemen. Eind 2018 liepen die gesprekken nog.

2.1.2 Recreatieschap Stichtse Groenlanden, Programma B (Vinkeveense Plassen)

Programma B van Stichtse Groenlanden omvat het werkgebied van het voormalig recreatieschap Vinkeveense Plassen. Het recreatieschap beheert op de Vinkeveense Plassen recreatie-eilanden, legakkers en terreinen. Daarnaast houdt het recreatieschap circa 250 aanlegplaatsen in stand, zorgt voor voorzieningen die bijdragen aan het recreatieve gebruik van het gebied zoals toiletten en vuilafvoer en is verantwoordelijk voor routes en routepunten voor wandelen, fietsen en varen. Het recreatieschap verleent vergunningen voor duiken, waterskiën en voor het ligplaats innemen met pleziervaartuigen buiten de jachthavens. Samen met andere handhavende instanties controleert en handhaaft het schap de regels op de plassen. Tenslotte is het schap betrokken bij gemeentelijke, regionale en provinciale beleidsvorming die in relatie staat tot de openluchtrecreatie.

Het recreatieseizoen 2018 was lang met veel zonnige dagen, daar hebben ook de Vinkeveense Plassen van geprofiteerd. Met name in de mooie weekenden was het druk op de plas en de eilanden. Behoudens enkele kleine incidenten is het seizoen voorspoedig verlopen. Hieronder volgt een korte beschrijving van de ontwikkelingen rondom het programma Vinkeveense Plassen.

Programma Vinkeveense Plassen

In maart 2018 is de programmamanager voor programma B: Vinkeveense Plassen gestart. Er is, samen met de partners, een programma voor de recreatieve ontwikkeling van de Vinkeveense Plassen opgesteld. Voor het opstellen van het programma zijn in juni en juli twee inspiratie bijeenkomsten georganiseerd. Op basis van de informatie uit deze bijeenkomsten én de lopende projecten/activiteiten is het programma opgesteld. Het Programma Vinkeveense Plassen 2019-2024 is op 6 februari 2019 door het dagelijks bestuur vastgesteld.

Realisatie Toekomstplan

Tegelijkertijd met het opstellen van het Programma Vinkeveense Plassen is verder gewerkt aan de lopende projecten en zijn nieuwe projectideeën gestimuleerd conform de doelstellingen die in het Toekomstplan (2015) voor de Vinkeveense Plassen zijn opgenomen. Hieronder is per project aangegeven wat in 2018 is gerealiseerd.

Project vervangen beschoeiingen

De eerste tranche van het vervangen van de beschoeiingen is naar tevredenheid afgerond. Dit is sneller dan gepland, doordat er tijdens het seizoen is doorgewerkt. Er heeft in 2018 ook een evaluatie van het project plaatsgevonden. Tot nu toe is er in totaal 3248m beschoeid.

Verkoop legakkers

In 2017 zijn 41 legakkers naar aanleiding van een veiling verkocht. De verkoop van de laatste geveilde legakker is in maart 2018 afgewikkeld.

Toetsingskader natuurvriendelijke oevers

Tijdens de verkoopprocedure van de legakkers in 2017 is toegezegd dat kopers de beschoeiingsplicht ook mogen uitvoeren in de vorm van een natuurvriendelijke oever. In 2018 is in samenwerking met de gemeente De Ronde Venen en Waternet gestart met het opstellen van een toetsingskader voor het natuurvriendelijk beschoeien van verkochte legakkers.

Compensatie natuurvriendelijke oever

Tijdens de verkoopprocedure legakkers is een vergunning door Waternet afgegeven. Een van de voorwaarden in deze vergunning was dat 150 meter aan groene oevers, die mogelijk verloren gaan als de nieuwe eigenaren hun legakkers voorzien van een 'harde' beschoeiing, elders door het recreatieschap worden gecompenseerd. Het schap dient dus 150 meter groene oever extra aan te leggen. In 2018 is in overleg met Waternet gewerkt aan een profielschets voor deze natuurvriendelijke oever. De aanleg van de natuurvriendelijke oever vindt plaats in 2019.

Verzonken legakkers

In 2018 stonden twee pilotprojecten gepland om te kijken of het mogelijk is om de verzonken legakkers te behouden in plaats van deze af te graven. In 2018 is in samenwerking met een initiatiefnemer gekeken naar de mogelijkheid tot het realiseren van een natuurvriendelijke invulling met

een vissteiger. Ter voorbereiding van de vergunningaanvraag is een tekening en werkbeschrijving opgesteld. De tweede pilot, het grofmazig beschoeien met vlechtwerk en opvullen met snoeisels, is in 2018 niet uitgevoerd. Beide pilots worden (verder) opgepakt in 2019.

Exploitatie zandeilanden

In mei 2018 is de projectleider voor de exploitatie van de zandeilanden aangesteld. Er is richting gegeven aan de ambitie en mogelijkheden zijn verkend. Het dagelijks bestuur van recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft op 8 november 2018 ingestemd met de uitwerking van het ambitieniveau 'verbetering' – met aandacht voor kwaliteit en natuurlijke inpassing. Er is gekozen voor vier specifieke ontwikkellocaties. Voor deze locaties is actief met de gemeenteraad, omwonenden, ondernemers en geïnteresseerden gesproken over concepten en randvoorwaarden per locatie. Daarnaast zijn diverse onderzoeken uitgezet, zoals de mogelijkheid tot het invoeren van betaald parkeren en het verfraaien van de entrees naar het gebied. Hieronder is per gebied beschreven welke ontwikkelingen er in 2018 waren.

Zandeiland 1 & 2 en Winkelpolder

De zandeilanden 1 en 2 en het parkeerterrein Winkelpolder zijn beoogde ontwikkellocaties om de inkomsten voor het gebied te verhogen. In het najaar van 2018 heeft de exploitant van de horecaonderneming op Zandeiland 1 aangegeven te stoppen. Er is gezocht naar een nieuwe exploitant zodat er in het seizoen 2019 weer een horecavoorziening op Zandeiland 1 is.

Zandeiland 4 & 5 en Klinkhamer

Het recreatieschap en de gemeente De Ronde Venen hebben een gezamenlijke projectleider voor de doorontwikkeling van zandeiland 4 en 5 in combinatie met het nabijgelegen terrein Klinkhamer. De Klinkhamerlocatie is gemeentelijk bezit. Dit is een van de locaties waar een businesscase voor wordt opgesteld. In 2018 hebben verschillende gesprekken plaatsgevonden over de toekomstige ontwikkeling van deze locatie. Ook is gekeken naar de mogelijkheden van tijdelijke voorzieningen.

Duikzone Zandeiland 4

In mei 2018 is de pilot dagpenning duikzone ingevoerd. Deze is in oktober 2018 geëvalueerd. De dagpenning is veelvuldig verkocht en voldoet daarmee aan een behoefte. Ook financieel is er een stijging van de opbrengsten ten opzichte van voorgaande jaren, maar het levert (nog) niet de bedachte stijging uit het Toekomstplan op. De invoering van de dagpenning lijkt wel te zorgen voor een lichte afname van de verkoop van jaarpennings. Het dagelijks bestuur heeft besloten de pilot dagpenning met een jaar te verlengen om te kijken of het de verkoop van jaarpennings beïnvloedt.

Overige zandeilanden

De overige zandeilanden worden meer extensief recreatief gebruikt. Zo is Zandeiland 9 tijdens het seizoen gebruikt voor groepskamperen.

2.1.3 Toezicht & Handhaving

Recreatie Midden-Nederland verzorgt voor het recreatieschap toezicht en handhaving. De 'groene boa's' zijn actief op de landterreinen en de Vinkeveense Plassen. Voor het toezicht op de landterreinen van Stichtse Groenlanden was in 2018 2,0 fte aan reguliere uren beschikbaar. De boa's voorzagen de recreanten van informatie en hielden toezicht op de recreatieterreinen. De boa's van Recreatie Midden-Nederland hebben een specifieke rol en taak in de veiligheid en orde op en rond de recreatieterreinen en het aangrenzend water en Natura-2000 gebieden. Zij werken volgens de Beleidsregels Buitengewoon Opsporingsambtenaar. De boa's werken vanuit het door de provincie Utrecht opgestelde convenant "Optreden op elkaars grondgebied voor BOA's domein II" daar waar mogelijk zoveel mogelijk samen met de politie, RUD, ODRU, gemeente, Waternet en overige bij het convenant aangesloten netwerkpartners.

Op Cattenbroek, Strijkviertel en rondom de Maarsseveense Plassen is de samenwerking gezocht met RUD Utrecht om buiten de reguliere tijden samen controles uit te voeren op milieuovertredingen en verstoring van openbare orde.

Vanuit het project Vinkeveen Veilig is in 2018 extra inzet gepleegd op toezicht en handhaving op de Vinkeveense Plassen tijdens weekenden, avonden en evenementen. Dit initiatief in samenwerking met de gemeente De Ronde Venen is naar tevredenheid verlopen.

2.1.4 Routebureau

Het Routebureau, in 2017 opgericht, is het gezamenlijk coördinatiepunt van de gemeenten, de recreatieschappen en de provincie met als doel ontwikkeling, beheer en informatievoorziening van recreatieve routes. Door het centraal aansturen, beheren en ontwikkelen van routenetwerken wordt uniformiteit en eenduidigheid nagestreefd, en kan de marketing beter worden georganiseerd. Het recreatieschap heeft hiervoor een dienstverleningsovereenkomst met het Routebureau afgesloten. Het Routebureau is per 1 januari 2018 ondergebracht bij Recreatie Midden-Nederland.

3. Wat heeft het gekost

Het overzicht van baten en lasten wordt hieronder per programma weergegeven.

3.1 Programma A – kosten en baten

	Omschrijving	Rekening 2017	Begroting 2018	Begr.wijz. 2018	Rekening 2018
1	R.M.N.:Salarissen, sociale lasten en personeelskosten via "uren x tarief"	€ 1.562.700	€ 1.512.500	€ 1.467.200	€ 1.498.413
3.	RMN: Doorbel.overige kosten	€ 314.329	€ 282.900	€ 452.500	€ 509.161
5.	Personeel en diensten van derden	€ 244.522	€ 284.900	€ 535.000	€ 521.727
7.	Afschrijvingen & rente	€ 1.035.675	€ 1.285.600	€ 834.200	€ 829.888
7a.	Extra afschrijving subsidies	€ -	€ -	€ 2.930.700	€ 2.977.775
9.	Huren en pachten	€ 29.654	€ 15.200	€ 43.500	€ 52.401
11.	Bestuurs- en apparaatskosten	€ 120.370	€ 39.900	€ 113.000	€ 126.598
13.	Belastingen en verzekeringen	€ 46.663	€ 51.100	€ 49.600	€ 38.344
15.	Energie- en waterkosten	€ 51.901	€ 53.800	€ 48.400	€ 45.059
17.	Onderhoud en vuilafvoer	€ 916.400	€ 1.040.500	€ 1.062.500	€ 1.080.583
19.	Voorzieningen	€ 302.100	€ 305.100	€ 302.100	€ 255.100
21.	Overige lasten	€ 84.043	€ 16.300	€ 22.700	€ 19.760
23.	Nagekomen lasten	€ 13.343	€ -	€ 900	€ 1.177
25.	Onvoorzien - Calamiteitenfonds	€ -	€ -	€ -	€ -
	Totaal lasten	€ 4.721.700	€ 4.887.800	€ 7.862.300	€ 7.955.986

	Omschrijving	Rekening 2017	Begroting 2018	Begr.wijz. 2018	Rekening 2018
2.	Opbrengsten van eigendommen	€ 892.310	€ 869.500	€ 1.325.000	€ 1.596.067
4.	Rechten	€ -	€ -	€ 6.500	€ 5.678
6.	Rente	€ 1.636	€ 9.700	€ -	€ -
8.	Overige baten	€ 693.138	€ 228.900	€ 262.200	€ 285.535
10.	Nagekomen baten	€ 25.780	€ -	€ 12.700	€ 12.875
12.	Dekkingsmiddelen	€ 2.925.859	€ 2.908.000	€ 2.908.000	€ 3.033.782
	<i>Deelnemersbijdragen</i>	€ 2.483.800	€ 2.508.600	€ 2.508.600	€ 2.508.600
	<i>Deelnemersbijdrage doorschuif BTW</i>	€ 442.059	€ 399.400	€ 399.400	€ 525.182
	Totaal baten	€ 4.538.723	€ 4.016.100	€ 4.514.400	€ 4.933.936
	Gerealiseerd totaal van saldo lasten en baten	€ -182.977	€ -871.700	€ -3.347.900	€ -3.022.051
	Mutaties reserves				
	Af: Mutaties reserves	€ 1.100.300	€ 801.500	€ 3.513.182	€ 3.379.299
	Bij; Mutaties reserves	€ 844.000	€ 189.700	€ 193.000	€ 377.895
	Positief resultaat	€ 73.323	€ -	€ -	€ -
	Negatief resultaat	€ -	€ 259.900	€ 27.718	€ 20.646

Programma A komt uit op een licht negatief resultaat van € 20.646. Dit valt binnen de marge van het preventief toezicht. Hieronder volgt een toelichting.

3.1.1 Doorbelasting RMN

In het vierde kwartaal 2018 is middels een begrotingswijziging een tekort bij de bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland aangekondigd. Dit betreft overschrijdingen op de posten 1 en 3 en heeft met name betrekking op extra personeelskosten als gevolg van de overgang van de oude naar de nieuwe organisatie, een overbruggend leasecontract op voertuigen en extra accountantskosten.

3.1.2 Baten

Bij de baten zijn er extra opbrengsten vanuit eigendommen als gevolg van het mooie, warme zomerweer. Zoals in de begrotingswijziging 2018 gecommuniceerd, worden deze baten deels tenietgedaan door de extra inhuur op bijvoorbeeld, lifeguards om de recreanten veilig te laten recreëren. Daarnaast is in 2018 € 137.000 voor de grondaanvulling Honswijkerplas over 2017 ontvangen. Deze extra inkomsten zijn direct verwerkt in het resultaat en niet gemuteerd naar de reserve.

3.1.3 Subsidies

Conform het Besluit Begroting & Verantwoording (BBV) wordt er afgeschreven op netto investeringen. Dit betekent dat subsidies geen onderdeel mogen uitmaken van de afschrijvingen en rente. Dit gebeurde in het verleden wel, maar is middels een technische wijziging als gevolg van het toepassen van de BBV hersteld. Dit verklaart de eenmalige post 7a, die wordt gecorrigeerd na resultaat met een mutatie naar de reserves. Vanuit deze reserves worden subsidies rechtstreeks op het actief geboekt.

3.2 Programma B – kosten en baten

	Begrotingspost	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Na 2e begrotings wijz. 2018	Jaarrekening 2018
1.	Salarissen, sociale lasten en personeelskosten via "uren x tarief"	€ 668.472	€ 781.100	€ 835.300	€ 880.900
3.	Overige doorbelaste kosten R.M.N.	€ 148.725	€ 169.100	€ 261.900	€ 287.770
5.	Personeel en diensten van derden	€ 83.359	€ 43.600	€ 37.000	€ 39.649
7.	Afschrijvingen & rente	€ 248.420	€ 381.900	€ 122.800	€ 128.530
7a.	Extra afschrijving subsidies	€ -	€ -	€ 441.300	€ 441.344
9.	Huren en pachten	€ 9.581	€ 13.100	€ 11.400	€ 12.244
11.	Bestuurs- en apparaatskosten	€ 232.641	€ 22.600	€ 79.100	€ 83.696
13.	Belastingen en verzekeringen	€ 20.935	€ 21.300	€ 21.800	€ 20.758
15.	Energie- en waterkosten	€ 12.495	€ 16.800	€ 14.800	€ 15.783
17.	Onderhoud	€ 177.485	€ 208.000	€ 207.600	€ 201.589
19.	Voorzieningen	€ 162.600	€ 71.100	€ 71.200	€ 63.200
21.	Overige lasten	€ 201.829	€ 13.300	€ 7.400	€ 8.389
23.	Nagekomen lasten	€ 9.030	€ -	€ 2.300	€ 2.518
	Totaal lasten	€ 1.975.572	€ 1.741.900	€ 2.113.900	€ 2.186.368

	Omschrijving	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Na 2e begrotings wijz. 2018	Jaarrekening 2018
2.	Opbrengsten van eigendommen	€ 751.564	€ 14.700	€ 45.000	€ 17.057
4.	Rechten	€ 93.021	€ 114.000	€ 80.000	€ 97.331
6.	Rente	€ 2.625	€ 3.200	€ -	€ 2.665
8.	Overige baten	€ 147.100	€ -	€ 29.000	€ 2.420.096
10.	Nagekomen baten	€ 1.208	€ -	€ -	€ -
12.	Dekkingsmiddelen	€ 1.309.632	€ 1.382.100	€ 1.381.016	€ 1.374.890
	Specificatie dekkingsmiddelen				
	<i>Reguliere bijdragen Provincie</i>	€ 491.283	€ 1.243.000	€ 1.107.000	€ 1.107.000
	<i>Reguliere bijdragen gemeenten</i>	€ 677.900	€ -	€ -	€ -
	<i>Doorschuij BTW-exploitatie gemeenten</i>	€ 140.449	€ 139.100	€ 274.016	€ 267.890
	Totaal baten	€ 2.305.150	€ 1.514.000	€ 1.535.016	€ 3.912.039
	Gerealiseerd totaal van saldo lasten en baten	€ 329.578	€ -227.900	€ -578.884	€ 1.725.671
	Mutatie reserves				
	Af; Mutaties reserves	€ 359.405	€ 199.200	€ 618.500	€ 684.944
	Bij; Mutaties reserves	€ 149.759	€ 1.700	€ 41.700	€ 2.518.892
	Positief resultaat	€ 539.224	€ -	€ -	€ -
	Negatief resultaat	€ -	€ 30.400	€ 2.084	€ 108.278

Het negatieve resultaat voor Programma B is met € 108.278 onvoorzien groot. Dit tekort zal gedekt worden vanuit de Algemene Reserve. Hieronder volgt een korte toelichting.

3.2.1 Doorbelasting RMN

In het vierde kwartaal 2018 is middels een begrotingswijziging een tekort bij de bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland aangekondigd. De overschrijdingen op de posten 1 en 3 heeft met name betrekking op extra personeelskosten in samenhang met de organisatieontwikkeling, een overbruggend leasecontract op voertuigen en extra accountantskosten. Voor Programma B geldt dat extra inzet bij ontwikkeling van het programmaplan heeft geresulteerd in

extra doorbelasting van de overhead van Recreatie Midden-Nederland. Dit verklaart de extra hoge doorbelasting op de posten 1 en 3.

3.2.2 Baten

Buiten de reguliere deelnemersbijdrage ontvangt Programma B extra inkomsten voor het aanleggen van beschoeiingen (post 8). Deze bedragen worden rechtstreeks gemuteerd naar de reserve en daarna geboekt als subsidie op het actief.

3.2.3 Subsidies

Conform het Besluit Begroting & Verantwoording (BBV) wordt er afgeschreven op netto investeringen. Dit betekent dat subsidies geen onderdeel mogen uitmaken van de afschrijvingen en rente. Dit gebeurde in het verleden wel, maar is middels een technische wijziging als gevolg van het toepassen van de BBV hersteld. Dit verklaart de eenmalige post 7a, die wordt gecorrigeerd na resultaat met een mutatie naar de reserves. Vanuit deze reserves worden subsidies rechtstreeks op het actief geboekt.

3.3 Balans per 31 december 2018 (bedragen in euro's)

Hierna wordt via de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten met toelichting de financiële verantwoording afgelegd over het in jaar 2018 gerealiseerde beleid.

3.3.1 Programma A – Activa

ACTIVA		Ultimo		Ultimo	
		2018		2017	
1	Vaste activa				
A	Immateriële vaste activa		€ 281.635		€ 357.335
	Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	€ -		€ -	
	Kosten van onderzoeken ontwikkeling	€ 281.635		€ 357.335	
B	Materiële vaste activa		€ 6.190.031		€ 9.016.726
	Investeringen met een economisch nut				
	<i>Gronden uitgegeven in erfpacht</i>	€ -		€ -	
	<i>Overige investeringen met economisch nut</i>	€ 2.602.856		€ 3.310.040	
	Investeringen in de openbare ruimte uitsluitend met een maatschappelijk nut	€ 3.587.176		€ 5.706.686	
C	Financiële vaste activa		€ 123.093		€ 24.190
	Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van langer dan één jaar	€ 123.093		€ 24.190	
	Betaalde waarborgsommen			€ -	
	Voorschot onkosten	€ -		€ -	
	Totaal vaste activa		€ 6.594.760		€ 9.398.252
2	Vlottende activa				
E	Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		€ 2.840.969		€ 456.165
	Vorderingen op openbare lichamen	€ 138.340		€ 231.993	
	Rekening-courantverhoudingen niet financiële instellingen	€ -		€ 35.777	
	Schatkistbankieren	€ 2.617.209		€ 56.456	
	Overige vorderingen	€ 85.420		€ 131.939	
	Overige uitzettingen	€ -		€ -	
F	Liquide middelen		€ 262.099		€ 194.065
	Kassaldi	€ 5.072		€ 6.372	
	Bank- en giroaldi	€ 257.027		€ 187.694	
G	Overlopende activa		€ 369.778		€ 1.586
	Totaal vlottende activa		€ 3.472.846		€ 651.817
	Totaal generaal		€ 10.067.606		€ 10.050.068

3.3.2 Programma A – Passiva

PASSIVA		Ultimo 2018	Ultimo 2017
3	Vaste passiva		
H	Eigen vermogen	€ 2.684.664	€ 5.712.055
	Algemene reserve	€ 656.641	€ 643.959
	Bestemmingsreserves		
	<i>Voor egalisatie van tarieven</i>	€ -	€ -
	<i>Overige bestemmingsreserves</i>	€ 2.028.023	€ 4.994.768
	Nog te bestemmen resultaat	€ -	€ -
	Gerealiseerd resultaat		€ 73.328
I	Voorzieningen	€ 824.430	€ 806.244
	Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ -	€ -
	Onderhoudsegalisatievoorzieningen	€ 824.430	€ 806.244
J	Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	€ 3.928.201	€ 2.558.348
	Obligatieleningen	€ -	€ -
	Onderhandse leningen van:		
	<i>binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen</i>	€ -	€ -
	<i>binnenlandse banken en overige financiële instellingen</i>	€ 3.862.256	€ 2.549.781
	<i>binnenlandse bedrijven</i>	€ -	€ -
	<i>overige binnenlandse sectoren</i>	€ -	€ -
	<i>buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren</i>	€ -	€ -
	Waarborgsommen	€ 1.972	€ 1.842
	Overige	€ 63.973	€ 6.726
	Verplichtingen uit financial-lease overeenkomsten	€ -	€ -
	Totaal vaste passiva	€ 7.437.295	€ 9.076.648
4	Vlottende passiva		
K	Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	€ 1.847.879	€ 805.205
	Rekening courant niet financiële instellingen	€ 1.687.539	€ 324.770
	Openbare lichamen	€ 5.334	€ 1.286
	Belastingen	€ -	€ 40.466
	Overige schulden	€ 155.006	€ 438.683
L	Overlopende passiva	€ 782.430	€ 168.217
	Totaal vlottende passiva	€ 2.630.309	€ 973.422
	Totaal generaal	€ 10.067.605	€ 10.050.069
	Verstrekte borg- en garantstellingen	nihil	nihil

3.3.3 Programma B – Activa

<u>ACTIVA</u>		Ultimo		Ultimo	
		2018		2017	
1	Vaste activa				
A	Immateriële vaste activa		€ -		€ 5.224
	Kosten van onderzoek en ontwikkeling	€ -		€ 5.224	
B	Materiële vaste activa		€ 1.305.474		€ 1.994.137
	Investerings met een economisch nut				
	<i>Overige investeringen met economisch nut</i>	€ 291.802		€ 282.273	
	Investerings in de open ruimte uitsluitend met een maatschappelijk nut	€ 1.013.672		€ 1.711.863	
C	Financiële vaste activa		€ 38.813		€ 23.632
	Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	€ 38.813		€ 23.632	
	Totaal vaste activa		€ 1.344.287		€ 2.022.993
2	Vlottende activa				
E	Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		€ 1.202.132		€ 372.679
	Vorderingen op openbare lichamen	€ 273.701		€ 150.976	
	Verstrekte kasgeldleningen	€ -		€ -	
	Schatkist	€ 57.166		€ 163.676	
	Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	€ 838.322		€ 47.173	
	Overige vorderingen	€ 32.943		€ 10.853	
F	Liquide middelen		€ 55.882		€ 191.427
	Banksaldi	€ 55.882		€ 191.427	
G	Overlopende activa		€ -		€ 93.240
	Overige n.t.o. bedragen t.g.v. volgend begr.jaar	€ -			
	Vooruit bet.bedragen t.g.v. volgend begr.jaar	€ -			
	Totaal vlottende activa		€ 1.258.014		€ 657.346
	Totaal generaal		€ 2.602.301		€ 2.680.339

3.3.4 Programma B – Passiva

PASSIVA		Ultimo		Ultimo	
		2018		2017	
3	Vaste passiva				
H	Eigen vermogen		€ 1.188.550		€ 1.979.107
	Algemene reserve	€ 817.209		€ 886.597	
	Resultaat 2018	€ -108.278		€ -	
	Overige bestemmingsreserves	€ 479.620		€ 1.092.510	
I	Voorzieningen		€ 509.649		€ 544.223
	Onderhoudsegalisatievoorzieningen	€ 509.649		€ 544.223	
J	Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		€ 9.483		€ 9.981
	Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ -		€ -	
	Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	€ 9.483		€ 9.981	
	Totaal vaste passiva		€ 1.707.682		€ 2.533.312
4	Vlottende passiva				
K	Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		€ 143.982		€ 81.953
	Bank- en girosaldi	€ -		€ -	
	-Overige schulden	€ 143.982		€ 81.953	
L	Overlopende passiva		€ 750.636		€ 65.074
	Vooruit ontvangen subsidies	€ 738.955			
	Overige n.t.b. bedragen t.l.v. volgend begr.jaar	€ 7.247		€ 65.074	
	Vooruitontv.bedragen t.l.v. volgend begr.jaar	€ 4.434		€ -	
	Totaal vlottende passiva		€ 894.618		€ 147.027
	Totaal generaal		€ 2.602.300		€ 2.680.339
	Verstrekte borg- en garantstellingen		Nihil		Nihil

4. Paragrafen

4.1 Lokale heffingen

Niet van toepassing.

4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

4.2.1 Kengetallen

De kengetallen geven inzicht in de financiële positie van recreatieschap Stichtse Groenlanden.

KENGETALLEN	2017	2018
1a Netto schuldquote	63%	60%
1b Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	63%	60%
2 Solvabiliteitsratio	56%	27%
3 Structurele exploitatieruimte	27%	32%
4 Belastingcapaciteit woonlasten meerpersoonshuishoudens	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van het SGL ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Doordat er geen nieuwe leningen zijn aangegaan en de aflossing op lopende lening doorloopt is de schuldquote minder hoog dan in 2017.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal drukt het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen uit. Hoe hoger het percentage hoe beter SGL in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat gekeken wordt naar de structurele baten en de structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

4.2.2 Risico's

Risico's zijn het gevaar voor schade of verlies als gevolg van interne en externe omstandigheden. Hierbij wordt gedacht aan bodemverontreiniging, vandalisme, rente en dergelijke. De risico's van het recreatieschap hebben met name betrekking op de realisatie van de in de begroting opgenomen opbrengsten. Ook door klimaatveranderingen en de aantrekkende economie loopt het recreatieschap een risico. In onderstaande tabel zijn de belangrijkste risico's weergegeven. In de begroting voor 2018 is uitgegaan van de deze risico's. Begrote risico's die zich niet hebben voorgedaan, worden niet verder toegelicht.

4. SGL-A Contract oefengolf Ruigenhoek

In verband met vertraging rondom het bestemmingsplan voor Ruigenhoek is de oefengolf en de daarmee ingeboekte baten niet gerealiseerd. Deze € 15.000,- wordt gedekt vanuit het weerstandsvermogen van SGL-A.

#	PROGRAMMA	RISICO	BEDRAG	MUTATIE
1	SGL-A	Strandbad Maarsseveense Plassen	€ 60.000	Geen
2	SGL-A	Cattenbroek	PM	Geen
3	SGL-A	Taakstellende extra baten	€ 10.000	Geen
4	SGL-A	Contract oefengolf Ruigenhoek	€ 15.000	15.000

#	PROGRAMMA	RISICO	BEDRAG	MUTATIE
5	SGL-A	Erfpacht en huur (niet nakomen verplichtingen)	€ 25.000	Geen
6	SGL-A	Rente	€ 25.000	Geen
7	SGL-B ¹	PU neemt niet na fase 1 niet meer deel aan investeringen in legakkers en zandeilanden	€ 10.000.000	Geen
8	SGL-B	Uittreden uit regeling RMN	€ 2.000.000 tot € 3.000.000	Geen
9	SGL-B	Transitiekosten	PM	Geen
		Totaal	€ 13.130.000	Geen

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Het recreatieschap heeft als taak te voorzien in de behoefte aan recreatieve (basis)voorzieningen op het land en op en aan het water (dagrecreatie, stranden, fiets- en wandelpaden en recreatieve routes) in het buitengebied. Een van de kenmerken van deze voorzieningen is dat zij doorgaans gratis toegankelijk zijn. Ze lenen zich niet of in beperkte mate voor het verkrijgen van eigen inkomsten. Een groot aantal dagrecreatievoorzieningen in het beheer van het recreatieschap is ouder dan dertig jaar. Het beheer en onderhoud is gericht op de instandhouding van de bestaande voorzieningen. Daarbij moet de voorziening in een voldoende staat van onderhoud verkeren; schoon en veilig bruikbaar zijn en voldoen aan de wettelijke eisen. Het in stand houden van de recreatieve voorzieningen is een permanente zorg en vraagt grote financiële bijdragen van de deelnemers van het recreatieschap.

Het beheer bestaat uit dagelijks onderhoud, groot onderhoud en investeringen. Het beheer en onderhoud is gericht op een sobere en doelmatige instandhouding. Mede doordat een aantal recreatieve voorzieningen relatief oud is, moet rekening worden gehouden met een stijging van de kosten van groot onderhoud. Dit wordt niet gecompenseerd door vermindering van afschrijvingen op de recreatieve voorzieningen. Voor het groot onderhoud is op basis van het meerjaren-onderhoudsplan de jaarschijf 2018 opgesteld. En zijn de werkzaamheden in afstemming met de opzichters voorbereid en uitgevoerd. De onderhouds- en schoonmaakwerkzaamheden zijn uitbesteed middels beeld- en frequentiebestekken. Onderhouds- en reparatiewerk aan gebouwen en terreinmeubilair, het schoonspuiten van steigers, bruggen e.d. en het regelen van keuringen aan gebouwen, installaties, machines e.d. wordt in eigen beheer uitgevoerd.

4.3.1 Financiële verantwoording

In de begroting 2018 was een onttrekking uit de voorziening Groot Onderhoud geraamd van € 538.656. In werkelijkheid is een bedrag van € 226.780 besteed. Het verschil tussen de geraamde onttrekking en de uitgaven in 2018 is te wijten aan het uitstellen van vervangingsinvesteringen. De nieuwe planning en dotatie Groot Onderhoud wordt in voor de begroting 2020 aangeboden aan het bestuur.

4.3.2 Efficiënter beheren met GeoVisia

Met het oog op een efficiëntere beheer en onderhoudscyclus is eind 2015 het ICT-systeem GeoVisia aangeschaft. In 2016 en 2017 is het systeem ingericht. In 2018 is een start gemaakt met de planning van de cyclische inspectierondes. Met de gegevens die vanaf 2019 worden binnengehaald ontstaat er een actueel inzicht in de staat van onderhoud van alle beheerde gebieden. De verwachting is dat eind

¹ De begroting 2018 voor de, toen nog gescheiden, recreatieschappen Stichtse Groenlanden en Vinkeveense Plassen is niet conform Besluit Begroting en Verantwoording opgesteld. Dit resulteert in een onrealistische risico-inventarisatie voor SGL-B, de Vinkeveense Plassen.

2021 een volledig beeld gevormd kan worden van alle beheergebieden. Vanaf dat moment is het mogelijk om een nieuw MJOP op te stellen op basis van de actuele staat van onderhoud.

4.3.3 Terrein specifiek beheer en onderhoud

We zijn voor meer continuïteit en aanbestedingsvoordeel bezig met het wegzetten van het onderhoudswerk in bestekken voor een langere periode. De trend is om over te stappen naar een periode van drie jaar. Bestekken worden opgesteld volgens RAW methodiek. De RAW-bestekssystematiek is een stelsel juridische, administratieve en technische voorwaarden dat in Nederland wordt gebruikt voor het samenstellen van contracten in de grond-, weg- en waterbouwsector (GWW). De afkorting RAW staat voor Rationalisatie en Automatisering Grond-, Water- en Wegenbouw.

Programma A

Bij Strijkviertel is in 2018 geen pachter gevonden voor de exploitatie, daaropvolgend is het groenonderhoud opnieuw aanbesteed voor een periode van drie jaar. Voor de Nedereindse Plas is het onderhoud voor 2019 ook vastgelegd in een driejarig onderhoudsbestek. Op Salmsteke worden de werkzaamheden op regiebasis uitgevoerd. Het was in 2018 niet mogelijk om een vast onderhoudsbestek op te stellen in verband met de voortdurende ontwikkeling van het gebied.

Programma B

In programma B hebben we door de aard van het werk gekozen om veel onderhoud in eigen beheer uit te voeren met behulp van vakkrachten. Er kan daardoor bij veranderende weersomstandigheden makkelijker worden gestuurd in de werkzaamheden zonder gelijk in meerkosten te vervallen. Door het droge weer is er in 2018 bijvoorbeeld veel minder gemaaid en kon de focus worden verlegd op het onderhouden van de stranden.

Daarnaast is in 2018 de 1e tranche van de nieuwe beschoeiingen geplaatst. Dit heeft tot gevolg dat er minder onderhoud werd uitgevoerd voor zandeiland 8 en zandeiland 3.

4.3.4 Wegen

Jaarlijks worden wegen geïnspecteerd. Acties hierop worden planmatig aangepakt en in de meerjarenbegroting opgenomen. Gaten in de half-verharde parkeergedeelten en paden op de recreatieterreinen worden jaarlijks gevuld, net als gaten in het asfalt van toegangswegen en fietspaden.

4.3.5 Gebouwen en riolering

Het onderhoud aan gebouwen en riolering bestond voornamelijk uit het periodiek schilderen van het houtwerk, het repareren van kapot sanitair en het verhelpen van storingen.

4.3.6 Groen: beplantingen

Er is in beperkte mate gesnoeid op de Hollandse Kade. Door de zachte winters van de afgelopen jaren kunnen de snoeiplannen in de drassige veenweidegebieden niet of nauwelijks worden uitgevoerd. Alleen bij vorst kunnen de terreinen en kaden worden bereden. Ook het snoeien van oeverbegroeiing geeft problemen waardoor soms niet aan de verplichting om te baggeren (diepteschouw) kan worden voldaan. Omdat de winters de laatste jaren aan het veranderen zijn en de trend is dat er een steeds kortere winterperiode komt, gaan we vanaf 2019 starten met snoeiwerkzaamheden direct aan het einde van het (droge) recreatieseizoen.

Rijkswaterstaat (RWS) heeft op de terreinen langs de Lek het project Stroomlijn uitgevoerd. Hierbij zijn bomen en struiken, die het doorstroomprofiel bij hoogwater belemmeren, verwijderd. De terreinen zijn hierdoor veel opener geworden. RWS heeft het onderhoud voor 10 jaar aanbesteed, jaarlijks worden de rietkragen gemaaid.

Vooruitlopend op het boomveiligheidsplan zijn er inspecties uitgevoerd bij Grutto en 't Waal oost en west. Daaropvolgend zijn maatregelen genomen om de veiligheid van de recreanten te kunnen garanderen.

4.3.7 Groen: grasvegetaties

Op het terrein Ruigenhoek is, samen met een biologische geitenhouder, aan hooiwinning gedaan. Het recreatieschap heeft in 2018 wederom balen hooi geoogst voor kinderboerderij Oortjespad.

Voor het vierde achtereenvolgende jaar zijn grote delen van het terrein Nedereindse plas begraasd met een gescheperde kudde schapen. Deze vorm van maaien is wel duurder dan het traditionele maaien met maaiapparatuur, maar recreanten beoordelen deze vorm van maaien als zeer positief terwijl de variatie van flora en fauna zichtbaar toeneemt.

4.3.8 Evenementen

Er is een groeiend aanbod van evenementen op de terreinen in beheer van het recreatieschap. De voorbereiding en afhandeling van de evenementen vraagt om een grotere personele inzet vanuit (onder andere) beheer en onderhoud. In 2018 zijn de uitgangspunten voor de voorschouw en de naschouw aangescherpt. Uitgangspunt is dat alle extra werkzaamheden en vervangingen ten laste worden gebracht van het betreffende evenement.

4.3.9 Invloed van klimaatverandering

In 2018 hebben we voor het eerst meegemaakt dat fietspaden, die uitgevoerd zijn in half verharding, door de lange extreem droge periode zijn gaan scheuren. De ondergrond wordt vervolgens mul en is lastig te biefietsen. Er zijn spoedreparaties uitgevoerd en waarschuwingsborden voor mulle ondergrond geplaatst. De droogte zorgde er ook voor dat de stand van de Lek erg laag was. Het gevolg was dat de Nedereindse Plas werd leeg getrokken en de ballenlijnen op het zand kwamen te liggen. Daarnaast wordt het groei- en het recreatieseizoen steeds langer. Dit heeft tot gevolg dat er meer onderhoud moet plaatsvinden en meer vuil moet worden ingezameld en afgevoerd. De recreatiegebieden worden intensiever bezocht. In 2018 is er dan ook meer inzet van extra personeel noodzakelijk geweest. Dit werkt kostenverhogend, maar zoals gezegd, er worden ook steeds meer recreanten bediend.

De droogte heeft niet alleen maar negatieve gevolgen. Zo werden er bijvoorbeeld minder vernielingen aangericht. Dit is waarschijnlijk te wijten aan een grote mate aan sociale controle doordat er langer meer recreanten aanwezig zijn geweest. Daarnaast waren de gevolgen van de essentaksterfte in 2018 lager. De schimmelziekte heeft door de droogte in 2018 veel minder nieuwe bomen geïnfecteerd dan in de jaren ervoor.

4.4 Bedrijfsvoering

Het onderhoud en beheer, de ontwikkeling, de bedrijfsvoering en handhaving en toezicht van het recreatieschap wordt uitgevoerd door de gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland. Naast het uitvoeren van taken door RMN in eigen beheer worden veel externe partijen ingeschakeld voor de uit te voeren opdrachten als (groot) onderhoud en het realiseren van ontwikkelingen. Het recreatieschap Stichtse Groenlanden en het Plassenschap Loosdrecht e.o. zijn deelnemer in RMN. De exploitatiebaten en lasten van RMN worden volledig doorberekend aan de betalende deelnemers. In verband met het uitreden van recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei en Kromme Rijngebied en de toetreding van De Ronde Venen tot Stichtse Groenlanden is RMN in 2017 gereorganiseerd. In 2018 had het Recreatieschap Stichtse Groenlanden een belang van 71,62% in de bedrijfsvoering organisatie RMN (Programma A 45,76% en Programma B 25,86%).

4.5 Financiering

In het treasurystatuut is het treasurybeleid opgenomen met daarin de producten, partijen en limieten, de treasury-organisatie met taken, bevoegdheden en verantwoordingsrelatie en de bijbehorende informatievoorziening, in totaliteit bedoeld ter beperking van te lopen risico's.

4.5.1 Risicobeheer

Binnen de Wet FIDO zijn twee normen vermeld waaraan dient te worden voldaan. Het doel van deze normen is te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote schokken optreden in de hoogte van de rente die het recreatieschap moet betalen. De normen beperken daardoor de budgettaire risico's.

4.5.2 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van 8,2% van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar met als doel de kortlopende leningen te beperken. De kasgeldlimiet bedraagt € 831.700. In de praktijk is in 2018 geen kasgeld opgenomen.

4.5.3 Renterisiconorm

De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal. Het doel van deze norm was en is het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente op de rentelasten van de organisatie. De norm stelt dat per jaar maximaal 20% van het begrotingstotaal in aanmerking mag komen voor verplichte aflossingen en renteherzieningen. De renterisiconorm bedraagt over 2018 € 1.339.500. Op de vaste geldleningen is een bedrag afgelost van € 288.000. Renteherziening op vaste schuld heeft niet plaatsgevonden.

4.6 Verbonden partijen

Het recreatieschap is deelnemer aan de bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland (RMN), de uitvoeringsorganisatie voor twee recreatieschappen. RMN heeft drie programma's:

- Het bieden van een op de behoefte van de recreatieschappen afgestemd uitvoeringsapparaat en het vervullen van de daarmee samenhangende rol van werkgever, alsmede het bevorderen van de onderlinge afstemming tussen de recreatieschappen van de uit te voeren werkzaamheden.
- Het Routebureau Utrecht.
- Opdracht voor derden: Stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug.

De exploitatiebaten en lasten van RMN worden volledig doorberekend aan de betalende deelnemers. In verband met het uittreden van Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei en Kromme Rijngebied zal in 2019 en 2020 nog sprake zijn van bovenformativiteit. De daarmee gepaard gaande kosten worden gedekt deels door een bestemmingsreserve Afkoopsom UHVK.

4.7 Grondbeleid

Niet van toepassing.

5. Jaarrekening

5.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Het jaarverslag en de jaarrekening zijn opgemaakt conform de voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. De vergelijkende cijfers over 2017 zijn dienovereenkomstig aangepast. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

5.1.1 Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Materiële vaste activa

Volgens artikel 59 BBV moet onderscheid gemaakt worden tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Het recreatieschap kent alleen investeringen met economisch nut. Niet relevant daarbij is of de investering geheel kan worden terugverdiend. Deze worden gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs minus eventuele investeringsbijdragen van derden. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgprijs of vervaardigingsprijs, rekening houdend met een eventuele bijdrage van derden en de ingeschatte restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname, tenzij aanschaf plaatsvindt na 1 juli. De eerste afschrijving vindt dan plaats in het eerstvolgende boekjaar.

Investerings met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden indien van toepassing op de desbetreffende investering in mindering gebracht. De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

ACTIEF	PERCENTAGE
Machines, apparaten en installaties	5-33%
Overige materiële vaste activa	10-33%

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

5.1.2 Vlottende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar.

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende activa

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

5.1.3 Vaste passiva

Algemene en bestemmingsreserves

Deze passiva worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbaar verlies. Het recreatieschap kent alleen een voorziening voor het uitvoeren van groot onderhoud. De dotatie en onttrekking aan deze voorziening vindt plaats op basis van een plan groot onderhoud.

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

Deze passiva worden tegen nominale waarde opgenomen.

5.1.4. Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

5.2 Toelichting op de balans per 31 december 2018 (Programma A)

5.2.1 Immateriële vaste activa

	Rekening 2018	
	€	
Immateriële vaste activa		281.635
Kosten van onderzoek en ontwikkeling		
Aanschafwaarde per 1-1-2018	€ 533.044	
Afschrijving tot en met 2017	€ 175.709	
Boekwaarde per 1-1-2018		€ 357.335
Bij: Investerings		€ 39.688
Subtotaal		€ 397.024
Af: Desinvestering - vrijval subsidie		€ 12.476
Af: Afschrijving 2018		€ 102.912
Totaal 31-12-2018		€ 281.635

In immateriële activa is €39.688 geïnvesteerd. Daarbij gaat het om diverse onderzoeken richting mogelijke investeringen.

5.2.2 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa
Materiële vaste activa met economisch nut
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut
Totaal materiële vaste activa

Rekening 2018	Rekening 2017
€ 2.602.856	€ 3.310.040
€ 3.587.176	€ 5.706.686
€ 6.190.031	€ 9.016.726

Materiële vaste activa met economisch nut
1.Grond en water
2.Grond-, weg- en waterbouwkundige werken
3.Bedrijfsgebouwen
4.Machines, apparaten en installaties
5.Woonruimtes
6.Vervoermiddelen
7.Overige materiële vaste activa
Totaal

Rekening 2018	Rekening 2017
€ 531.789	€ 531.789
€ 893.159	€ 1.627.507
€ 604.128	€ 584.438
€ 112.261	€ 128.345
€ -	€ -
€ 18.713	€ 24.787
€ 442.806	€ 413.175
€ 2.602.856	€ 3.310.040

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut
11.Grond en water
12.Grond-, weg- en waterbouwkundige werken
13.Beschoeiing
14.Routes
15.Overige vaste activa
Totaal

Rekening 2018	Rekening 2017
€ 1.113.371	€ 1.113.371
€ 1.881.363	€ 3.819.056
€ 443.232	€ 130.997
€ 142.715	€ 643.262
€ 6.495	€ -
€ 3.587.176	€ 5.706.686

De teruggang in activa op materiële vaste activa in grond, weg- en waterbouwkundige werken en routes wordt veroorzaakt door de desinvestering vanuit een vrijval op subsidies welke geen onderdeel mogen en zodoende in mindering zijn gebracht.

Op het recreatieterrein Strijkviertel is een nieuwe steiger geplaatst en zijn blokmatten neergelegd ter beschoeiing van de zwemplas ter waarde van € 317.200.

Een overzicht van het verloop op materiële vaste activa is bijgevoegd in bijlage 6.1.

5.2.3 Financiële vaste activa

Financiële vaste activa	Rekening 2018	Rekening 2017
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	€ 123.093	€ 24.190
Betaalde waarborgsommen	€ -	€ -
Verstrekke voorschotten	€ -	€ -
Totaal	€ 123.093	€ 24.190

5.2.4 Vlottende activa

Uitzettingen korter dan een jaar	Rekening 2018	Rekening 2017
Vorderingen op openbare lichamen	€ 138.340	€ 231.993
Deelnemersbijdragen	€ -	€ -
Subsidies	€ -	€ -
Schatkistbankieren	€ 2.617.209	€ 56.456
Rekening courant niet financiële instellingen	€ -	€ 35.777
Overige vorderingen	€ 85.420	€ 131.939
Totaal	€ 2.840.969	€ 456.165

De vorderingen op openbare lichamen bestaan uit nog te ontvangen deelnemersbijdrage, af te dragen BTW en de rekening courant tussen de schappen. De overige vorderingen bestaan uit nog te ontvangen debiteuren. De toegenomen activa op schatkistbankieren bestaat met name uit de nieuw afgesloten lening.

5.2.5 Schatkistbankieren

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er is echter een aantal uitzonderingen, zoals het drempelbedrag. Dit is een minimumbedrag afhankelijk van de omvang van de organisatie dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor SGL-A was dat voor 2018 € 250.000. De drempel is gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen. De drempel is echter nooit lager dan € 250.000.

In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2018 is geweest:

SCHATKISTBANKIEREN	Q1	Q2	Q3	Q4
1. Drempelbedrag	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000
2. Kwartaalcijfer buiten 's Rijks schatkist	€ 163.118	€ 208.078	€ 232.614	€ 152.707
3a=1>2 Ruimte onder het drempelbedrag	€ 86.882	€ 41.922	€ 17.386	€ 97.293
3b=2<1 Overschrijding van het drempelbedrag	€ -	€ -	€ -	€ -

5.2.6 Liquide middelen

Liquide middelen		Rekening 2018	Rekening 2017
B.N.G. rekening courant		€ 249.987	€ 183.459
Rabobank rekening courant		€ 7.039	€ 4.235
Kas Maarsseveense Plassen		€ 4.969	€ 6.166
Kas Oortjespad		€ 104	€ 206
Totaal		€ 262.099	€ 194.065

5.2.7 Overlopende activa

Overlopende activa		Rekening 2018	Rekening 2017
Vooruitbetaalde bedragen		€ 9.946	€ 1.522
Nog te ontvangen bedragen		€ 359.831	€ 64
Nog te ontvangen subsidies		€ -	€ -
Totaal		€ 369.778	€ 1.586

5.2.8 Eigen vermogen

Algemene reserve		Rekening 2018	Rekening 2017
Algemene reserve (vh reserve nieuw beleid)		€ 656.641	€ 677.287
Totaal algemene reserve		€ 656.641	€ 677.287
Bestemmingsreserves		Rekening 2018	Rekening 2017
1. Reserve natuurontwikkeling		€ 45.378	€ 45.378
2. Reserve inrichting 't Waal/Honswijkerplas		€ 866.635	€ 642.883
3. Reserve "Herplantfonds"		€ 14.386	€ 14.386
4. Reserve inrichting Laagraven		€ -	€ 148.398
5. Reserve vrijwillige bijdragen Oortjespad		€ 39.103	€ 37.539
6. Reserve Maarsseveense Plassen rioolpomp		€ 4.425	€ 5.310
7. Reserve fietspad Nieuw Wulven		€ 58.173	€ 63.990
8. Reserve calamiteiten		€ 48.900	€ 48.900
9. Reserve speeleiland		€ 26.658	€ 34.448
10. Res.ontw.plan. Salmsteke		€ 34.484	€ 105.521
11. Res.ontw.plan Oortjespad		€ 13.000	€ 46.000
12. Res.ontw.plan Maarsseveense Plassen		€ 612.529	€ 635.949
13. Res.ontw.plan Ruigenhoek		€ 14.996	€ 19.995
14. Res.ontw.plan alle jaren		€ 209.356	€ 209.356
15. Reserve beeldbestek MVP		€ 8.000	€ 10.000
16. Reserve boomveiligheid		€ 16.000	€ 16.000
19. Reserve strategische keuzes		€ 16.000	€ 20.000
14. Subsidies		€ -	€ 2.930.714
Totaal bestemmingsreserves		€ 2.028.023	€ 5.034.768

2. Reserve inrichting 't Waal/Honswijkerplas

Ten behoeve van het inrichtingsplan 't Waal is een contract gesloten met een ontzander. Hierin is bepaald, dat de ontzander het gebied recreatief inricht. Tevens betaalt hij, ter dekking van in het verleden door het schap gedane investeringen en in het kader van afkoop van een 20-jarige beheer- en onderhoudsverplichting in totaal ruim € 944.100. In 2018 is er € 316.868 toegevoegd aan deze reserve en € 93.116 onttrokken vanuit de onderhoudsverplichting.

4. Reserve inrichting Laagraven

De plas is in 2009 voltooid en in gebruik genomen door een ondernemer. Deze ondernemer neemt exploitatie van de plassen voor zijn rekening en draagt een jaarlijkse erfpacht af. In 10 jaren worden de uit de investeringen voortvloeiende afschrijvingen ten laste van de opgebouwde reserve gebracht. Deze is ontstaan uit verkoop van zand en klei uit de plas. Voor 2018 bedraagt dit bedrag € 148.400, dit is tevens de laatste mutatie uit deze reserve.

5. Reserve vrijwillige bijdrage Oortjespad

Donaties in de bus van het Oortjespad t.b.v. financiering nieuwe aansprekende objecten op de kinderboerderij Oortjespad. In de afgelopen jaren zijn een uitkijktoren en speeltoestellen hieruit gefinancierd. Er is in 2017 € 3.286 toegevoegd aan de reserve en er is € 1.722 onttrokken.

7. Reserve fietspad Nieuw Wulven

Door het bestuur is uit het opgebouwde bedrag voor nieuw beleid in 2009 € 116.300 beschikbaar gesteld voor volledige ontsluiting van het fietspad Nieuw Wulven. Aan dit bedrag wordt jaarlijks € 5.800 onttrokken ter egalisatie van de afschrijvingslasten van het fietspad.

9. Reserve speeleiland Maarsseveense Plassen

Beschikbare reserve ten bate van innovatie waterspeeleiland. Het bedrag valt evenredig vrij met de afschrijving op investeringen, voor 2018 € 6.900.

10-14. Reserve Ontwikkelplannen

Uitrollen van diverse ontwikkelplannen goedgekeurd door het bestuur in 2015. Saldo beschikbaar voor aanwending is € 884.365. Voor zover bedragen aangewend zijn, staan deze genoemd onder de

diverse ontwikkelplannen en vallen vrij gelijktijdig met de uit investeringen gegenereerde afschrijvingen.

15. Reserve Beeldbestek

Aan de in 2017 gevormde reserve voor beeldbestekken is € 2.000 onttrokken vanuit werkzaamheden op de Maarsseveense Plassen.

Subsidies

Tot 2018 maakten verkregen subsidies onderdeel uit van de bestemmingsreserves. Dit is echter tegen de regels van het Besluit Begroting- en Verantwoording, het financiële regime waar Stichtse Groenlanden per 2018 onder valt. De in het verleden verkregen subsidies zijn in mindering gebracht op de bestemmingsreserves en vallen zodoende niet meer onder het Eigen Vermogen.

Voorziening Groot Onderhoud

Voorziening groot onderhoud		Rekening 2018	Rekening 2017
Balans per 1-1-2018		€ 806.244	€ 992.508
Bij: Dotatie groot onderhoud		€ 305.100	€ 302.100
Af: Aanwending van de voorziening		€ 286.913	€ 488.364
Totaal		€ 824.430	€ 806.244

5.2.9 Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

Geldleningen		Rekening 2018	Rekening 2017
Totaal geldleningen per 1-1-2018		€ 6.673.607	€ 6.685.756
Aflossingen tot en met 2017		€ 4.123.827	€ 4.850.429
Balans per 1-1-2018		€ 2.549.780	€ 1.835.327
Nieuwe vaste geldlening		€ 1.600.000	€ 1.000.000
Subtotaal leningen 1-1-2015		€ 4.149.780	€ 2.835.327
Aflossingen geldleningen 2018		€ 287.524	€ 285.546
Totaal		€ 3.862.256	€ 2.549.781

Waarborgsommen		Rekening 2018	Rekening 2017
Ontvangen waarborgsommen per 1-1-2018		€ 1.842	€ 12.092
Toename		€ 21.973	€ 27.121
Afname		€ 21.843	€ 37.371
Totaal		€ 1.972	€ 1.842

Overige		Rekening 2018	Rekening 2017
Overige schulden > 1 jaar		€ 63.973	€ 6.726
Vooruitontvangen bedragen		€ -	€ -
Totaal		€ 63.973	€ 6.726

De leningen zijn rentevast en komen niet aanmerking voor vervroegde aflossing.

5.2.10 Overige schulden

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter		Rekening 2018	Rekening 2017
Schulden aan openbare lichamen		€ 5.334	€ 1.286
Rekening courant niet financiële instellingen		€ 1.687.539	€ 324.770
Belastingen		€ -	€ 40.466
Overige schulden		€ 155.006	€ 438.683
Totaal		€ 1.847.879	€ 805.204

5.2.11 Overlopende passiva

Overlopende passiva	Rekening 2018	Rekening 2017
Vooruitontvangen bedragen	€ 6.484	€ 24.565
Nog te betalen bedragen	€ 245.521	€ 143.651
Vooruitontvangen subsidies	€ 530.425	-
Totaal	€ 782.430	€ 168.217

5.3 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

5.3.1 Noorderpark (Ruigenhoek)

Van Staatsbosbeheer is in het gebied Noorderpark (Ruigenhoek) een perceel in erfpacht verkregen van in totaal bijna 68,5 ha. Het erfpachtcontract heeft een looptijd tot 31-12-2070. Het recreatieschap betaalt geen canon, maar heeft de verplichting om te zorgen voor een goede staat van onderhoud.

5.3.2 Fietspaden

Van Staatsbosbeheer zijn in het bos Nieuw Wulven te Houten en in het Gagelbos te Utrecht gronden in erfpacht verkregen voor de realisatie van recreatieve fietspaden. Dezelfde situatie doet zich voor in het Parkbos en in het Wielrevelt te Haarzuilens, waar van Natuurmonumenten eveneens gronden in erfpacht zijn verkregen voor het realiseren van recreatieve fietspaden. Conform de erfpachtovereenkomsten, waarvoor geen erfpacht is verschuldigd, is het recreatieschap verplicht deze fietspaden in goede staat van onderhoud te houden.

5.3.3 De Leijen

Het recreatieschap heeft sinds 1999 een huurovereenkomst met het Utrechts Landschap voor het recreatieterrein de Leijen. Deze huurovereenkomst is aangegaan voor onbepaalde tijd. Jaarlijkse huur ca.

€ 2.000. Van een particulier wordt in ieder geval tot 1 januari 2019 de toegangsweg naar de Leijen gehuurd voor € 125,00 per jaar. Dit contract wordt, behoudens opzegging, per keer voor 10 jaar verlengd.

5.3.4 Beeldbestekken onderhoud

Voor onderhoud van de terreinen Heulse Waard, 't Waal, Strijkviertel, Ruigenhoek, Strijkviertel, Honswijkerplas en Grutto zijn driejarige beeldbestekken afgesloten. De contractwaarde voor 2018 tot en met 2021 bedraagt € 522.000. Voor onderhoud van de fietspaden is een driejarig beeldbestek afgesloten voor de periode 2018-2021. De contractwaarde bedraagt € 146.300.

5.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten programma A

5.4.1 Transparantieregeling (Doorschuif BTW)

Het Recreatieschap werkt met het BTW Compensatiefonds. Dit betekent dat de omzetbelasting, die in rekening wordt gebracht door derden over niet-ondernemersactiviteiten van het recreatieschap worden doorgeschoven naar de deelnemers op basis van de zogenaamde transparantieregeling. De lasten in deze rekening zijn hoofdzakelijk bruto, dus inclusief omzetbelasting, verantwoord. Met uitzondering van de posten 7. Rente en afschrijvingen en 19. Voorzieningen. De verkoop van toegangkaartjes Strandbad Maarsseveense Plassen en onderhoud terreinen derden zijn ondernemersactiviteiten en daarom vindt over dat deel van de lasten en baten aangifte omzetbelasting plaats.

De hierop betrekking hebbende bedragen zijn netto weergegeven. Het totaal van de doorschuif BTW die in de exploitatie is verdisconteerd, wordt apart verantwoord als onderdeel van de deelnemersbijdragen. De transparantieregeling is van toepassing op formele deelnemers van het recreatieschap.

5.4.2 Personele kosten/inhuur

De personeelskosten bestaan uit doorbelaste uren van RMN aan het Recreatieschap en de personele inhuur. In verband met het beheer en onderhoud van het terrein Cattenbroek (verrekend met de gemeente Woerden) en de inzet van personeel bij de Maarsseveense Plassen is er een overschrijding van inhuur derden.

5.4.3 Extra afschrijving subsidies

Herberekening kapitaallasten door wijzigingen BBV: In het Besluit Begroting en Verantwoording is met ingang van 2018 vastgelegd dat, met terugwerkende kracht, subsidies van investeringen worden afgetrokken voordat deze geactiveerd kunnen worden. Dit heeft gevolgen voor de kapitaallasten en zorgt voor een extra afschrijving van € 2.930.714 welke ook als vrijval verwerkt is waardoor deze ingreep kostenneutraal is. Deze kosten worden in mindering gebracht op de onttrekking uit de reserves.

5.4.4 Huur en lease

De toename opbrengst hondenuitlaatvergoedingen leidt er toe dat het Recreatieschap in 2018 hogere vergoedingen aan de partners moet betalen.

5.4.5 Bestuurs- en apparaatskosten, accountant en advies

De overschrijding van de bestuurs- en apparaatskosten worden veroorzaakt door extra juridische inzet bij exploitatiecontracten en overeenkomsten.

5.4.6 Belastingen en verzekeringen

Lagere waterschapslasten en lagere lasten voor milieu- en zuiveringsheffing zorgen voor een onderschrijding op deze post.

5.4.7 Onderhouds- en publiciteitskosten

De overschrijding op deze post wordt veroorzaakt door extra kosten voortkomend vanuit de warme zomer en de hoge bezoekersaantallen. Dit wordt gedekt door extra opbrengsten.

5.4.8 Voorzieningen

De dotatie aan de voorziening voor groot onderhoud wordt jaarlijks volgens begroting gedaan. In 2018 is de voorziening groot onderhoud geactualiseerd en dit heeft geresulteerd in het uit de voorziening halen van in het verleden niet uitgevoerde werkzaamheden voor een bedrag van € 50.000.

5.4.9 Overige lasten

Het budget voor communicatie is in 2018 niet volledig uitgegeven. Een aantal promotionele activiteiten zijn doorgeschoven naar 2019.

5.4.10 Nagekomen lasten

Er zijn enkele betalingen gedaan die betrekking hadden op voorgaand boekjaar, waaronder kosten waterschapsbelasting en elektriciteitslasten.

5.4.11 Dekkingsmiddelen

De dekkingsmiddelen wijken af van het begrote bedrag door de deelnemersbijdrage doorschuif BTW.

5.5 Overzicht van incidentele baten en lasten

5.5.1 Analyse begrotingsafwijkingen

<Tekst volgt na afronding accountantscontrole>

5.5.2 Analyse begrotingsrechtmatigheid

<Tekst volgt na afronding accountantscontrole>

5.6 Toelichting op de balans per 31 december 2018 (Programma B)

5.6.1 Immateriële vaste activa

A. Immateriële vaste activa		Rekening 2018
Immateriële vaste activa met een maatschappelijk nut		€ -
Kosten van onderzoek en ontwikkeling		
Aanschafwaarde per 1-1-2018	€ 45.805	
Afschrijving tot en met 2017	€ 40.581	
Boekwaarde per 1-1-2018		€ 5.224
Af: Desinvesteringen 2018 - vrijval subsidie		€ 1.304
Subtotaal		€ 3.920
Af: Afschrijving 2018		€ 3.920
Balans per 31-12-2018		€ -

Met de laatste afschrijving en de vrijval van subsidies staan er geen immateriële vaste activa meer op de balans van Programma B.

5.6.2 Materiële vaste activa

B. Materieel vaste activa	Rekening 2018	Rekening 2017
Materiële vaste activa met economisch nut	€ 291.802	€ 282.273
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut	€ 1.013.672	€ 1.711.863
Totaal materiële vaste activa	€ 1.305.474	€ 1.994.137
Materiële vaste activa met economisch nut		
	Rekening 2018	Rekening 2017
1.Grond en water	€ -	€ -
2.Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ -	€ -
3.Bedrijfsgebouwen	€ -	€ -
4.Machines, apparaten en installaties	€ 291.092	€ 280.853
5.Woonruimtes	€ -	€ -
6.Vervoermiddelen	€ -	€ -
7.Overige materiële vaste activa	€ 710	€ 1.420
Totaal	€ 291.802	€ 282.273

Materieel vaste activa met maatschappelijk nut	Rekening 2018	Rekening 2017
11.Grond en water	€ 263.059	€ 263.059
12.aGrond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 414.186	€ 821.191
12.b Beschoeiingen	€ 188.472	€ 352.735
13.Bedrijfsgebouwen	€ 60.608	€ 72.730
14.Machines, apparaten en installaties	€ 9.151	€ 13.726
17.aOverige materiële vaste activa	€ 64.853	€ 115.882
17.b.Overige materiële vaste activa routes	€ 13.342	€ 72.540
Balans per 31-12-2018	€ 1.013.672	€ 1.711.863

Het teruggang saldo op materiële vaste activa bestaat uit afschrijvingen, € 64.573, en uit een desinvestering vanuit een vrijval van subsidies € 342.432. Een overzicht van het verloop op materiële vaste activa is bijgevoegd in bijlage 7.1.

5.6.3 Financiële vaste activa

C. Financiële vaste activa	Rekening 2018	Rekening 2017
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	€ 37.313	€ 22.132
Waarborgsommen	€ 1.500	€ 1.500
Totaal financiële vaste activa	€ 38.813	€ 23.632

5.6.4 Vlottende activa

E.Uitzettingen korter dan één jaar		Rekening 2018	Rekening 2017
Vorderingen op "openbare lichamen"			
- Deelnemers		€ 273.701	€ 150.976
- Subsidies		€ -	€ -
- Overig		€ -	€ -
Schatkist		€ 57.166	€ 163.676
Rekening-courant met niet financiële instellingen		€ 838.322	€ 47.173
Belastingen		€ -	€ -
Vorderingen op "niet openbare lichamen"		€ 32.943	€ 10.853
Totaal		€ 1.202.132	€ 372.679

De vorderingen op openbare lichamen bestaan uit nog te ontvangen deelnemersbijdrage en de rekening courant tussen de schappen. De overige vorderingen bestaan uit nog te ontvangen debiteuren.

5.6.5 Schatkistbankieren

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen, zoals het drempelbedrag. Dit is een minimumbedrag afhankelijk van de omvang van de organisatie dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor SGL-B was dat voor 2018 € 250.000. De drempel is gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen. De drempel is echter nooit lager dan € 250.000.

In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2018 is geweest:

SCHATKISTBANKIEREN	Q1	Q2	Q3	Q4
1. Drempelbedrag	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000
2. Kwartaalcijfer buiten 's Rijks schatkist	€ 180.299	€ 138.004	€ 153.414	€ 123.012
3a=1>2 Ruimte onder het drempelbedrag	€ 69.701	€ 111.996	€ 96.586	€ 126.988
3b=2<1 Overschrijding van het drempelbedrag	€ -	€ -	€ -	€ -

5.6.6 Liquide middelen

F.Liquide middelen		Rekening 2018	Rekening 2017
B.N.G. rekening-courant		€ 55.882	€ 191.427
Kas		€ -	€ -
Totaal		€ 55.882	€ 191.427

5.6.7 Overlopende activa

Overlopende activa bestaat uit vooruitbetaalde bedragen en nog te ontvangen bedragen. Per 31-12-2018 zijn er geen vooruitbetaalde bedragen of nog te ontvangen bedragen.

G. Overlopende activa		Rekening 2018	Rekening 2017
Vooruitbetaalde bedragen		€ -	€ 2.955
Nog te ontvangen bedragen		€ -	€ 90.285
		€ -	€ 93.240

5.6.8 Eigen vermogen

Algemene reserve		Rekening 2018	Rekening 2017
1. Algemene reserve		€ 817.209	€ 886.597
2. Resultaat 2018		€ -108.278	€ -
Totaal algemene reserves		€ 708.931	€ 886.597

Bestemmingsreserves		Rekening 2018	Rekening 2017
3. Duiken		€ 76.591	€ 90.843
4. Waterskien		€ 75.156	€ 75.326
5. Project Winkelpolder		€ 203.669	€ 203.309
6. Bestemmingsreserve beschoeiingen		€ 124.205	€ 134.555
7. Bestemmingsreserve verv.beschoeiing € 3,4 mln		€ -	€ 147.134
8. Subsidies		€ -	€ 441.344
Totaal		€ 479.620	€ 1.092.510

2. Resultaat 2018

Het negatieve resultaat van 2018 wordt gedekt vanuit de algemene reserve.

3. Reserve Duiken

De jaarlijkse dotatie aan de reserve duiken is met ingang van 2013 gestaakt. Ten laste van de reserve komen de afschrijvingslasten van tot nog toe uitgevoerde investeringen in de duikzone. De omvang van de reserve is voldoende om de investeringen te dekken.

7. Reserve vervangen beschoeiingen € 3,4 mln.

Voor de eerste tranche van het project vervangen beschoeiingen is een eerste gedeelte van de bijdragen van de gemeente Amsterdam en de gemeente De Ronde Venen ontvangen. Deze bedragen worden gebruikt om de kapitaallasten van investering in de beschoeiingen uit te dekken. De overige investering bestaat uit subsidies welke niet zichtbaar zijn in de bestemmingsreserves.

8. Subsidies

Tot 2018 maakten verkregen subsidies onderdeel uit van de bestemmingsreserves. Dit is echter tegen de regels van het Besluit Begroting- en Verantwoording, het financiële regime waar Stichtse Groenlanden per 2018 onder valt. De in het verleden verkregen subsidies zijn in mindering gebracht op de bestemmingsreserves en vallen zodoende niet meer onder het Eigen Vermogen.

Voorziening Groot Onderhoud

I. Voorziening groot onderhoud			
Balans per 1-1-2018		€ 544.223	
Bij: Dotatie 2018		€ 63.200	
Af: Onttrekking aan reserve 2018		€ 97.774	
Balans per 31-12-2018		€ 509.649	

5.6.9 Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

J. Vaste schulden langer dan één jaar			
Totaal geldleningen per 1-1-2018	€ -		
Aflossingen tot en met 2017	€ -		
Balans per 1-1-2018		€ -	
Aflossingen geldleningen 2018		€ -	
Balans per 31-12-2018		€ -	
Waarborgsommen		€ -	€ -
Overige			
Overige schulden > 1 jaar		€ 9.483	€ 9.981
Balans per 31-12-2018		€ 9.483	€ 9.981

SGL-B bevat geen geldleningen ter dekking van investeringen. De post 'overige schulden' bestaat uit vooraf ontvangen bedragen.

5.6.10 Overige schulden

K. Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		Rekening 2018	Rekening 2017
Banksaldo, rekening-courant B.N.G.		€ -	€ -
Overige schulden			
Schulden aan "openbare lichamen"		€ -	€ -
- Deelnemers		€ -	€ 8.772
- Overige		€ -	€ -
Rekening-courant met niet financiële instellingen		€ -	€ -
Belastingen		€ 9.405	€ 6.149
Schulden aan "niet openbare lichamen"		€ 134.577	€ 67.032
Totaal		€ 143.982	€ 81.953

5.6.11 Overlopende passiva

L. Overlopende passiva		31-12-2018	31-12-2017
Vooruitontvangen subsidies		€ 738.955	€ -
Vooruitontvangen bedragen		€ 4.434	€ -
Nog te betalen bedragen		€ 7.247	€ 65.074
Balans per 31-12-2018		€ 750.636	€ 65.074

5.7 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Ultimo boekjaar resteren geen niet uit de balans blijvende verplichtingen.

5.8 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

5.8.1 Programma B

Transparantieregeling (Doorschuif BTW)

Het recreatieschap werkt met het BTW Compensatiefonds. Dit betekent dat de omzetbelasting, die in rekening wordt gebracht door derden over niet-ondernemersactiviteiten van het recreatieschap, wordt doorgeschoven naar de deelnemers op basis van de zogenaamde transparantieregeling. De lasten in deze rekening zijn hoofdzakelijk bruto, dus inclusief omzetbelasting, verantwoord. Met uitzondering van de posten 7. Kapitaallasten, 13 Belastingen en verzekeringen, 19. Voorzieningen en 21. Diversen die betrekking hebben op de verkoop van duikvergunningen door ondernemers ter plaatse. De verkoop van duikvergunningen is een ondernemersactiviteit en dus vindt aangifte omzetbelasting plaats. De hierop betrekking hebbende bedragen zijn netto weergegeven. Het totaal van de doorschuif BTW die in de exploitatie is verdisconteerd, wordt apart verantwoord als onderdeel van de deelnemersbijdragen. De transparantieregeling is van toepassing op formele deelnemers van het recreatieschap. De provincie Utrecht is dit niet en om die reden is de regeling met betrekking tot de doorschuif BTW op hen niet van toepassing.

Personele kosten/inhuur

De personeelskosten bestaan uit doorbelaste uren van Recreatie Midden-Nederland aan het recreatieschap. In 2018 zijn meer uren geschreven dan geraamd. De kosten voor inhuur van derden zijn hoger dan geraamd. Dit heeft enerzijds te maken met de onderhoudswerkzaamheden en anderzijds voor de uitvoering van het Toekomstplan Vinkeveense Plassen.

Afschrijvingen & rente

De afschrijvingen zijn hoger dan begroot omdat er iets meer geïnvesteerd is en er meer rente is toegerekend aan de activa dan begroot.

Extra afschrijving subsidies

Herberekening kapitaallasten door wijzigingen BBV: In het Besluit Begroting en Verantwoording is met ingang van 2018 vastgelegd dat, met terugwerkende kracht, subsidies van investeringen worden afgetrokken voordat deze geactiveerd kunnen worden. Dit heeft gevolgen voor de kapitaallasten en zorgt voor een extra afschrijving van € 441.344 welke ook als vrijval verwerkt is waardoor deze ingreep kostenneutraal is. Deze kosten worden in mindering gebracht op de onttrekking uit de reserves.

Bestuurs- en apparaatskosten

De advieskosten zijn in 2018 hoger dan begroot.

Overige lasten

De verstrekte vergoedingen voor verkoop van ontheffingen en vergunningen zijn in 2018 hoger dan begroot.

Dekkingsmiddelen

De dekkingsmiddelen wijken af van het begrote bedrag door de deelnemersbijdrage doorschuif BTW.

5.8.2 Overzicht van incidentele baten en lasten

<Tabel volgt na afronding accountantscontrole>

5.8.3 Analyse begrotingsafwijkingen

<Tekst volgt na afronding accountantscontrole>

5.8.3 Analyse begrotingsrechtmatigheid

Hiervoor is reeds ingegaan op de verschillen tussen de realisatie en de begrotingscijfers voor en na wijzigingen.

6. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Per 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op het recreatieschap van toepassing zijnde regelgeving: Wet gemeenschappelijke regelingen.

Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor het recreatieschap is € 189.000 inclusief onkosten en pensioenbijdrage. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2017 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

Het Recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft geen eigen personeel in dienst en heeft dus geen topfunctionarissen. Het Recreatieschap is deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling Recreatie Midden-Nederland, die de uitvoeringsorganisatie van de recreatieschappen is. De diensten worden afgenomen van de eigen uitvoeringsorganisatie (verplichte winkelnering). Bij RMN was in 2018 sprake van één topfunctionaris. Het belang van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden was in 2018 71,62%. Onderstaand zijn de WNT gegevens van de topfunctionaris bij RMN opgenomen.

6.1 Bezoldiging topfunctionarissen 2018

bedragen x € 1	A.M. ROESSEN	P.D. KOTVIS
Functiegegevens		
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01-01/31-03	01-04 / 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,8 fte	1,0 fte
Dienstbetrekking	Nee	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 32.663	€ 91.327
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ -
Subtotaal	€ 32.663	€ 91.327
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 47.250	€ 141.750
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ -	€ -
Totale bezoldiging	€ 32.663	€ 91.327
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2017		
bedragen x € 1		
Functiegegevens		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01-01 / 31-12	-
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,8 fte	-

Dienstbetrekking	Nee	-
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	114.800 -
Beloningen betaalbaar op termijn	€	- -
Subtotaal	€	114.800 -
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	144.800 -
Totale bezoldiging	€	114.800 -

6.2 Bezoldiging topfunctionarissen 2017

BEDRAGEN X € 1	A.M. ROESSEN
Functie	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,18
Gewezen topfunctionaris	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking	Nee
Individueel WNT-maximum	32.900
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	26.100
Beloningen betaalbaar op termijn	-
Subtotaal	26.100
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-
Totaal bezoldiging	26.100
Verplichte motivering indien overschrijding	N.v.t.
Gegevens 2016	
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 – 31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	0,18
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	26.100
Beloningen betaalbaar op termijn	-
Totale bezoldiging 2016	26.100

6.3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Er zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er is in 2018 geen ontslaguitkering betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

6.4 Samenstelling algemeen en dagelijks bestuur Stichtse Groenlanden

Het hoogste uitvoeringsorgaan van het recreatieschap is het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur is gekozen uit de leden van het algemeen bestuur. Het individueel WNT maximum van de voorzitter bedraagt € 27.150, voor de overige leden bedraagt dit maximum € 18.100. Evenals in 2017 is er in 2018 geen dienstverband tussen de leden en de plaatsvervangende leden en het Recreatieschap. De op de volgende pagina genoemde personen zijn in 2018 lid of plaatsvervangend lid van het bestuur geweest. Aan deze lijst is toegevoegd de secretaris van het bestuur. De bestuursleden hebben geen beloning (brutosalaris), belastbare onkostenvergoeding, dan wel een beloning "betaalbaar op termijn" ontvangen.

6.4.1 WNT overzicht leden 2018

DEELNEMER	BESTUURDER	FUNCTIE	PERIODE
Gemeente Houten	Dhr. H.J.C. Geerdes	Voorzitter DB en AB	Heel 2018
Gemeente Houten	Mw. J.C.W van Doorn-van Bijlevelt	Lid AB	Januari tot juli 2018
Gemeente Houten	Dhr. J. de Jong	Lid AB	Vanaf juli 2018
Gemeente De Bilt	Mw. M.C.T. Bakker-Smit	Lid DB en AB	Januari tot juli 2018
Gemeente De Bilt	Dhr. A.J. Ditewig	Lid AB	Januari tot juli 2018
Gemeente De Bilt	Dhr. J. Landwehr	Lid DB en AB	Vanaf juli 2018
Gemeente De Bilt	Dhr. J. De Jong Schouwenburg	Lid AB	Vanaf juli 2018
Gemeente De Ronde Venen	Mw. A. Schuurs-Jensema	Lid DB en AB	Vanaf juli 2018
Gemeente De Ronde Venen	Dhr. M. Divendal	Lid AB	Heel 2018
Gemeente De Ronde Venen	Dhr. A. Goldhoorn	Lid DB en AB	Januari tot juli 2018
Gemeente Lopik	Dhr. L.J. de Graaf	Lid AB	Heel 2018
Gemeente Lopik	Dhr. G.J. Spelt	Lid DB en AB	Januari tot juli 2018
Gemeente Lopik	Dhr. J. van Everdingen	Lid DB en AB	Vanaf juli 2018
Gemeente Nieuwegein	Dhr. J.A.N. Gadella	Lid DB en AB	Januari tot juli 2018
Gemeente Nieuwegein	Dhr. M.C. Stekelenburg	Lid AB	Januari tot juli 2018
Gemeente Nieuwegein	Dhr. H. Adriani	Lid AB	Vanaf juli 2018
Gemeente Nieuwegein	Dhr. J. van Engelen	Lid DB en AB	Vanaf juli 2018
Gemeente Stichtse Vecht	Mw. L.J. van Dort	Lid DB en AB	Januari tot juli 2018
Gemeente Stichtse Vecht	Mw. H. Veneklaas	Lid AB	Januari tot juli 2018
Gemeente Stichtse Vecht	Dhr. A. Gemke	Lid AB	Vanaf juli 2018
Gemeente Stichtse Vecht	Dhr. F. van Liempdt	Lid DB en AB	Juli tot december 2018
Gemeente Utrecht	Dhr. K. Geldof	Lid DB en AB	Januari tot juli 2018
Gemeente Utrecht	Mw. L. van Hooijdonk	Lid AB	Heel 2018
Gemeente Utrecht	Dhr. K. Diepeveen	Lid AB	Vanaf juli 2018
Gemeente Woerden	Mw. Y. Koster	Lid AB	Januari tot juli 2018
Gemeente Woerden	Dhr. V.J.H. Molkenboer	Lid DB en AB	Heel 2018
Gemeente Woerden	Dhr. A. Noorthoek	Lid AB	Vanaf juli 2018
Gemeente IJsselstein	Dhr. A.M. de Regt	Lid DB en AB	Januari tot juli 2018
Gemeente IJsselstein	Dhr. M. Rademaker	Lid AB	Januari tot juli 2018
Gemeente IJsselstein	Mw. A. van der Lugt	Lid DB en AB	Juli tot december 2018
Gemeente IJsselstein	Dhr. J. Pel	Lid AB	Vanaf juli 2018
Provincie Utrecht	Mw. A.M.A. Pennarts-Pouw	Lid DB en AB	Heel 2018
Provincie Utrecht	Mw. A. Dercksen	Lid AB	Heel 2018
Recreatie Midden-Nederland	Mw. S. Stolwijk	Secretaris	Heel 2018
Recreatie Midden-Nederland	Mw. L. van den Hoek	Plv. secretaris	Vanaf december 2018

6.4.2 WNT overzicht leden Recreatieschap Stichtse Groenlanden 2017

DEELNEMER	BESTUURDER	FUNCTIE	PERIODE
Gemeente Houten	Dhr. H.J.C. Geerdes	Voorzitter DB en AB	Heel 2017
Gemeente Houten	Mw. J.C.W van Doorn-van Bijlevelt	Lid AB	Heel 2017
Gemeente De Bilt	Mw. M.C.T. Bakker-Smit	Lid DB en AB	Heel 2017
Gemeente De Bilt	Dhr. A.J. Ditewig	Lid AB	Heel 2017
Gemeente Lopik	Dhr. J.P. Lokker	Lid DB en AB	Heel 2017
Gemeente Lopik	Dhr. G.J. Spelt	Lid AB	Heel 2017
Gemeente Nieuwegein	Dhr. J.A.N. Gadella	Lid DB en AB	Heel 2017
Gemeente Nieuwegein	Dhr. M.C. Stekelenburg	Lid AB	Heel 2017
Gemeente Stichtse Vecht	Mw. L.J. van Dort	Lid DB en AB	Heel 2017
Gemeente Stichtse Vecht	Mw. H. Veneklaas	Lid AB	Heel 2017
Gemeente Utrecht	Dhr. K. Geldof	Lid DB en AB	Heel 2017
Gemeente Utrecht	Mw. L. van Hooijdonk	Lid AB	Heel 2017
Gemeente Woerden	Mw. M.H. Stolk	Lid DB en AB	Heel 2017
Gemeente Woerden	Mw. Y. Koster	Lid AB	Heel 2017
Gemeente IJsselstein	Dhr. J.H. Lapee	Lid DB en AB	Heel 2017
Gemeente IJsselstein	Dhr. M. Rademaker	Lid AB	Heel 2017
Provincie Utrecht	Mw. A.M.A. Pennarts-Pouw	Lid DB en AB	Heel 2017
Provincie Utrecht	Mw. A. Dercksen	Lid AB	Heel 2017
Recreatie Midden-Nederland	Mw. S. Stolwijk	Secretaris	Vanaf mei 2017
Recreatie Midden-Nederland	Mw. A.M. Roessen	Secretaris	Tot mei 2017

6.4.3 WNT overzicht leden Recreatieschap Vinkeveense Plassen 2017

ORGANISATIE	BESTUURDER	FUNCTIE	PERIODE
Gemeente De Ronde Venen	Dhr. M. Divendal	Voorzitter	Heel 2017
Gemeente De Ronde Venen	Dhr. A. Goldhoorn	Plassenraad en DB-lid	Heel 2017
Gemeente Amsterdam	Dhr. A. Choho	Plassenraad en DB-lid	Heel 2017
Provincie Utrecht	Mw. M. Pennarts	Bestuurslid DB	Heel 2017
Gemeente De Ronde Venen	Dhr. C.A.J. Houmes	Plassenraad	Heel 2017
Gemeente De Ronde Venen	Mw. M.C. de Korte-Verhoef	Plassenraad	Heel 2017
Gemeente De Ronde Venen	Dhr. R.W. van Olden	Plassenraad	Heel 2017
Gemeente De Ronde Venen	Dhr. J.H. de Ree	Plassenraad	Heel 2017
Gemeente De Ronde Venen	Dhr. E.R. Schreurs	Plassenraad	Heel 2017
Gemeente De Ronde Venen	Dhr. T. van Sligtenhorst	Plassenraad	Heel 2017
Gemeente Amsterdam	Dhr. J.W. Nuijens	Plassenraad	Heel 2017
Gemeente Amsterdam	Mw. W. van Soest	Plassenraad	Heel 2017
Recreatie Midden-Nederland	Mw. A.M. Roessen	Ply. Secretaris	Heel 2017

7. Bijlagen Programma SGL-A

7.1 Staat van aanschaffingswaarden, afschrijvingen en boekwaarden

No.	Omschrijving	Aanschafwaarde 1-1-2018	Vermeerderingen 2018	Vrijval subsidie 2018	Desinvesteringen 2018	Aanschafwaarde 31-12-2018	Afschrijvingen t/m 1-1-2018	Afschrijvingen 2018	Afschr. desinv. 2018	Totaal afschr. t/m 2018	Boekwaarde 1-1-2018	Boekwaarde 31-12-2018
Economisch												
B1.	Grond water	€ 531.789	€ -	€ -	€ -	€ 531.789	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 531.789	€ 531.789
B2.	Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 2.689.158	€ 81.653	€ 744.196	€ -	€ 2.026.615	€ 1.061.651	€ 71.805	€ -	€ 1.133.456	€ 1.627.507	€ 893.159
B3.	Bedrijfsgebouwen	€ 1.254.697	€ 81.967	€ 13.679	€ -	€ 1.322.985	€ 670.259	€ 48.598	€ -	€ 718.857	€ 584.438	€ 604.128
B4.	Machines, apparaten en installaties	€ 407.056	€ 13.157	€ 4.075	€ -	€ 416.137	€ 278.711	€ 25.165	€ -	€ 303.876	€ 128.345	€ 112.261
B5.	Woonruimtes	€ 10.543	€ -	€ -	€ -	€ 10.543	€ 10.543	€ -	€ -	€ 10.543	€ -	€ -
B6.	Vervoermiddelen	€ 110.676	€ -	€ -	€ -	€ 110.676	€ 85.889	€ 6.074	€ -	€ 91.963	€ 24.787	€ 18.713
B7.	Overige vaste activa	€ 1.387.676	€ 126.300	€ 9.093	€ -	€ 1.504.883	€ 974.501	€ 87.576	€ -	€ 1.062.077	€ 413.175	€ 442.806
Totaal	Economisch	€ 6.391.594	€ 303.077	€ 771.043	€ -	€ 5.923.628	€ 3.081.554	€ 239.219	€ -	€ 3.320.772	€ 3.310.040	€ 2.602.856
Maatschappelijk												
B11.	Grond en water	€ 1.232.165	€ -	€ -	€ -	€ 1.232.165	€ 118.794	€ -	€ -	€ 118.794	€ 1.113.371	€ 1.113.371
B12.	Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 9.864.526	€ 98.197	€ 1.659.844	€ -	€ 8.302.879	€ 6.045.470	€ 376.046	€ -	€ 6.421.516	€ 3.819.056	€ 1.881.363
B13.	Beschoeiing	€ 135.489	€ 317.200	€ -	€ -	€ 452.689	€ 4.492	€ 4.966	€ -	€ 9.458	€ 130.997	€ 443.232
B14.	Routes	€ 766.321	€ 144.193	€ 539.753	€ 97.424	€ 273.337	€ 123.059	€ 27.048	€ 19.485	€ 130.622	€ 643.262	€ 142.715
B15.	Overige vaste activa	€ -	€ 6.495	€ -	€ -	€ 6.495	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 6.495
Totaal	Maatschappelijk	€ 11.998.501	€ 566.085	€ 2.199.597	€ 97.424	€ 10.267.565	€ 6.291.814	€ 408.060	€ 19.485	€ 6.680.390	€ 5.706.686	€ 3.587.176
Onderzoek en voorbereiding												
A.	Onderzoek en voorbereiding	€ 533.044	€ 39.688	€ 12.476	€ -	€ 560.256	€ 175.709	€ 102.912	€ -	€ 278.621	€ 357.335	€ 281.635
Generaal Totaal		€ 18.923.138	€ 908.850	€ 2.983.115	€ 97.424	€ 16.751.449	€ 9.549.076	€ 750.191	€ 19.485	€ 10.279.783	€ 9.374.062	€ 6.471.667

7.2 Staat van reserves en voorzieningen

	Naam reserve en/of voorziening	Saldo aan het begin van het dienstjaar 1-1-2018	Vermeerderingen wegens bijboeking van rente	Overige vermeerderingen	Verminderen (beschikking over en bijdragen uit) reserves en/of voorzieningen	Saldo aan het einde van het dienstjaar 31-12-2018
H. Algemene reserve (v/h nieuw beleid)						
1	Reserve nieuw beleid	€ 677.287	€ -	€ -	€ -	€ 677.287
	Resultaat boekjaar 2018	€ -	€ -	€ -	€ 20.646	€ 20.646
	Totaal algemene reserve	€ 677.287	€ -	€ -	€ 20.646	€ 656.641
I. Bestemmingsreserves						
1	Reserve natuurontwikkeling fietspaden	€ 45.378	€ -	€ -	€ -	€ 45.378
2	Reserve inrichting 't Waal / Honswijkerplas	€ 642.883	€ -	€ 316.868	€ 93.116	€ 866.635
3	Herplantfonds Nedereindseplas	€ 14.386	€ -	€ -	€ -	€ 14.386
4	Reserve inrichting Laagraven	€ 148.398	€ -	€ -	€ 148.398	€ -
5	Reserve vrijwillige bijdrage Oortjespad	€ 37.539	€ -	€ 3.286	€ 1.722	€ 39.103
6	Reserve MVP rioolpomp	€ 5.310	€ -	€ -	€ 885	€ 4.425
7	Reserve fietspad Nieuw Wulven	€ 63.990	€ -	€ -	€ 5.817	€ 58.173
8	Calamiteiten fonds	€ 48.900	€ -	€ -	€ -	€ 48.900
9	Reserve speelleiland	€ 34.448	€ -	€ -	€ 7.790	€ 26.658
10	Reserve ontwikkelplan Salmsteke	€ 105.521	€ -	€ -	€ 71.037	€ 34.484
11	Reserve ontwikkelplan Oortjespad	€ 46.000	€ -	€ -	€ 33.000	€ 13.000
12	Reserve ontwikkelplan Maarsseveense Plassen	€ 635.949	€ -	€ -	€ 23.420	€ 612.529
13	Reserve ontwikkelplan Ruigenhoek	€ 19.995	€ -	€ -	€ 4.999	€ 14.996
14	Reserve ontwikkelplan komende jaren	€ 209.356	€ -	€ -	€ -	€ 209.356
15	Reserve beeldbestek MVP	€ 10.000	€ -	€ -	€ 2.000	€ 8.000
16	Reserve boomveiligheid	€ 16.000	€ -	€ -	€ -	€ 16.000
17	Strategische keuzes reserve	€ 20.000	€ -	€ -	€ 4.000	€ 16.000
	Totaal bestemmingsreserves	€ 2.104.054	€ -	€ 320.153	€ 396.184	€ 2.028.023
	Totaal subsidies	€ 2.930.714	€ -	€ -	€ 2.930.714	€ -
I. Voorzieningen						
1	Voorziening groot onderhoud	€ 806.244	€ -	€ 305.100	€ 286.913	€ 824.430
	Totaal voorzieningen	€ 806.244	€ -	€ 305.100	€ 286.913	€ 824.430
	Totaal generaal reserves en voorzieningen	€ 6.518.299	€ -	€ 625.253	€ 3.634.457	€ 3.509.095

7.3 Staat van opgenomen langlopende geldleningen, aflossingen en rente per 31-12-2018

	Naam van de geldgever	jaar	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening of het overschot	Datum besluit van bestuur	Nummer geldlening	o, s of r	Jaar van de (laatste) aflossing en datum	Rente per centage	Restant-bedrag van de geldlening of het overschot per 01-01-2018	Bedrag van de in de loop van 2018 opgenomen geldleningen	Bedrag van de rente of het rentebestanddeel	bedrag van aflossing of het aflossingsbestanddeel	Restant-bedrag van de geldlening of het voorschot per 31-12-2018
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	BNG	1994	€ 113.445	27-06-1994	82818	s	01-07-2019	4,99	€ 9.105	€ -	€ 341	€ 4.538	€ 4.567
2	BNG	1995	€ -	07-06-1995	84748	s	20-12-2015	6,43	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
3	NWB	1996	€ -	27-06-1996	10014363	s	23-12-2016	6,22	€ 0	€ -	€ -	€ -	€ 0
4	BNG	1997	€ 90.756	01-03-1997	86432	s	25-03-2017	6,25	€ 0-	€ -	€ 0-	€ -	€ 0-
5	B.N.G.	1997	€ 363.024	04-12-1997	87414	s	10-12-2017	5,85	€ 0	€ -	€ 0	€ -	€ 0
6	B.N.G.	1998	€ 245.041	12-03-1998	87920	s	16-03-2018	5,50	€ 12.252	€ -	€ 140	€ 12.252	€ 0
7	B.N.G.	1998	€ 499.158	29-10-1998	89070	s	15-12-2018	4,70	€ 24.958	€ -	€ 1.121	€ 24.958	€ 0-
8	B.N.G.	1999	€ 226.890	10-12-1998	89329	s	06-01-2019	4,62	€ 22.688	€ -	€ 531	€ 11.345	€ 11.344
9	B.N.G.	2000	€ 635.292	14-10-1999	90863	s	04-02-2021	5,90	€ 95.293	€ -	€ 3.920	€ 31.765	€ 63.528
10	B.N.G.	2002	€ 720.000	14-02-2002	94307	s	18-02-2022	5,24	€ 180.000	€ -	€ 7.792	€ 36.000	€ 144.000
11	B.N.G.	2002	€ 380.000	18-10-2002	96202	s	18-12-2017	4,65	€ 0	€ -	€ 0	€ -	€ 0
13	B.N.G.	2003	€ 1.000.000	19-12-2003	98612	s	19-12-2023	4,54	€ 300.000	€ -	€ 13.544	€ 50.000	€ 250.000
14	B.N.G.	2004	€ 400.000	22-12-2004	99894	s	22-12-2019	4	€ 53.333	€ -	€ 2.107	€ 26.667	€ 26.666
15	U.H.V.K.	2010	€ -	16-8-2010	--	s	16-8-2015	2,5	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
16	B.N.G.	2013	€ 1.000.000	15-2-2013	40108181	s	15-02-38	3,35	€ 840.000	€ -	€ 26.852	€ 40.000	€ 800.000
17	B.N.G.	2017	€ 1.000.000	24-1-2017	40111028	s	24-01-37	1,3	€ 1.000.000	€ -	€ 12.392	€ 50.000	€ 950.000
18	B.N.G.	2018	€ 1.600.000	2-7-2018	40111999	s	2-7-2043	1,375	€ -	€ 1.600.000	€ 10.939	€ -	€ 1.600.000
	Sub-totaal		€ 6.673.607						€ 2.537.630	€ 1.600.000	€ 79.679	€ 287.524	€ 3.850.106
	Garant stelling		€ 12.150						€ 12.150		€ -	€ 12.150	
	Totaal		€ 6.685.757						€ 2.549.780	€ 1.600.000	€ 79.679	€ 287.524	€ 3.862.256

8. Bijlagen Programma SGL-B

8.1 Staat van aanschaffingswaarden, afschrijvingen en boekwaarden

	Omschrijving	Aanschaf- waarde 1-1-18	Vermeer- deringen 2018	Vermin- deringen 2018	Aanschaf- waarde 31-12-18	Afschrij- vingen t/m 1-1-18	Afschrij- vingen 2018	Afschrijvin- gen desinv. 2018	Totaal afschrij- vingen t/m 2018	Boek- waarde 1-1-18	Boek- waarde 31-12-18
E2	Totaal grond-, weg- en waterbouwk.werken EC	35.144	-	-	35.144	35.144	-	-	35.144	-	-
E3	Totaal bedrijfsgebouwen EC	70.289	-	-	70.289	70.289	-	-	70.289	-	-
E4	Totaal machines, apparaten en installaties EC	356.722	32.542	17.960	371.304	75.868	18.612	14.269	80.212	280.853	291.092
E7	Totaal overige materiele vaste activa EC	30.552	-	-	30.552	29.132	710	-	29.842	1.420	710
	Totaal materiele vaste activa economisch nut	492.707	32.542	17.960	507.289	210.433	19.322	14.269	215.486	282.273	291.802
M1	Totaal grond en water MA	476.348	-	-	476.348	213.289	-	-	213.289	263.059	263.059
M2a	Totaal grond-, weg- en waterbouwk.werken MA	4.110.062	-	342.432	3.767.630	3.288.872	64.573	-	3.353.444	821.191	414.186
M2b	Totaal beschoeiingen MA	355.235	2.354.464	2.516.227	193.472	2.500	2.500	-	5.000	352.735	188.472
M3	Totaal bedrijfsgebouwen MA	282.521	-	-	282.521	209.792	12.122	-	221.913	72.730	60.608
M5	Totaal machines, apparaten en installaties MA	140.771	-	-	140.771	127.045	4.575	-	131.620	13.726	9.151
M7a	Totaal overige materiele vaste activa MA	757.412	-	40.634	716.778	641.530	10.395	-	651.925	115.882	64.853
M7b	Totaal overige materiele vaste activa routes MA	103.628	-	56.974	46.654	31.089	2.224	-	33.312	72.540	13.342
	Totaal materiele vaste activa maatschap.nut	6.225.979	2.354.464	2.956.268	5.624.175	4.514.115	96.388	-	4.610.503	1.711.863	1.013.672
	Totaal materiele vaste activa econ. en maatsch.nut	6.718.685	2.387.006	2.974.228	6.131.464	4.724.548	115.711	14.269	4.825.990	1.994.137	1.305.474
M8	Totaal immat. vaste activa	45.805	-	1.304	44.501	40.581	3.920	-	44.501	5.224	-
	Totaal vaste activa	6.764.490	2.387.006	2.975.532	6.175.964	4.765.129	119.631	14.269	4.870.490	1.999.361	1.305.474

8.2 Staat van reserves en voorzieningen

Naam reserve en of voorziening	Saldo per 1-1-2018	Vermeerdering en wegens bijboeking van rente in 2018	Overige vermeerdering en 2018	Verminderingen (beschikking over en bijdragen uit reserves en/of voorzieningen)	Saldo per 31-12-2018
Algemene Reserve					
Algemene reserve	€ 886.597	€ -	€ -	€ 69.388	€ 817.209
Resultaat 2018	€ -	€ -	€ -	€ 108.278	€ 108.278
Totaal algemene reserve	€ 886.597	€ -	€ -	€ 177.666	€ 708.931
Bestemmingsreserves					
Duiken	€ 90.843	€ -	€ -	€ 14.252	€ 76.591
Waterskiën	€ 75.326	€ -	€ -	€ 170	€ 75.156
Dekkingsmiddelen kapitaallasten					
Project Winkelpolder	€ 203.309	€ 2.665	€ -	€ 2.305	€ 203.669
Legakkers Beschoeiingen	€ 134.555	€ -	€ -	€ 10.350	€ 124.205
Vervanging beschoeiingen € 3,4 mln	€ 147.134	€ -	€ -	€ 147.134	€ -
Subsidies	€ 441.344	€ -	€ -	€ 441.344	€ -
Totaal bestemmingsreserves	€ 1.092.510	€ 2.665	€ -	€ 615.555	€ 479.620
Totaal reserves	€ 1.979.107	€ 2.665	€ -	€ 793.222	€ 1.188.550
Rubriek B: voorzieningen:					
Voorziening groot onderhoud	€ 544.223	€ -	€ 63.200	€ 97.774	€ 509.649
Totaal voorzieningen	€ 544.223	€ -	€ 63.200	€ 97.774	€ 509.649
Totaal	€ 2.523.330	€ 2.665	€ 63.200	€ 890.996	€ 1.698.199

RECREATIESCHAP STICHTSE GROENLANDEN

*Aan de deelnemers van Recreatieschap Stichtse Groenlanden:
De raden en colleges van burgemeester en wethouders van de
gemeenten De Bilt, De Ronde Venen, Houten, Lopik, Nieuwegein,
Stichtse Vecht, Utrecht, Woerden en IJsselstein en de staten en het
college van de provincie Utrecht.*

Ons kenmerk: UIT-195016 / Z-192732
Referentie: Fenna Duijve
E-mailadres: f.duijve@recreatiemiddennederland.nl
Bijlage(n): 2
Onderwerp: Ontwerp Begroting 2020 en Ontwerp Jaarrekening 2018

● **TELEFOON**
030 297 40 00

● **POSTADRES**
Postbus 8058
3503 RB Utrecht

● **BEZOEKADRES**
Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht

● **ONLINE**
www.recreatiemiddennederland.nl
info@recreatiemiddennederland.nl

● **FINANCIËEL**
IBAN NL91 BNGH 0285072307
BIC BNGH NL2G
BTW NL805330689B01
KvK 52400549

Utrecht, 4 juli 2019

Geachte deelnemer aan Recreatieschap Stichtse Groenlanden, geachte heer, mevrouw,

Bijgevoegd ontvangt u de Ontwerp Jaarrekening 2018 en de Ontwerp Begroting 2020 die door het dagelijks bestuur in de vergadering van 3 juli 2019 zijn opgesteld. U ontvangt deze stukken later dan gebruikelijk – zoals wij u op 19 april jl. per brief hebben laten weten – omdat we in de eerste helft van 2019 werden geconfronteerd met een aantal knelpunten en uitdagingen binnen onze uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland (RMN).

Deze knelpunten en uitdagingen hebben gevolgen voor de realisatie van de ambities van het recreatieschap die begin 2018 zijn vastgesteld in de 'Kadernota 2019-2022' en zijn verbijzonderd in de 'Uitgangspunten Programmabegroting 2020' die u begin dit jaar voor zienswijze heeft ontvangen. De begroting van het recreatieschap bestaat namelijk voor een belangrijk deel uit een doorbelasting van RMN. Het personeel dat werkzaam is voor ons recreatieschap is immers in dienst bij RMN.

RMN staat – als uitvoeringsorganisatie voor Plassenschap Loosdrecht e.o. en Recreatieschap Stichtse Groenlanden (de schappen) – voor de knelpunten en uitdagingen:

- Vanwege de reorganisatie van RMN (2016-2018), als gevolg van de liquidatie van recreatieschap Utrechtse Heuvelrug Vallei- en Kromme Rijngebied (UHVK), is de bedrijfsvoering van RMN onder grote druk komen te staan. Met name de financiële functie is ontoereikend: het financiële systeem is niet goed ingericht en de koppelingen tussen systemen ontbreken waardoor de financiële positie niet gemonitord kan worden.
- Het preventief begrotingstoezicht over boekjaar 2018 en de implementatie van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) heeft veel extra inzet gevraagd waardoor niet alleen een achterstand is ontstaan in het opstellen van de planning & control producten, maar waarbij ook fouten zijn geconstateerd in voorgaande begrotingen. Wijzigingen in formatie en indexatie zijn niet goed verwerkt, waardoor RMN structureel te weinig middelen heeft om de personeelslasten voor de schappen te kunnen dekken. Dit is in de begrotingen van 2020 gecorrigeerd.
- Recreatie staat de laatste jaren weer wat hoger op de politieke agenda en de bestuurlijke betrokkenheid bij het schap is vergroot. De deelnemers van de schappen

zien namelijk in dat recreatie van groot belang is voor de aantrekkingskracht van de regio en willen hier o.a. via het schap aan bij blijven dragen. RMN – de uitvoeringsorganisatie van de schappen – gaat deze uitdaging graag aan, maar moet daarvoor transformeren van een budget-gestuurde beheerorganisatie die zich richt op het uitvoeren van taken naar een professionele programma-gestuurde organisatie die zich richt op het realiseren van doelen. Enkel de begroting en de jaarrekening dienen momenteel als basis voor sturing en verantwoording, maar deze documenten bieden onvoldoende handvatten om te kunnen sturen op de realisatie van ambities en geven te weinig inzicht in de realisatie en prestaties. Hier hebben zowel de deelnemende gemeenten en provincies, als de schappen én RMN last van.

Ontwerp Begroting 2020

Deze ontwikkelingen leiden tot een tekort in de begroting van RMN. Dit tekort moet worden doorbelast aan de schappen. Binnen de begroting van recreatieschap Stichtse Groenlanden – zowel programma A als programma B¹ – is ruimte om dit tekort op te vangen. Dit betekent dat de deelnemersbijdrage niet verhoogd hoeft te worden ten laste van de reservepositie.

Programma A | Stichtse Groenlanden

Programma Stichtse Groenlanden heeft voor de budgetperiode 2019-2022 de deelnemersbijdrage met 20% verhoogd: 10% ten behoeve van in stand houding en 10% ten behoeve van ontwikkeling (het verbeteren van de kwaliteit van de bestaande recreatieterreinen en voorzieningen te verbeteren). De structureel hogere doorbelaste personeels- en apparaatskosten (als gevolg van het structurele tekort bij RMN) kan maar ten dele worden opgevangen met de 10% deelnemersbijdrageverhoging voor instandhouding. In 2020, 2021 en 2022 wordt een deel van de 10% voor ontwikkeling ook ingezet om het tekort van RMN op te vangen. Daarnaast is in de Ontwerp Begroting 2020 een incidenteel Transitiebudget RMN opgenomen dat vooralsnog op PM staat.

Programma B | Vinkeveense Plassen

Programma Vinkeveense Plassen heeft voldoende exploitatieruimte om het tekort van RMN op te kunnen vangen. De hogere doorbelasting van RMN leidt tot een lager exploitatieresultaat waardoor de toevoeging aan de algemene reserve ook lager zal zijn. Daarnaast is in de Ontwerp Begroting 2020 een incidenteel Transitiebudget RMN opgenomen dat vooralsnog op PM staat.

Begrotingswijziging 2019

Bovengenoemde ontwikkelingen hebben niet alleen gevolgen voor de begrotingen 2020, maar zullen ook leiden tot een begrotingswijziging 2019. Naar verwachting wordt de begrotingswijziging in september opgesteld en met u gedeeld.

Afwijking Kadernota 2019-2022 / Uitgangspunten Programmabegroting 2020

Ten aanzien van de doorbelaste personeels- en apparaatskosten wijkt de voorliggende Ontwerp Begroting 2020 af van de uitgangspunten in de Kadernota 2019-2022 / de uitgangspunten voor de begroting 2020. Daarnaast zijn ook de voorgenomen extra ambities om meer in te zetten op toezicht en handhaving zijn niet in de Begroting 2020 verwerkt. Dit zou het tekort verder doen oplopen.

¹ In 2018 is gemeente De Ronde Venen, na opheffing van recreatieschap Vinkeveense Plassen, toegetreden tot het recreatieschap. Besloten is dat de financiële huishouding binnen het recreatieschap voorlopig wordt gescheiden in 2 delen: het werkgebied van Stichtse Groenlanden van vòòr 2018 (programma A) en het werkgebied de Vinkeveense Plassen (Programma B) dat gemeente De Ronde Venen heeft ingebracht.

Perspectief

Het dagelijks bestuur verwacht dat Recreatie Midden-Nederland in de komende periode stappen gaat zetten om orde op zaken te stellen, vooral ten aanzien van de financiële administratie. Er moeten maatregelen worden getroffen om de continuïteit voor de korte termijn te waarborgen. Daarnaast wordt na het zomerreces gestart met de verkenning van een toekomstperspectief voor de lange termijn. In dit proces zullen ook de deelnemende gemeenteraden en Provinciale Staten betrokken worden.

Ontwerp Jaarrekening 2018

De accountantscontrole is op het moment van verzenden nog niet afgerond. Zodra de controle is afgerond wordt de (goedkeurende) accountantsverklaring zo spoedig mogelijk nagezonden.

Zienswijze

In overeenstemming met de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt u in de gelegenheid gesteld een zienswijze kenbaar te maken op de Ontwerp Begroting, voordat deze ter vaststelling wordt geagendeerd voor de vergadering van het algemeen bestuur.

Graag ontvangen wij uw (voorgenomen) zienswijze vóór 1 oktober 2019, zodat het algemeen bestuur uw zienswijzen kan betrekken in de besluitvorming.

Informatiebijeenkomst

Wij realiseren ons dat de geschetste situatie tot vragen leidt. Om die reden organiseren wij, voorafgaand aan de beraadslaging in uw raden en staten, een informatiebijeenkomst voor (de vertegenwoordigers in) de deelnemende gemeenteraden en Provinciale Staten. Deze informatiebijeenkomst wordt gehouden op **10 september van 19 tot 21 uur** (locatie en programma volgen z.s.m.). Tijdens deze bijeenkomst maken wij u graag deelgenoot van onze uitdagingen en knelpunten en kunt u vragen stellen om tot een weloverwogen zienswijze te komen.

Met vriendelijke groet,
namens het dagelijks bestuur

Sofie Stolwijk
Secretaris

BUITEN RECREËREN BINNEN HANDBEREIK
KADERNOTA RECREATIESCHAP
STICHTSE GROENLANDEN
2019-2022

OPEN NOTA

VOORWOORD

Steeds meer mensen gaan in hun vrije tijd naar buiten, even lekker er op uit en het liefst in de buurt. Fiets- en wandelroutes zijn populair en recreatieterreinen, plassen en stranden worden volop bezocht. In het midden van ons land zijn vele mogelijkheden voor openluchtrecreatie: een picknick, strand- en waterplezier, een sportief of cultureel festijn, om te genieten van rust en ruimte tijdens een wandeling, fiets- of kanotocht.

De regio Utrecht is een aantrekkelijke omgeving om te wonen, werken en recreëren. Het recreatieschap draagt hieraan bij door te zorgen voor een passend recreatieaanbod 'binnen handbereik'. De bezoekersaantallen zullen door de groeiende inwoneraantallen toenemen naar 2,5 miljoen unieke bezoekers, die gebruik maken van de 935 hectare aan recreatieterreinen en 1.850 kilometer recreatieve routes van Recreatieschap Stichtse Groenlanden. En dat is mooi: want buiten zijn en sporten is gezond, ontspant en geeft energie. Iedereen is welkom om in de recreatiegebieden te wandelen, fietsen, vissen, watersporten, zwemmen en varen.

Recreatieschap Stichtse Groenlanden beheert en ontwikkelt deze recreatiegebieden. Binnen het recreatieschap werken gemeenten en provincie samen aan de uitdaging om inwoners de ruimte en mogelijkheden te geven om te recreëren, dit in goede banen te leiden en te zorgen voor onze prachtige omgeving.

De deelnemers in ons recreatieschap werken ook in de komende jaren aan eigentijdse plannen voor ons buitengebied. Dat is goed voor gemeenten, provincie en recreatieschap: maar vooral voor alle inwoners, recreanten, toeristen en ook ondernemers in de vrijetijdssector. Hieraan werken we iedere dag met veel plezier en passie.

Het recreatieschap heeft haar ambities voor de komende jaren uitgestippeld. Wat deze ambities zijn, hoe we tot deze keuzes zijn gekomen en wat de financiële onderbouwing hiervan is, leest u in deze Kadernota. Wij hopen dat dit een goed inzicht geeft in onze gezamenlijke taak en verantwoordelijkheid.

Herman Geerdes,

Voorzitter Recreatieschap Stichtse Groenlanden

INHOUD

VOORWOORD

PAGINA 2

1. WAT IS EEN KADERNOTA?

PAGINA 4

2. ONZE ORGANISATIE

PAGINA 5

3. ONZE UITVOERINGSORGANISATIE

PAGINA 7

4. AMBITIES & DOELEN

PAGINA 8

5. TRENDS & ONTWIKKELINGEN

PAGINA 17

6. UITGANGSPUNTEN BELEID EN BEGROTING

PAGINA 18

BIJLAGEN

PAGINA 20

1. WAT IS EEN KADERNOTA?

De Kadernota omvat het beleid van de samenwerkende gemeenten en provincie voor de gezamenlijke opgave: het ontwikkelen, beheren en houden van toezicht op onze recreatieterreinen. In de Kadernota 2019-2022 staan de beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor de budgetperiode 2019-2022.

Het recreatieschap is net als iedere gemeenschappelijke regeling verplicht om een kadernota voor te leggen aan de raden en staten van de deelnemende gemeenten en provincie. Hiermee informeren we hen over de ambities van het recreatieschap, de keuzes die het bestuur van het recreatieschap heeft gemaakt ten aanzien van de opgave en wat dit betekent in financiële zin. De raden en staten van de deelnemende gemeenten en provincie worden in de gelegenheid gesteld om een zienswijze te geven over de Kadernota 2019-2022.

Het indienen van een zienswijze op de Kadernota is geen verplichting, maar we zijn natuurlijk wel benieuwd of de deelnemende gemeenten en provincie onze gezamenlijke ambities, uitdagingen en gemaakte keuzes delen. Daarover gaan we graag in gesprek, zodat we samen helder hebben voor welke opgave we staan en hoe we deze het best kunnen uitvoeren in de komende jaren.

2. ONZE ORGANISATIE

Recreatieschap Stichtse Groenlanden is in 1999 – toen in de Provincie Utrecht een herstructurering en samenvoeging van de in de jaren '60 opgerichte recreatieschappen plaatsvond – opgericht “ter behartiging van het belang van de deelnemers bij de intergemeentelijke openluchtrecreatie en de bescherming van natuur en landschap.”

Recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft als taak 'beheer & onderhoud', 'toezicht & handhaving', en 'ontwikkeling' van (vrij) toegankelijke en eigentijdse recreatievoorzieningen in het buitengebied. Dit buitengebied is veelzijdig: van uitgestrekte veenweidegebieden en de Vinkeveense Plassen tot agrarische gebieden en de Lek met zijn prachtige uiterwaarden. Wandelen, fietsen, vissen en watersporten als zwemmen en kanoën: het kan allemaal in de gebieden van Stichtse Groenlanden.

Het recreatieschap is een gemeenschappelijke regeling (GR) op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Op basis van deze wet

kunnen gemeenten, provincies en waterschappen publiekrechtelijk samenwerken aan een belang dat verder strekt dan de gemeente- of provinciegrens. Het belang van recreatie, natuur en landschap is regionaal van aard. De behartiging daarvan — waaronder begrepen het dragen van de kosten die gepaard gaan met de instandhouding en verbetering van voorzieningen — is daarom in een intergemeentelijk of regionaal samenwerkingsverband georganiseerd.

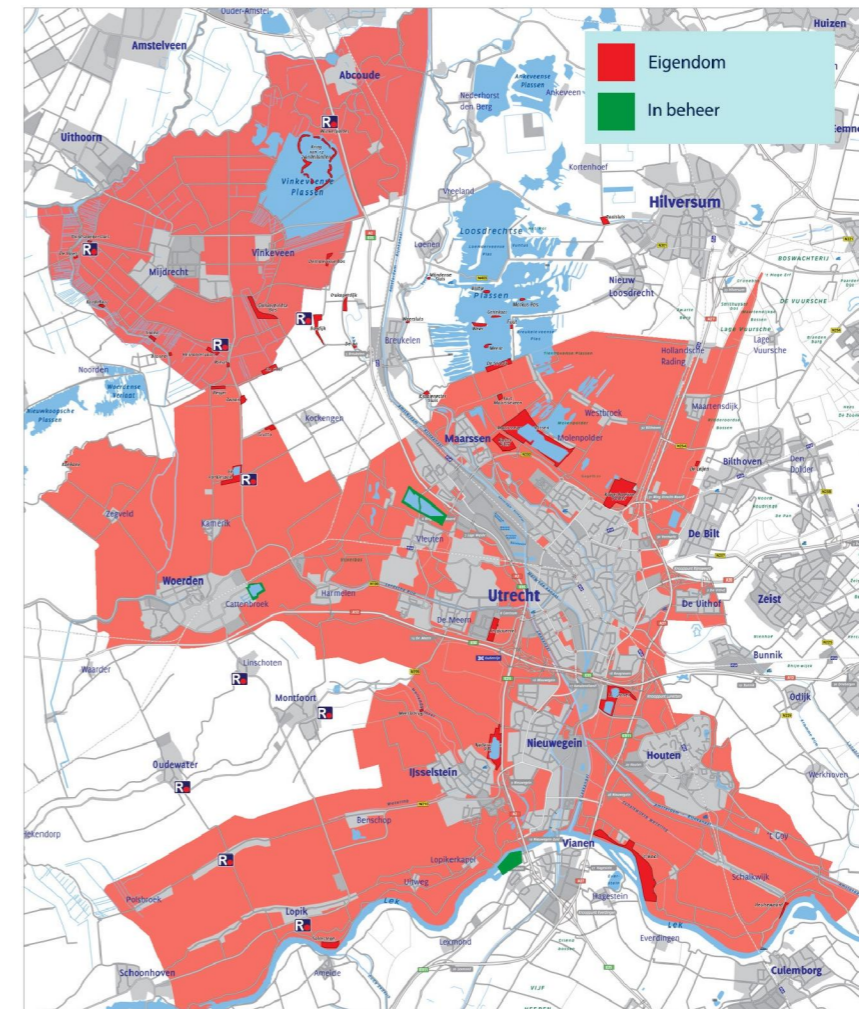
Deelnemers in het recreatieschap zijn de gemeenten De Bilt, De Ronde Venen, Houten, Lopik, Stichtse Vecht, Nieuwegein, Utrecht, Woerden en IJsselstein en de Provincie Utrecht. Het recreatieschap is een openbaar lichaam met rechtspersoonlijkheid, een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter.

In 2018 is gemeente De Ronde Venen, na opheffing van recreatieschap Vinkeveense Plassen, toegetreten tot het recreatieschap. Besloten is dat de financiële huishouding binnen het recreatieschap voorlopig wordt

gescheiden in 2 delen: het werkgebied van Stichtse Groenlanden van vòòr 2018 (programma A) en het werkgebied de Vinkeveense Plassen (Programma B) dat gemeente De Ronde Venen heeft ingebracht. Dit betekent dat de begroting bestaat uit twee programma's, er twee financiële administraties worden gevoerd en dat er over twee onderdelen verantwoording wordt afgelegd in de jaarrekening. Hiermee worden de financiële risico's over en weer gescheiden. De "oude" deelnemers van Stichtse Groenlanden lopen geen risico verband houdend met het Vinkeveense gebied en De Ronde Venen loopt geen risico in verband met het werkgebied van Stichtse Groenlanden van vòòr 2018.

Het recreatieschap zorgt voor 'beheer & onderhoud' en 'toezicht & handhaving' op de volgende terreinen: Strijkviertel, Oortjespad, Eend, Grutto, Maarsseveense Plassen, Vinkeveense Plassen, Salmsteke, 't Waal, De Leijen, Heulsewaard, Middelwaard, Cattenbroek, Nedereindse Plas, Laagraven, Haarrijnse Plas, Ruigenhoek en de Meerlobrug. Maar ook kilometers lange routes voor wandelaars, fietsers, ruiters en kanoërs.

KAARTJE WERKGEBIED STICHTSE GROENLANDEN

3. ONZE UITVOERINGSORGANISATIE

Recreatie Midden-Nederland is de uitvoeringsorganisatie voor Recreatieschap Stichtse Groenlanden. Recreatie Midden-Nederland is een bedrijfsvoeringsorganisatie van en voor recreatieschap Stichtse Groenlanden, Plassenschap Loosdrecht e.o. en de Provincie Utrecht. Sinds 1 januari 2018 maakt het Routebureau Utrecht ook deel uit van Recreatie Midden-Nederland.

Recreatie Midden-Nederland zorgt voor de uitvoering van de taken van de recreatieschappen en levert de gevraagde ambtelijke ondersteuning en advisering van het bestuur. Er zijn circa 60 mensen in dienst van Recreatie Midden-Nederland, waarvan ongeveer de helft 'buiten' werkzaam is.

4. AMBITIES & DOELEN

Wij hanteren als recreatieschap een aantal uitgangspunten:

- ✓ regio Utrecht groeit en daarmee de vraag naar recreatievoorzieningen;
- ✓ het recreatieaanbod moet aansluiten bij de behoefte van recreanten;
- ✓ publieke recreatievoorzieningen moeten voor iedereen toegankelijk en betaalbaar blijven.

Het bestuur van het recreatieschap heeft deze uitgangspunten voor de beleidsperiode 2019-2022 vertaald in drie aandachtsgebieden voor beide programma's:

Programma A

1. Begroting in evenwicht
2. Ervaringen uit het Ontwikkelplan 2015-2018
3. Keuzes maken om een aantrekkelijk, toegankelijk en betaalbaar recreatieaanbod in de toekomst te garanderen

Programma B

1. Begroting in evenwicht
2. Uitvoeren achterstallig en planmatig onderhoud
3. Inspelen op nieuwe vraag van recreanten door ondernemers meer ruimte te bieden

A vibrant photograph of children playing in a water park splash area. The scene is filled with water splashing around the children, who are wearing colorful swimwear. The background shows a clear blue sky and green trees. A white rectangular box is overlaid on the upper part of the image, containing the text 'PROGRAMMA A'.

PROGRAMMA A

I. BEGROTING IN EVENWICHT

Vanaf 2018 ontstaan er structurele tekorten in Programmabegroting

A. Dit heeft onder meer de volgende oorzaken:

INKOMSTEN:

- Ca. 30% van de inkomsten komen voort uit exploitatie, oftewel het uitbaten van onze terreinen en voorzieningen. Dit doen we door middel van terreinverhuur voor evenementen en het aantrekken van en sluiten van overeenkomsten met ondernemers die erfpacht betalen om horeca- en recreatievoorzieningen te exploiteren op onze terreinen.
- Ca. 70% van de inkomsten bestaan uit de deelnemersbijdragen, die bijdragen van de gemeenten en provincie;
 - Deze bijdrage wordt gebaseerd op het aantal inwoners. In de afgelopen budgetperiode was de bijdrage gebaseerd op het inwoneraantal van 2015, terwijl het werkelijke inwoneraantal nu 3% hoger ligt en blijft stijgen.
 - Van 2011 tot en met 2017 zijn de deelnemersbijdragen niet geïndexeerd waardoor er een (relatief) lager budget beschikbaar is.
 - In de periode 2011-2014 is een bezuiniging van 5% doorgevoerd: de deelnemersbijdragen zijn met 5% verlaagd.

UITGAVEN:

- Door de aantrekkende economie nemen de kosten voor 'beheer & onderhoud' toe.
- De kosten voor 'ontwikkeling' (de vernieuwing van bestaande terreinen en recreatievoorzieningen) hebben geen structurele dekking, maar worden uit incidentele inkomsten of meevallers gefinancierd.
- De gebiedsontwikkelingen (in het buitengebied) die zijn ingezet met het Ontwikkelplan 2015-2018 gaan gepaard met kostbare en tijdrovende participatietrajecten. Bovendien blijkt het draagvlak voor dergelijke gebiedsontwikkelingen vaak onvoldoende om recreatieconcepten te ontwikkelen en evenementen te faciliteren waarmee het schap haar inkomsten kan vergroten.

Omdat de begroting 2018 geen structureel evenwicht laat zien, heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) het recreatieschap eind 2017 onder preventief toezicht geplaatst. Na vaststelling van een structureel sluitende meerjarenbegroting zal het preventief toezicht worden opgeheven. Hiervoor is een verhoging van de deelnemersbijdrage van 10% onvermijdelijk. Nog eens 10% verhoging is nodig om de gestarte vernieuwing van bestaande terreinen en recreatievoorzieningen te realiseren.

II. ERVARINGEN UIT HET ONTWIKKELPLAN 2015-2018

De afgelopen jaren zijn de recreatieterreinen met (beperkt) beschikbare budgetten op peil gehouden. Tegelijkertijd hadden we de ambitie om de terreinen en voorzieningen beter aan te laten sluiten bij de veranderende vraag én om de dekkinggraad te vergroten, oftewel de inkomsten uit huur en erfpacht te vergroten door de voorzieningen zo te ontwikkelen dat ze hun beheerlasten zoveel mogelijk zelf dragen.

ECHTER:

- Het verdienvermogen dan wel de dekkinggraad is te optimistisch ingeschat. In meerdere projecten blijkt dat het realiseren van grote recreatievoorzieningen niet haalbaar is in de omgeving. Hierdoor moet onze (verdien)ambitie naar beneden worden bijgesteld. Het recreatieschap heeft veel recreatiegebieden die getypeerd worden als 'koestergebied', wat wil zeggen dat een gebied veel bezoekers trekt, maar ook veel ruimtelijke beperkingen heeft om te ontwikkelen. Ook hierdoor is het genereren van hogere inkomsten vaak niet haalbaar.
- Doorlooptijden zijn te ambitieus gebleken en niet alle gewenste vernieuwingen blijken haalbaar. Enerzijds omdat de duur van planologische procedures is onderschat. Zo heeft het 6 jaar geduurd voordat de ontwikkeling van het Oortjespad planologisch mogelijk werd. En het heeft de ondernemer voor de Oefengolf Ruigenhoek ruim 2 jaar gekost

om de benodigde stukken voor het bestemmingsplan aan te leveren. Anderzijds omdat het creëren van draagvlak bij omwonenden meer inzet en middelen vraagt dan vooraf was ingeschat. Voor de ontwikkeling van een recreatieconcept bij 't Waal is een uitvoerig participatietraject met omwonenden en belanghebbenden doorlopen. Daarnaast werden voor meerdere terreinen (Hampoort, Heemstede-Noord, De Leijen) ondernemers gevonden die in een latere fase zijn afgehaakt.

- Wegens onvoldoende capaciteit en ontoereikend budget zijn niet alle ontwikkelingen gestart. Het merendeel van de ontwikkelingen die in het Ontwikkelplan staan, zijn in uitvoering maar nog niet afgerond. Zo is voor Salmsteke veel tijd geïnvesteerd in het tot stand brengen van samenwerking binnen een grotere ontwikkeling dan het recreatie-terrein (namelijk het dijkversterkingsprogramma 'Sterke Lekdijk' van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden) en is nog een aantal jaar nodig voor uitvoering van alle onderdelen. Op Strijkviertel is in 2017 een geschikte partij voor een horecaconcept gevonden en wordt de realisatie in 2019 verwacht. Voor de Nedereindse Plas moet eerst gezamenlijk worden bepaald welke koers mogelijk en wenselijk is voor de toekomst. Met gevestigde ondernemers, zoals Down Under (Laagraven) en de Forelvisvijver (Ruigenhoek), wordt gekeken waar mogelijkheden voor uitbreiding van activiteiten liggen.

III. KEUZES MAKEN OM EEN AANTREKKELIJK, TOEGANKELIJK EN BETAALBAAR RECREATIEAANBOD IN DE TOEKOMST TE GARANDEREN

Het dagelijks bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft zich, tijdens een aantal strategische sessies, een beeld gevormd van regionale ontwikkelingen op het gebied van vrijetijdsbesteding en het recreatieve aanbod. De belangrijkste ontwikkelingen, die mee zijn genomen bij onze beleidsplannen zijn: het groeiend aantal inwoners in de regio en de grote diversiteit aan inwoners met verschillende 'leefstijlen' en daarmee verschillende behoeften en wensen ten aanzien van recreatiegebieden en -voorzieningen.

Als gevolg van de bevolkingsgroei en de binnenstedelijk verdichting, neemt de behoefte aan recreatiemogelijkheden in het buitengebied toe. Tegelijkertijd zijn de mogelijkheden om te kunnen recreëren en de bereikbaarheid van het buitengebied een voorwaarde voor de verwachte

groei. De voor ons relevante trends en ontwikkelingen staan verder beschreven in hoofdstuk 5 en meer uitgebreid in bijlage 2.

De regio Utrecht blijft een aantrekkelijke omgeving om te wonen, werken en recreëren. Het recreatieschap wil hier aan bij blijven dragen door te zorgen voor een passend recreatieaanbod 'binnen handbereik'. Hiervoor moet de inrichting en bekendheid van de bestaande recreatieterreinen en -voorzieningen verbeterd worden. Te meer omdat de terreinen en voorzieningen in staat moeten zijn om intensiever gebruikt te worden door grotere aantallen bezoekers. Deze uitdaging gaan we graag aan, maar daarvoor zal de deelnemersbijdrage in Programma A wel moeten worden verhoogd.

A photograph of two canoes on a calm lake at sunset. The foreground canoe is light blue and contains a red-lidded container, a white plastic bag, and a wooden paddle. The background canoe is green and has 'no-nah' written on its side. The water reflects the golden light of the setting sun, and a sandy shore with reeds is visible in the distance.

PROGRAMMA B

In 2018 wordt een meerjarenprogramma voor de Vinkeveense Plassen opgesteld, waarin de (lopende) projecten worden ondergebracht. Het meerjarenprogramma geeft invulling aan de opgave voor recreatiegebied de Vinkeveense Plassen (programma B).

De basis voor dit programma is het Toekomstplan Vinkeveense Plassen en heeft als doel:

1. ook in 2024 – na het wegvallen van de bijdrage van Amsterdam – tot een sluitende begroting te komen;
2. het inhalen van achterstallig onderhoud en het realiseren van gepland onderhoud;
3. inspelen op de veranderende vraag van recreanten door ondernemers meer ruimte te bieden.

I. BEGROTING IN EVENWICHT

De deelnemersbijdrage voor programma B is als volgt opgebouwd: de provincie Utrecht betaalt jaarlijks een deelnemersbijdrage van € 497.000,- + € 230.000,- (voor de jaren 2018-2032 voor de uitvoering van de tweede fase van het Toekomstplan Vinkeveense Plassen), de gemeente De Ronde Venen betaalt een bedrag van € 463.400,-. Deze bedragen worden jaarlijks geïndexeerd. De gemeente Amsterdam betaalt tot 2023 een vast bijdrage van € 232.600,-.

Om te komen tot een sluitende begroting – na het wegvallen van de deelnemersbijdrage van de gemeente Amsterdam in 2023 – wordt gekoerst op het verminderen van personele inzet en het verlagen van beheer- en onderhoudskosten. De personele capaciteit moet worden teruggebracht naar 7,6 fte. Daarnaast wordt gekeken hoe we de beheer- en onderhoudskosten van de legakkers en zandeilanden verder kunnen verlagen. Een eerste stap is in 2017 gezet met de verkoop van veenweideterreinen en legakkers. In de periode 2019-2022 zetten we in op de exploitatie van de zandeilanden met als uitgangspunt (de kosten voor) het beheer bij ondernemers onder te brengen.

Het bestemmingsplan Vinkeveense Plassen dat waarschijnlijk medio 2019 wordt vastgesteld, biedt ruimte aan meer ondernemerschap op de zandeilanden. Dat biedt mogelijkheden om de opbrengsten uit erfpacht en concessies te vergroten. Als de pilot met dagpenningen voor de duikzone in 2018 slaagt, wordt vanaf 2019 verder ingezet op het verhogen van de duikinkomsten.

II. UITVOEREN ACHTERSTALLIG EN PLANMATIG ONDERHOUD

De komende 10 jaar worden bijna alle beschoeiingen van de zandeilanden en legakkers, die in bezit zijn van het schap, voorzien van een nieuwe beschoeiing. Deze vernieuwing is noodzakelijk door het achterblijven van investeringen in de beschoeiingen in de afgelopen periode. Voormalig deelnemer Amsterdam betaalt mee aan deze investering.

Na de eerste tranche die in 2018 is afgerond, vindt de tweede beschoeiingstranche plaats in de periode 2021-2024. De projectleider beschoeiingen neemt het voortouw in de voorbereidingen en aanbesteding van de volgende tranches.

III. INSPELEN OP NIEUWE VRAAG VAN RECREANTEN DOOR ONDERNEMERS MEER RUIMTE TE BIEDEN

Ook voor programma B heeft het dagelijks bestuur zich, tijdens een aantal strategische sessies, een beeld gevormd van regionale ontwikkelingen op het gebied van vrijetijdsbesteding en het recreatieve aanbod. De belangrijkste ontwikkelingen zijn het groeiend aantal inwoners in de regio en de grote diversiteit aan inwoners met verschillende 'leefstijlen' en daarmee verschillende behoeften en wensen ten aanzien van recreatiegebieden en -voorzieningen. De voor ons relevante trends en ontwikkelingen staan verder beschreven in hoofdstuk 6 en meer uitgebreid in bijlage 2.

De Vinkeveense Plassen spelen in op de groeiende bevolking en het daarmee samenhangende groeiende aantal recreanten in de regio. Tegelijkertijd wil het recreatiegebied toeristen trekken. Het dagelijks bestuur heeft de ambitie om de Vinkeveense Plassen in de komende jaren te ontwikkelen tot een gebied met een veelzijdiger en groter aanbod aan recreatieve voorzieningen, dat inspeelt op de vraag van de recreant en de toerist. Duikers, vissers, zeilers, wandelaars, strand- en waterliefhebbers krijgen meer mogelijkheden, horecavoorzieningen en overnachtingsmogelijkheden. Om dat te bereiken bieden we ruimte aan de recreatiebedrijven om eigentijdse recreatie- en horecaconcepten te ontwikkelen. Zo blijft het aanbod ook aansluiten op de huidige en toekomstige vraag.

5. TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

We zien voor de komende tijd twee belangrijke ontwikkelingen: de groei van het inwonersaantal en de grote diversiteit aan soorten inwoners/leefstijlen.

Het aantal inwoners in ons werkgebied stijgt naar verwachting tot 2040 met ca. 17%. Natuurlijk betekent meer inwoners ook meer druk op recreatiegebieden en paden. Er is bij deze stijging van inwoners een tekort aan recreatiegebieden, wandel- en fietspaden. Op deze ontwikkeling moeten en willen we anticiperen.

Een andere ontwikkeling is de grote diversiteit aan 'leefstijlen' van de inwoners in de regio. Inwoners verschillen niet alleen in demografisch opzicht (leeftijd, geslacht, opleiding), maar vooral ook in wensen, motieven, behoeften en interesses met betrekking tot dagrecreatie. Het is daarom van belang doelgroepen te onderscheiden waarin beide aspecten zijn opgenomen. Wij gebruiken daarvoor de zogeheten leefstijlprofielen uit de Leisure leefstijlenatlas dagrecreatie van Recron. Wie zijn de inwoners van de gemeenten in de provincie Utrecht, wat zijn hun wensen en behoeften met betrekking tot dagrecreatie? De atlas beschrijft zeven recreantenprofielen en gaat in op de verschillen en overeenkomsten tussen die profielen.

De recreatiegebieden en -voorzieningen in regio Utrecht spreken nu vooral de doelgroep gezinnen aan (geel). Voor sportieve inwoners (paars) en de inwoners met behoefte aan ontspanning (lime) en luxe (blauw) is minder aanbod aan voorzieningen. Meer diversiteit is wenselijk en nodig. Het bestuur van recreatieschap Stichtse Groenlanden wil zich inspinnen om de bestaande voorzieningen beter aan te laten sluiten bij de verschillende leefstijlen.

Bron: BSR model Smart Agent / RECRON Innovatie Campagne

6. UITGANGSPUNTEN BELEID EN BEGROTING (KEUZES, RICHTING):

Het programma van Recreatieschap Stichtse Groenlanden richt zich op het bevorderen van de belangen van openluchtrecreatie. Dit doen we door te zorgen voor het in stand houden en ontwikkelen van openbare recreatiemogelijkheden met een lage toegangsdrempel. Daarnaast dragen we zorg voor de natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische elementen die de kwaliteit voor de recreatie bepalen.

UITGANGSPUNTEN BUDGETPERIODE 2019-2022:

1. Het reguliere beheer vindt sober en doelmatig plaats op basis van het principe van schoon, heel en veilig, en (voor zover te meten) op niveau van een rapportcijfer 6.
2. De dotatie groot onderhoud vindt plaats op basis van de in de afgelopen jaren gehanteerde methode .
3. De aan Recreatie Midden-Nederland af te dragen personeelslasten ontwikkelen zich conform cao-provincies.
4. De deelnemersbijdragen worden geïndexeerd conform CPB.
5. De verdeelsleutel voor de deelnemersbijdragen volgen uit de Bijdrage-regeling:
 - a. De deelnemersbijdragen voor programma A worden verdeeld op basis van 30,9% voor de provincie Utrecht, 34,2% voor de gemeente Utrecht en 34,9% voor de deelnemende gemeenten. Het deel van de

deelnemende gemeenten wordt verdeeld op basis van het inwoneraantal van het begrotingsjaar.

- b. De deelnemersbijdrage voor programma B is als volgt opgebouwd:
 - de provincie Utrecht betaalt jaarlijks een deelnemersbijdrage van € 497.000,- + € 230.000,- (voor de jaren 2018-2032 voor de uitvoering van de tweede fase van het Toekomstplan Vinkeveense Plassen).
 - de gemeente Amsterdam betaalt tot 2023 een vast bijdrage van € 232.600,-.
 - Het resterende bedrag dat nodig is om tot een kostendekkende bijdrage voor het werkgebied Vinkeveense Plassen te komen, komt voor rekening van de gemeente De Ronde Venen.
6. De eigen inkomsten worden geïndexeerd conform CPB.
7. Als basis voor inkomsten uit bezoek aan het strandbad Maarsseveen wordt uitgegaan van 80.000 betalende bezoekers (programma A).

De uitgangspunten voor de budgetperiode worden gespecificeerd in uitgangspunten voor de programmabegroting.

UITGANGSPUNTEN PROGRAMMABEGROTING 2019:

1. In overeenstemming met de uitgangspunten voor de budgetperiode 2019-2022 (zie punt 3, 4 en 6 hierboven) is een verhoging van de deelnemersbijdrage van 1,9% nodig om de loon- en prijsontwikkelingen te blijven volgen:
 - a. Het te hanteren prijsindexcijfer bedraagt, op basis van de cijfers 2017 en de verwachtingen 2018, voor 2019 1%. Ook in de meerjarenraming wordt met deze 1% prijsindex gerekend;
 - b. Ook voor de ontwikkeling van de eigen inkomsten (tarieven voor ontheffingen, gebruik terreinen e.d.) zal een stijgingspercentage van 1% ten opzichte van 2018 worden aangehouden;
 - c. In de Kadernota 2019 van Recreatie Midden-Nederland is rekening gehouden met een verhoging van de deelnemersbijdrage aan de bedrijfsvoeringsorganisatie van 3,1% ten opzichte van 2018.
2. De deelnemersbijdrage van programma A wordt als volgt verhoogt (zie ook bijlage):
 - a. Programma A is in 2018 onder preventief toezicht gesteld door het ministerie van BZK. Na vaststelling van een structureel sluitende meerjarenbegroting zal het preventief toezicht worden opgeheven. Om de begroting van programma A structureel in evenwicht te brengen is een verhoging van 10% (inclusief 1,9% loon- en prijsstijgingen) onvermijdelijk.
 - b. Tijdens het traject 'Strategische Keuzes' is voorgesteld om de deelnemersbijdrage met een tweede 10% te verhogen om de benodigde structurele ontwikkelinzet te kunnen borgen.

3. Per 1 januari 2018 is het recreatieschap middels een dienstverleningsovereenkomst (DVO) één van opdrachtgevers van het Routebureau Utrecht. Het bedrag dat hiermee gemoeid is bedraagt in 2019 ten hoogste € 129.200 (voor programma A) en € 32.500 (voor programma B).
4. Inschatting is dat de evenementenmarkt in 2019 ongeveer gelijk blijft aan voorgaande jaren. Daarom ramen we bij programma A net als voorgaande jaren in de begroting 2019 € 90.000 inkomsten uit evenementen.

BIJLAGEN

PROGRAMMA A: OPBOUW VAN DE DEELNEMERSBIJDRAGEN

		Bijdrage 2018 per deelnemer		Bijdrage 2019 per deelnemer	Bijdrage 2019 per deelnemer	Verschil bijdrage 2018 en 2019	Verschil bijdrage 2018 en 2019		Bijdrage 2019 per inwoner
	<i>Begroting 2018: Verdeelsleutel obv aantal inwoners 2015</i>		<i>Begroting 2019: Verdeelsleutel obv aantal inwoners 2018***</i>	<i>Gecorrigeerd met 10% ivm begrotings- tekort</i>	<i>Inclusief 10% voor structurele ontwikkelinzet</i>	<i>Absoluut (uitgedrukt in euro's)</i>	<i>Relatief (uitgedrukt in per- centage)</i>	<i>Inwoner aantallen 2018***</i>	<i>Bijdrage per inwoner</i>
Utrecht (PV) ****	30,90%	€ 773.000	30,90%	€ 852.700	€ 930.200	€ 157.200	20,34%	1.330.300	
Utrecht (gemeente) ****	34,20%	€ 855.600	34,20%	€ 943.700	€ 1.029.500	€ 173.900	20,32%	370.900	
Gemeenten	34,90%	€ 880.000	34,90%	€ 963.100	€ 1.050.500	€ 170.500			
De Bilt *	1,25%	€ 32.900	1,31%	€ 36.100	€ 39.400	€ 6.500	19,76%	9.800	€ 4,01
Houten	6,56%	€ 165.400	6,58%	€ 181.600	€ 198.100	€ 32.700	19,77%	49.300	€ 4,01
IJsselstein	4,28%	€ 115.800	4,56%	€ 125.800	€ 137.200	€ 21.400	18,48%	34.200	€ 4,01
Lopik	1,87%	€ 47.900	1,89%	€ 52.200	€ 56.900	€ 9.000	18,79%	14.200	€ 4,01
Nieuwegein	8,44%	€ 208.300	8,25%	€ 227.700	€ 248.400	€ 40.100	19,25%	61.900	€ 4,01
Stichtse Vecht **	5,55%	€ 137.600	5,44%	€ 150.100	€ 163.700	€ 26.100	18,97%	40.800	€ 4,01
Woerden	6,95%	€ 172.100	6,87%	€ 189.600	€ 206.800	€ 34.700	20,16%	51.500	€ 4,01
Totaal	100,00%	€ 2.508.600	100,00%	€ 2.759.460	€ 3.010.200	€ 501.600	20,00%		

De voorgestelde deelnemersbijdrage per inwoner is € 4,01.

* Het aantal inwoners van de gemeente De Bilt heeft betrekking op de inwoners van de gemeente Maartensdijk.

** Het inwoneraantal van de gemeente Stichtse Vecht heeft betrekking op inwoners in de kernen van de gemeente Maarssen. De gemeenten Breukelen en Loenen aan de Vecht en de bijhorende kernen nemen van oudsher deel aan het Plassenschap Loosdrecht e.o.

*** Ten tijde van het opstellen van de uitgangspunten voor de begroting 2019, zijn de inwoneraantallen 2018 nog niet bekend. Er wordt daarom gerekend met de laatst bekende inwoneraantallen. Achteraf zal een verrekening plaatsvinden op basis van het daadwerkelijke inwoneraantal.

**** De bijdrage van de provincie Utrecht en de gemeente Utrecht is een vast percentage van de totale deelnemersbijdrage. Deze percentages zijn niet gebaseerd op aantal inwoners.

OPBOUW VAN DE DEELNEMERSBIJDAGEN VOOR PROGRAMMA B:

Deelnemer	2019
provincie Utrecht	€ 427.300,-
gemeente Amsterdam	€ 232.600,-
gemeente De Ronde Venen	€ 468.900,-

** De voorgestelde deelnemersbijdrage voor de inwoners van gemeente De Ronde Venen is ca. €11 per inwoner.*

BIJLAGE 1

INWONERAANTALLEN EN PROGNOSES VAN HET CBS PER DEELNEMER

<i>Perioden</i>	<i>Inwoneraantal</i>	<i>1-1-2015</i>	<i>1-1-2016</i>	<i>1-1-2017</i>	<i>prognose 2018</i>	<i>prognose 2022</i>	<i>prognose 2030</i>	<i>prognose 2040</i>
Utrecht (provincie) Totaal	<i>x 1 000</i>	1.263,6	1.273,6	1.284,5	1.295,9	1.330,3	1.387,4	1.438,6
Utrecht (gemeente)	<i>x 1 000</i>	334,2	339,0	343,0	349,8	370,9	405,6	436,3
De Bilt: Maartensdijk (22,9%)	<i>x 1 000</i>	9,7	9,7	9,8	9,6	9,5	9,5	10,0
Houten	<i>x 1 000</i>	48,6	48,8	49,3	49,2	49,8	50,1	50,3
IJsselstein	<i>x 1 000</i>	34,1	34,1	34,2	33,6	32,5	30,7	30,4
Lopik	<i>x 1 000</i>	14,1	14,2	14,2	14,3	14,2	13,3	12,8
Nieuwegein	<i>x 1 000</i>	61,3	61,7	61,9	63,2	64,0	65,2	66,0
Stichtse Vecht: Maarssen (63,3%)	<i>x 1 000</i>	40,5	40,6	40,8	41,3	42,1	42,8	42,9
Woerden	<i>x 1 000</i>	50,6	51,2	51,5	51,7	52,7	54,0	54,8
De Ronde Venen	<i>x 1 000</i>	42,6	42,6	42,7	42,6	42,6	42,5	42,3

BIJLAGE 2: TRENDS

Er zijn verschillende maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op de vrijetijdsbesteding. Vergrijzing, digitalisering, stagnerende regionale mobiliteit, aandacht voor natuur en milieu zijn hier voorbeelden van. De recreant wordt kritischer en mondiger, let op een goede prijs-kwaliteitverhouding en is op zoek naar beleving en het 'echte verhaal'. Daarnaast is er meer aandacht voor gezondheid (bewegen) en duurzaamheid (verantwoord).

Door de toenemende verkeersdruk op (regionale) wegen en door de behoefte van de gebruiker om veel te doen in de vrije tijd, richten recreanten zich steeds meer op de regio waarin ze wonen. De regionale omgeving wordt steeds belangrijker voor het besteden van de vrije tijd. Dit geldt voornamelijk voor activiteiten als wandelen, fietsen en recreatief winkelen. Mensen zijn in toenemende mate slechts bereid te reizen voor bijzondere evenementen.

OVERIGE RELEVANTE ONTWIKKELINGEN ZIJN:

- ✓ Het aandeel ouderen stijgt de komende tijd flink. Rond 2038 is 24% van de bevolking 65 jaar of ouder. Ouderen zijn daardoor een steeds om-

vangrijkere doelgroep voor recreatie, met relatief veel tijd en geld. Door de vergrijzing neemt het aantal alleenstaanden toe. Ondanks het groeiende aantal alleenstaanden lijkt de traditionele individualisering op een einde te lopen. Het groepsgevoel komt weer terug.

- ✓ De digitalisering heeft gevolgen voor de vraag naar recreatie. Nieuwe technologieën bieden volop mogelijkheden om in te spelen op de beleveniseconomie. De moderne recreant wil steeds vaker zelf zijn tocht samenstellen op basis van eigen voorkeuren. De digitale recreatieve infrastructuur zal zodanig moeten worden opgezet dat recreanten een uitstapje op maat kunnen samenstellen.
- ✓ In de afgelopen jaren steeg het aantal vrijetijdsactiviteiten, terwijl de gemiddelde bestede tijd per vrijetijdsactiviteit in dezelfde periode daalde. De schaarse beschikbare vrije tijd moet zo optimaal mogelijk ingevuld worden. De vraag naar kwaliteit zal daardoor toenemen. Ook de behoefte aan comfort en luxe neemt toe, vooral onder de oudere doelgroep, maar ook aan rust en eenvoud. Verder bestaat er behoefte aan kleinschaligheid en authenticiteit.
- ✓ Recreanten 'zappen' van de ene beleving naar de andere. De ene keer wil de recreant volledig opgaan in een andere wereld en struinen door de wildernis en de andere keer zoekt hij het amusement op in een leisu-

reparatie. Niet iedereen neemt deel in het versnellingsproces. Deze recreanten zijn op zoek naar een meer natuurlijke, realistische, authentieke, spirituele, vriendelijke, duurzame, sociale en gezonde ervaring. De ene recreant is de andere niet. Eenzelfde gebeurtenis kan door mensen zeer verschillend beleefd worden, afhankelijk van karakter, kennis, ervaring, leeftijd e.d. Recreanten willen een ervaring die bij hun leefstijl past.

- ✓ Het landschap ontwikkelt zich tot een recreatielandschap. Kwaliteit, variatie, recreatie op maat en vernieuwing zullen steeds belangrijker worden. Door de verwachte bevolkingsgroei zal de recreatievraag de komende jaren in de provincie Utrecht (met name vanuit de stad Utrecht) stijgen. Voor de regio Utrecht geldt dat de vergrijzing minder is dan in de rest van Nederland en dat er een groeiende behoefte is aan beleving en variatie. De opvangcapaciteit op de bestaande recreatieterreinen dient verhoogd te worden om de recreatiedruk te accommoderen. Dit kan door middel van door ontwikkelen: variëren en intensiveren van het aanbod.

TRENDS IN DE VRIJETIJDSECTOR ZIJN ONDER MEER:

- ✓ Vrije tijd neemt niet meer af.
- ✓ Internet is de start van vrijetijd.
- ✓ Vrije tijd kent geen tijd, het is een 24-uurs economie. Kansen voor spre-

ding seizoenen en week.

- ✓ 'FusionTime': mix van vrijetijdsaanbod, vrije tijd en werk. We mixen onze vrije tijd steeds meer met werk en andere verplichtingen.
- ✓ Ook het aanbod mixt zich. 'Dynamic packaging' oftewel meer maatwerk door middel van stapeling of combinatie van vrijetijdsproducten. Meer samenwerking van lokale ondernemers.
- ✓ WIFI is in onze vrije tijd onmisbaar geworden, net als de smartphone en tablet. Deze worden ook steeds vaker onderdeel van onze vrijetijdsbelevingen. Real time delen van beleving en mening m.b.v. social media.
- ✓ IWIN (I Want It Now, always connected): groeiende informatiebehoefte op plaats van bestemming (m.b.v. smartphone).
- ✓ Share-connected, we willen momenten en belevingen echt samen live delen. Het gaat echter ook over de opkomst van share-initiatieven waarbij een lager budget en het internet een rol spelen.
- ✓ PuurNatuur geeft aan dat we weer terug willen naar de natuur, van echt eten houden en originele, pure en duurzame belevingen willen. Kansen voor groen-toerisme en dagtochten in teken van natuur en ontspanning, groei voor plattelandstoerisme en aandacht voor streekproducten, kansen voor betere ontsluiting van natuur en platteland.
- ✓ Welzijn gaat voor welvaart. Ook onze gezondheid en levensstijl blijven belangrijk. Wellness in de breedste zin van het woord, zowel fysiek als mentaal, staat voorop.

COLOFON

EEN UITGAVE VAN

Recreatieschap Stichtse Groenlanden
Met medewerking van: Recreatie Midden-Nederland
Vorgelegd op [datum 2018]

VORMGEVING

Bram Peulers: www.brampeulers.nl

Indiener: College van burgemeester en wethouders
Datum: 18 december 2018
Portefeuillehouder(s): Wethouder Noorthoek
Portefeuille(s): Recreatie en Toerisme
Contactpersoon: I. Wesselingh
Tel.nr.: 0348 428559 **E-mailadres:** wesselingh.i@woerden.nl

Onderwerp:

Ontwerp Uitgangspunten begroting 2020 Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Samenvatting:

Het recreatieschap Stichtse Groenlanden (Recreatieschap) voert de bovenregionale recreatietaken uit ten behoeve van 9 gemeenten en de provincie Utrecht. Wij stellen de raad voor een zienswijze in te dienen over de ontwerp uitgangspunten van de begroting 2020 Recreatieschap Stichtse Groenlanden vast te stellen, waarin wordt aangegeven dat de gemeente Woerden akkoord is met de voorgesteld uitgangspunten. De uitgangspunten zullen worden verwerkt in de op te stellen (concept)programmabegroting van het Recreatieschap. De onderliggende kadernota voor de vierjarige budgetperiode 2019-2022 is vorig jaar vastgesteld.

Gevraagd besluit:

1. Kennis te nemen van de Ontwerp Uitgangspunten begroting 2020 van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden en de voorlopige zienswijze van het college hierop.
2. Via bijgevoegde brief een definitieve zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting van het Recreatieschap en daarin aan te geven dat de gemeente Woerden geen bezwaren heeft tegen de voorgestelde uitgangspunten voor de programmabegroting 2020.

Inleiding

Waarom wordt dit voorstel nu voorgelegd?

Gelet op artikel 58b van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 31 lid 3 van de Gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Stichtse Groenlanden wordt de gemeenteraad in staat gesteld om een zienswijze in te kunnen dienen over de Ontwerp Uitgangspunten van de programmabegroting 2020 van het recreatieschap. Deze uitgangspunten worden gehanteerd bij het opstellen van de Ontwerp programmabegroting 2020.

Participatieproces

Hoe is dit voorstel tot stand gekomen

De uitgangspunten voor de begroting 2020 zijn opgesteld door het recreatieschap in overleg met de ambtelijke begeleidingsgroep van de schapsdeelnemers. Het dagelijks bestuur heeft de ontwerp uitgangspunten vastgesteld in het dagelijks bestuur van 28 november 2018, waarna het stuk voor zienswijze is aangeboden aan de gemeenteraden en provinciale staten.

Het recreatieschap geeft met de uitgangspunten programmabegroting een zo goed mogelijk beeld

van de uitgangspunten en werkwijze voor het opstellen van de begroting 2020. Aanvullend op de kadernota zijn voor de belangrijkste uitgangspunten van de programmabegroting 2020:

- De deelnemersbijdrage aan het recreatieschap wordt met 1,5% verhoogd als gevolg van loon- en prijsindexatie.
- Er vindt een verschuiving plaats binnen de begroting ten behoeve van extra vaste formatie voor "Beheer & Onderhoud" en "Toezicht & Handhaving" ten laste van andere budgetten binnen de begroting. Het uitgangspunt hierbij is dat behoudens de bovengenoemde loon- en prijsindexatie de deelnemersbijdrage hierdoor niet stijgt.
- Het beheer en onderhoud vindt plaats op basis van het principe "schoon, heel en veilig". Door invoering van een inspectiecyclus wordt geleidelijk overgang gemaakt van budget-gestuurd beheer naar kwaliteit gestuurd beheer.
- Reservering voor groot onderhoud vindt plaats op basis van het vigerend MJOP (meerjarenonderhoudsplan), dat loopt tot 2029. In 2020 wordt het MJOP opnieuw herijkt met het nieuwe beheersysteem GeoVisia.
- Per 1 januari 2018 heeft het recreatieschap een dienstverleningsovereenkomst met het Routebureau Utrecht en is daarmee een van de opdrachtgevers (financiering) van het Routebureau. De bijdrage die jaarlijks aan het Routebureau moet worden betaald, wordt volledig gedekt vanuit de middelen voor het routebeheer in de begroting van het recreatieschap.

Wat willen we bereiken?

Het beoogd effect van de uitgangspunten voor de begroting 2020 Recreatieschap is afstemming op het financiële kader binnen de begroting 2020 Recreatieschap en de begroting 2020 van de gemeente. De uitgangspunten van de begroting en de eerder vastgestelde kadernota 2019-2022 biedt financiële en inhoudelijke kaders die vertaling zijn van ambitie en ontwikkelingen voor het Recreatieschap die in 2020 worden verwacht of noodzakelijk zijn.

Argumenten

1.1 Er is meer grip op het Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Door de mogelijkheid om een zienswijze in te kunnen dienen over de uitgangspunten van de programmabegroting 2020 hebben de gemeenten en provincie aan de "voorkant" meer grip op het recreatieschap.

1.2 I.v.m. uiterlijke datum retour zienswijze aan het schap, is de voorlopige zienswijze van het college al verzonden aan het schap.

Uiterlijk 28 januari is de inlevertermijn voor de zienswijze bij het recreatieschap. In de DB vergadering van 6 februari en de AB vergadering van 20 februari wordt de uitgangspunten voor de begroting vastgesteld.

2.1 Er zijn geen bezwaren tegen de voorgestelde uitgangspunten voor de begroting.

De uitgangspunten voor de begroting zijn in lijn met de eerder vastgestelde kadernota en passen binnen het verbetertraject zoals door het schap is ingezet, nadat het schap onder preventief toezicht is geplaatst. Inmiddels is bekend geworden dat vanaf 2019 het schap weer onder repressief toezicht staat.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

1.1 Risico's door wijziging (vaste) formatie en stijging prijzen aanbestedingen door aantrekkende markt

Verhoging van de vaste formatie t.b.v. Beheer & Onderhoud / Toezicht & Handhaving kan zorgen voor risico's op gebied van ziekte, verlof of andersoortige improductieve uren, dit wordt grotendeels ondervangen door korte, flexibele contracten. Anderzijds is het risico van verhoging van prijzen door aantrekkende markt.

1.2 Concretisering naar de Begroting 2020 Recreatieschap kan leiden tot aanpassingen.

Om gemeenteraden in staat te stellen een zienswijze in te dienen, heeft het Recreatieschap deze

kadernota op een vrij vroeg moment in de planning & control cyclus moeten opstellen. Wellicht dat erin het verdere traject naar de Programmabegroting 2020 Recreatieschap Stichtse Groenlanden nog (kleine) aanpassingen komen.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

De hoogte van de deelnemersbijdrage van de gemeente Woerden wordt gebaseerd op basis van de bovengenoemde uitgangspunten begroting 2020 en de laatst bekende inwonertal bij het opstellen van de programmabegroting 2020.

Communicatie

N.v.t.

Vervolgproces

- In verband met de krappe termijn om een zienswijze in te kunnen dienen is het bestuur van het Recreatieschap inmiddels binnen de gestelde termijn geïnformeerd over de voorlopige zienswijze (standpunt college behoudens goedkeuring gemeenteraad). Zie document 18U.26399
- Na de besluitvorming in de raadsvergadering van 31 januari 2018 wordt het definitieve standpunt aan het bestuur van het Recreatieschap kenbaar gemaakt.
- Na de besluitvorming in het AB Recreatieschap van 20 februari 2018 wordt de ontwerp-programma-begroting 2020 opgesteld. Deze ontwerp-programmabegroting wordt medio april 2019 naar de gemeenteraden en provinciale staten toegezonden voor zienswijze.

Bevoegdheid raad:

Het vaststellen van de uitgangspunten van de begroting is een bevoegdheid van het Algemeen Bestuur van het recreatieschap. Volgens de gemeenschappelijke regeling hebben

Gelet op artikel 58b van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 31 lid 3 van de Gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Stichtse Groenlanden wordt de gemeenteraad in staat gesteld om een zienswijze in te kunnen dienen over de Ontwerp Uitgangspunten van de programmabegroting 2020 van het recreatieschap.

Bijlagen:

Stukken Recreatieschap Stichtse Groenlanden 2020 (18.024775)
Brief voorlopige zienswijze (18U.26399)
Raadsbesluit: (18R.00834)
Brief definitieve zienswijze (18U.27132)

De indiener: College van burgemeester en wethouders

De secretaris

De burgemeester

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

V.J.H. Molkenboer

b/a

*Aan de deelnemers van Recreatieschap Stichtse Groenlanden:
De colleges van burgemeester en wethouders van de
gemeenten De Bilt, De Ronde Venen, Houten, Lopik, Nieuwegein,
Stichtse Vecht, Utrecht, Woerden en IJsselstein en de staten en het
college van de provincie Utrecht.*

Ons kenmerk: Z-192642 / UIT-194823
Referentie: Fenna Duijve
E-mailadres: f.duijve@recreatiemiddennederland.nl
Onderwerp: Uitstel aanleveren Ontwerp Begroting 2020 en Ontwerp Jaarrekening 2018

Utrecht, 18 april 2019

Geachte deelnemer aan Recreatieschap Stichtse Groenlanden, geachte heer, mevrouw,

In de gemeenschappelijke regeling is bepaald dat de begroting en jaarrekening voor 15 april 2019 gedeeld moeten worden met de deelnemers. In de dagelijks bestuursvergadering van 10 april jl. is echter gebleken dat het niet mogelijk is om de Ontwerp Jaarrekening 2018 en de Ontwerp Begroting 2020 tijdig aan te leveren voor besluitvorming. In deze brief volgt een toelichting.

Oorzaken vertraging

Bij de afstemming voor het preventief toezicht door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijk relaties (BZK) in het najaar van 2018 is gebleken dat de begroting en jaarrekening nog niet voldoen aan de vernieuwde BBV (Besluit Begroting en Verantwoording). Het implementeren van het BBV en het aanpassen van de onderliggende administraties ten behoeve van de begroting 2020 vergt meer tijd dan verwacht en leidt op onderdelen tot andere inzichten en keuzes.

Daarnaast werkt Recreatie Midden-Nederland (RMN) aan de Verbeteragenda 'Higher Grounds', waarvan de financiële consequenties nog niet zijn verwerkt in de begroting 2020. Het dagelijks bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft RMN verzocht dit zo spoedig mogelijk te doen om pas daarna de complete Ontwerp Begroting 2020 vast te stellen en voor zienswijze aan u te kunnen aanbieden.

Tot slot hebben RMN en de ambtelijk adviseurs van de deelnemers meer tijd nodig om één en ander goed te kunnen voorbereiden, zodat u tot zorgvuldige besluitvorming kunt komen.

Herziening proces aanleveren financiële jaarstukken

Het recreatieschap is wettelijk verplicht om de begroting vóór 1 augustus van het jaar voorafgaand aan dat waarvoor de begroting dient, naar de toezichthouder te sturen. Dit is gezien de opgelopen vertraging dit jaar niet haalbaar. De toezichthouder heeft twee maanden en twee weken uitstel verleend voor het indienen van de financiële stukken van Recreatieschap Stichtse Groenlanden.

Dat leidt tot een herziening van het te doorlopen proces. Dit proces is besproken en geaccordeerd in het dagelijks bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden:

- Het bestuur van RMN licht haar problematiek en de consequenties voor de schappen toe in een gezamenlijke bestuursvergadering medio mei 2019.
- De financiële consequenties van de Verbeteragenda 'Higher Grounds' worden doorgerekend in de Ontwerp Begroting 2020.

- In de DB-vergadering van juni worden de Ontwerp Jaarrekening 2018 en de Ontwerp Begroting 2020 voor Recreatieschap Stichtse Groenlanden ter besluitvorming geagendeerd.
- Na besluitvorming krijgt u de stukken voor zienswijze aangeboden. U heeft 8 weken de tijd (wettelijke termijn) om een eventuele zienswijze kenbaar te maken. Daarnaast worden de stukken ter kennisname aangeboden aan BZK.

We hopen u hiermee voldoende te faciliteren om de financiële stukken van het recreatieschap in de gemeenteraden en Provinciale Staten te kunnen bespreken. De reacties zien wij met belangstelling tegemoet, zodat het algemeen bestuur na het zomerreces in een extra vergadering bij elkaar kan komen om de stukken én uw zienswijzen te bespreken, zodat de definitieve stukken tijdig bij BZK kunnen worden aangeleverd.

Conclusie

Wij onderstrepen het grote belang van een goede besluitvorming. Hiervoor is een zorgvuldige doorrekening op basis van de nieuwe BBV-systematiek én verwerking van de financiële consequenties van de Verbeteragenda 'Higher Grounds' noodzakelijk. Dit vraagt iets meer tijd dan de reguliere P&C-cyclus ons biedt. De toezichthouder biedt ons deze ruimte en wij hopen ook op uw medewerking te mogen rekenen.

We streven ernaar u via uw dagelijks bestuursleden geïnformeerd te houden en gaan uit van een succesvolle afronding van dit proces.

Met vriendelijke groet,
namens het dagelijks bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Paul Kotvis
Directeur RMN / Plv. Secretaris Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Onderwerp: Recreatieschap Stichtse Groenlanden: ontwerp-jaarrekening 2018 en ontwerp-programmabegroting 2020

De raad van de gemeente Woerden;

gelezen het voorstel d.d. 20 augustus 2019 van:
- burgemeester en wethouders

gelet op het bepaalde in artikel 29, vierde lid, van de Gemeenschappelijke regeling recreatieschap Stichtse Groenlanden;

artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen

b e s l u i t:

1. Een zienswijze in te dienen op de Ontwerp-programmabegroting 2020 en de ontwerp-jaarrekening van 2018 van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden, overeenkomstig bijgevoegde brief (19U.16562);
2. Hiervoor een deelnemersbijdrage van €209.905 voor 2020 beschikbaar te stellen en dit bedrag ten laste te brengen van het reguliere (geïndexeerde) budget 65700021/43304.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Woerden in zijn openbare vergadering, gehouden op

De griffier,

De voorzitter,

drs. M.J.W. Tobeas

V.J.H. Molkenboer

Recreatieschap Stichtse Groenlanden
t.a.v. Mevrouw S. Stolwijk
Postbus 8058
3503 RB UTRECHT

Blekerijlaan 14
3447 GR Woerden
Postbus 45
3440 AA Woerden

Telefoon 14 0348
Fax (0348) 42 84 51
gemeentehuis@woerden.nl
www.woerden.nl

BTW-nummer
NL0017.21.860.B.02
KvK-nummer
50177214
IBAN-nummer
NL41BNGH0285009672

Onderwerp: Zienswijze Ontwerp Begroting 2020 en Ontwerp Jaarrekening 2018

Uw Kenmerk: UIT-195016 / Z-192732

Uw brief van: 4 juli 2019
geregistreerd onder nr.: 19.083162

Datum 27 september 2019

Ons Kenmerk

Doorkiesnummer/Behandeld door:

Verz.

19U.16563

0348 42 8559 / I. Wesselingh

Geacht bestuur,

De gemeenteraad van Woerden heeft kennis genomen van de ontwerp-jaarrekening 2018 en de ontwerp-begroting 2020 van het recreatieschap Stichtse Groenlanden. Met deze brief ontvangt u onze zienswijze op deze stukken, die zijn behandeld in de gemeenteraad van 26 september 2019.

In de aanbiedingsbrief geeft u aan dat u bent geconfronteerd met een aantal knelpunten en uitdagingen binnen RMN, de uitvoeringsorganisatie van de recreatieschappen. Dit heeft er o.a. in geresulteerd dat u de ontwerp-jaarrekening 2018 en de ontwerp-programmabegroting pas in juli 2019 naar de deelnemers heeft verzonden.

Ontwerp-jaarrekening 2018

In 2018 heeft dit recreatieschap onder preventief toezicht van het ministerie van BZK gestaan, omdat de meerjarenbegroting voor programma A niet sluitend was. Door een extra verhoging van 20% van de deelnemersbijdragen ingaande per 2019 is de meerjarenbegroting van het Recreatieschap voor programma A weer sluitend. Eind 2018 is dit preventieve toezicht weer opgeheven en is het schap onder een aantal voorwaarden weer onder repressief toezicht gekomen.

Mede door deze ondertoezichtstelling en de aanpassing van de jaarrekening aan de eisen van het BBV is gebleken dat in het verleden fouten zijn gemaakt in de berekening van de formatie en indexering van de personeels- en apparaatskosten van RMN. Deze kosten worden doorberekend aan de schappen. In deze opgestelde ontwerp-jaarrekening 2018 zijn de werkelijke kosten opgenomen. Voor programma A waar Woerden onder valt, leidt tot een klein tekort van €20.646. Dit valt binnen de marge van preventief toezicht. Wij kunnen dan ook instemmen met de ontwerp-jaarrekening 2018 onder voorbehoud van een goedkeurende accountantsverklaring.

Ontwerp-Programmabegroting 2020

De programma-begroting 2020 wijkt van de uitgangspunten voor de begroting 2020 en de kadernota 2019-2022 doordat de uitvoeringsorganisatie van de schappen RMN voor een aantal knelpunten en uitdagingen staat. De (financiële en organisatorische) situatie bij RMN heeft een sterke doorwerking op de recreatieschappen en het Routebureau. Het recreatieschap Stichtse Groenlanden is naast opdrachtgever ook mede-eigenaar van RMN. We vinden het daarom belangrijk dat wij als deelnemers van SGL zorgvuldig en tijdig worden meegenomen in de afwegingen en keuzes die worden gemaakt om de huidige problematiek bij RMN op te lossen.

De eerste prioriteit wat de gemeente Woerden betreft zou hierbij moeten liggen bij de basis op orde brengen bij RMN, zodat voor de deelnemers tijdige en adequate informatie beschikbaar is om in de toekomst beter te (kunnen) sturen op het schap en RMN. We achten hiervoor o.a. de volgende zaken noodzakelijk zodat betere sturingsinformatie voor de deelnemers beschikbaar komt:

- Verbetering van de interne processen en (financiële) administraties
- Verdere professionalisering van RMN m.b.t. projectmatige werken en onderhoudsplannen
- Meer aandacht voor de personeelsformatie bij RMN zowel in kwalitatieve als kwantitatieve zin
- Versterken van Collectief opdrachtgeverschap tussen deelnemers<->schap en schap <-> RMN

Om de basis op orde te krijgen is mede in de ontwerp-begroting 2020 een PM-post Transitiekosten RMN opgenomen. We willen hierbij benadrukken dat duidelijk moet worden wat de precieze oorzaken van de gesignaleerde knelpunten zijn om ervoor te zorgen dat ook de juiste zaken worden aangepakt. In 2019 is de deelnemersbijdrage structureel verhoogd met 20%, wij gaan er dan ook vanuit dat de benodigde middelen voor de basis op orde brengen binnen de begroting van het recreatieschap kan worden gerealiseerd.

Onder bovengenoemde aandachtspunten kunnen wij instemmen met ontwerp-programmabegroting 2020.

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders,

J. Michel,
Manager Ruimtelijke Plannen

Deze brief is automatisch aangemaakt en daarom niet ondertekend